

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ШОСТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №27

Стенограма пленарного засідання

2 грудня 2021 року

Київ 2021

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ШОСТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №27

Стенограма пленарного засідання

2 грудня 2021 року

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання двадцять сьоме
(Четвер, 2 грудня 2021 року)

Заява депутатської фракції «Батьківщина»	...5
Ратифікація Протоколу до Угоди між Урядом Угорської Республіки, Урядом Румунії, Урядом Словацької Республіки та Кабінетом Міністрів України стосовно створення багатонаціонального інженерного батальйону	...6
Ратифікація Нагойського протоколу про доступ до генетичних ресурсів та справедливий і рівноправний розподіл вигід від їхнього використання до Конвенції про біологічне різноманіття	...11
Прийняття рішення щодо внесення змін до порядку роботи пленарного засідання	...16
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо особливостей застосування переговорної процедури закупівлі»	...17
Прийняття Закону «Про Державний бюджет України на 2022 рік»	...18
Прийняття Постанови «Про кошторис Верховної Ради України на 2022 рік»	...43
Заява депутатських фракцій «Європейська солідарність» та «Голос»	...44
Внесення зміни до статті 1 Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей»	...45
Внесення змін до додатків № 1 та № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» (щодо реалізації інфраструктурних проектів та розвитку об'єктів соціально-культурної сфери)	...52

Інформація:

про вихід народного депутата України Сохи Р.В. зі складу депутатської фракції політичної партії «Слуга народу»	...94
про створення міжфракційного депутатського об'єднання «Цифрова країна»	...94
Внесення змін до додатків № 1 та № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» (щодо надання допомоги застрахованим особам на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2)	...94
Прийняття Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про фінансове забезпечення діяльності народних депутатів України»	...104

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ СЬОМЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
2 грудня 2021 року, 10 година 5 хвилин*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні народні депутати та гості Верховної Ради України! Прошу народних депутатів підготуватися до електронної реєстрації. Нагадую, після початку реєстрації необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути на зелену кнопку «За» та тримати її до кінця реєстрації, до появи результатів на табло.

Шановні колеги, готові реєструватися? Прошу реєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 224 народні депутати. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні народні депутати! Сьогодні день народження в наших колег народних депутатів України – Ігоря Петровича Кісільова, «Опозиційна платформа – За життя». Давайте привітаємо (*Оплески*). Олексія Олександровича Кузнєцова, фракція «Слуга народу». Давайте привітаємо (*Оплески*). І Суто Чолоєвича Мамояна, фракція «Опозиційна платформа – За життя». Давайте привітаємо (*Оплески*). Шановні колеги, міцного вам здоров'я і звитяжної праці на благо українського народу.

Шановні колеги, перед тим як перейти до переліку питань, що пропонуються для обговорення, надійшла заява від двох фракцій з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ. Слово надається народному депутату Кожем'якіну.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановна президіє! Шановні колеги! 11 лютого 2014 року в місті Кременчук Полтавської області з вогнепальної зброї було вбито суддю Автозаводського районного суду міста Кременчука Лободенка Олександра Станіславовича. 26 липня 2014 року був вбитий міський голова міста Кременчука Бабаєв Олег Мейданович з цієї ж самої вогнепальної зброї.

Бабаєв Олег – це полковник запасу Збройних Сил України, успішний бізнесмен, футбольний функціонер, народний депутат України, член депутатської фракції «Батьківщина» у Верховній Раді України шостого скликання, президент футбольного клубу «Ворскла».

Підозри у вчиненні кримінального правопорушення були пред'явлені чотирьом особам. Проте з 2014 року судову справу так і не завершено, досі не винесено справедливого рішення щодо підозрюваних. Це дуже резонансне кримінальне провадження не розслідується, а затягується.

Сьогодні Пирятинський районний суд Полтавської області є дев'ятим судом, який о 10 годині починає розглядати як суд першої інстанції цю справу. Це повне судове свавілля: затягування розгляду справи в суді, хвороби, відсторонення суддів, а також відвід присяжних тощо, і все це продовжується сім років.

Зазначу, що з 2014 року протягом п'яти років дану справу розглядали шість суддівських колегій в п'яти районних судах Полтавської області, а Октябрський районний суд міста Полтави навіть повернув прокуратурі обвинувальний акт. З метою забезпечення прозорості, неупередженості та справедливості розслідування обставин вбивства, фракція «Батьківщина» пропонує і наполягає створити у Верховній Раді України тимчасову слідчу комісію.

Також найближчим часом буде зареєстровано проект постанови про утворення тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування вбивств судді Лободенка Олександра Станіславовича та міського голови міста Кременчука Полтавської області Бабаєва Олега Мейдановича – народного депутата України шостого скликання.

Прошу всі депутатські фракції та групи подати свої кандидатури до складу тимчасової слідчої комісії для справедливого проведення перевірки розслідування даного провадження.

Прошу вважати цей виступ депутатським запитом до Офісу Генерального прокурора України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, перелік питань, що пропонується для обговорення і прийняття рішень сьогодні, вам надано. Переходимо до їх розгляду. Перших два питання – це ратифікації.

Оголошується до розгляду проект Закону «Про ратифікацію Протоколу до Угоди між Урядом Угорської Республіки, Урядом Румунії, Урядом Словацької Республіки та Кабінетом Міністрів України стосовно створення багатонаціонального інженерного батальйону» ([№ 0129](#)). Пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підготуватися до голосування, зайняти свої робочі місця. Щоб розглянути це питання за скороченою процедурою, нам необхідно набрати 150 голосів. Готові голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 184.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра оборони Олександр Миколайович Поліщук. Олександр Миколайовичу, будь ласка.

ПОЛІЩУК О.М., заступник міністра оборони України. Доброго ранку, шановний Руслане Олексійовичу! Доброго ранку, шановні народні депутати! Проект закону розроблений відповідно до положень статті 9 Закону України «Про міжнародні договори України» з метою виконання внутрішньодержавної процедури ратифікації, необхідної для набрання чинності Протоколом до Угоди між Урядом Угорської Республіки, Урядом Румунії, Урядом Словацької Республіки та Кабінетом Міністрів України стосовно створення багатонаціонального інженерного батальйону.

Протоколом до зазначеної вище угоди вносяться зміни, якими передбачується розширення діяльності батальйону з місією надання допомоги місцевому цивільному населенню та участі в ліквідації наслідків катастрофи в басейнах річок Тиса і Дунай.

На даний час діяльність батальйону обмежується лише водозабірним басейном річки Тиса. Державними органами, уповноваженими на виконання протоколу, є міністерства оборони сторін підписантів. Цей законопроект не потребує додаткових витрат з державного бюджету. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається голові Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу Климпуш-Цинцадзе Іванні Орестівні. Іванно Орестівно, будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу розглянув проект Закону України «Про ратифікацію Протоколу до Угоди між Урядом Угорської Республіки, Урядом Румунії, Урядом Словацької Республіки та Кабінетом Міністрів України стосовно створення багатонаціонального інженерного батальйону» (№ 0129), внесений Кабінетом Міністрів України і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його в цілому.

Ухвалюючи рішення, депутати члени комітету виходили з того, що прийняття такого закону дасть змогу завершити внутрішньодержавні процедури, необхідні для набрання протоколом чинності. Ратифікація протоколу дозволить

розширити діяльність багатонаціонального інженерного батальйону з місією надання допомоги місцевому цивільному населенню та участі в ліквідації наслідків катастрофи в басейнах річок Тиса та Дунай.

Водні катастрофи, колеги, є причиною 70 відсотків усіх смертей, пов'язаних зі стихійними лихами. А негативні наслідки від повеней і паводків можливі сьогодні на 27 відсотках території України, де проживає майже третина населення держави. Мешканці басейну річки Тиса часто потерпають від паводків. Навіть сезонна, очікувана повінь в умовах інтенсивних опадів або швидкого танення снігу може завершитися руйнівним паводком. Особливо страждають села низинних районів, куди збігаються води самої річки та її приток.

Майже на третині території країни й надалі можливі негативні наслідки від повеней та паводків, тому комплексний протипаводковий захист у басейнах річок Тиса та Дунай є вкрай необхідним.

Отже, прийняття такого закону матиме позитивний вплив на організацію процесу ліквідації наслідків імовірної катастрофи в басейнах річок Тиса та Дунай і дозволить розширити діяльність...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іванно Орестівно.

Шановні колеги, є необхідність обговорювати це питання. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Народна депутатка Михайлюк Галина Олегівна.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Мезенцевої.

МЕЗЕНЦЕВА М.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, політична партія «Слуга народу»).* Дякую, пане Голово. Шановні колеги! Ратифікація, яку ми сьогодні голосуємо, дуже знакова. Як зазначила пані Іванна Орестівна, це, дійсно, не потребує додаткових витрат, оскільки вони вже закладені в програму видатків на забезпечення діяльності Збройних Сил України.

Але ми в цій ситуації однозначно не одні. Ці річки течуть біля кордонів інших держав, як зазначено в назві ратифікації, – Румунії та Словацької Республіки. Звісно, це спільна дія, що зберігатиме спокій, як мінімум тренування, оновлення, пально-мастильні матеріали, проте підтримку не лише Збройних Сил України, а й їхніх сімей.

Дійсно, не лише наша рідна Україна, а й уся планета і субконтинент Європи стикнувся з повенями, з різними прикладами того, як людина протистоїть тому, над чим сама працює, – це зміни клімату, і ми негативно на них впливаємо. Для того щоб безпека зберігалася, ми залучаємо наших міжнародних партнерів, і таке тилове забезпечення також включає медичну складову. Тобто ця комплексна програма, за яку сьогодні ми голосуємо, і Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу рекомендує її проголосувати, вплине дуже позитивно на боротьбу з потенційними загрозами.

Шановні колеги, закликаю вас підтримати і проголосувати цю важливу ратифікацію.

Дякую, пане Голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Саврасову Максиму Віталійовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Василівні Фріз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Василівна Фріз. Будь ласка.

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! «Європейська солідарність» вважає пріоритетним у своїй діяльності питання євроатлантичної інтеграції. Це є важливим з огляду на підвищення рівня нашої взаємодії та рівня нашої сумісності не лише сектору оборони, а й сектору безпеки. Зазначена ратифікація дозволить створити якісну та ефективну взаємодію Міністерства оборони України з Урядом Словацької Республіки та Урядом Румунії.

Відповідним чином ми підтримуємо цю ратифікацію та закликаємо підтримати зал, адже підвищення рівня спроможності Міністерства оборони України дозволить нам якісно та ефективно інтегруватися до Альянсу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Загородньому Юрію Івановичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Прошу передати слово моєму колезі від фракції «Опозиційна платформа – За життя» Шуфричу Нестору Івановичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановні колеги, диву даюся, просте питання – створення інженерного батальйону для покращення можливості спільної ліквідації надзвичайних ситуацій на кордоні чотирьох країн. Скажіть, до чого тут НАТО? Знову НАТО натягують на вуха: НАТО, НАТО... Цей протокол підписаний у 2002 році, яке там НАТО? Я що натовець? Шановні колеги, прошу вас не ганьбіть нормальну справу. Хоч щось нормальне зробіть без НАТО.

До речі, щодо НАТО. Учора Сіярто зустрівся з Кулебою. Кулеба йому – про російську загрозу, а Сіярто йому – про права національних меншин і угорців. Тому давайте там, де немає проблеми, не створюйте її, а там, де вона є, розв'яжуйте.

Блінкен сказав, що Україна хоче реалізовувати Мінські угоди, Лавров сказав, що й Росія хоче реалізовувати Мінські угоди. У мене разрыв мозга. Хто тоді не хоче? Тому, шановні колеги, давайте кесарево кесарю, а Божие Богу.

Цей законопроект, безумовно, треба підтримувати, тому що необхідно підсилювати можливості ліквідації надзвичайних ситуацій на прикордонних територіях чотирьох держав. Це, дійсно, супер. А з іншого боку, включайте мозги! Уже всі вам кажуть, що треба закінчити конфлікт на Донбасі, ви обіцяли за рік. Арестович сказав, що в цю каденцію не буде. Хто Президент – Зеленський чи Арестович? Визначтеся.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Рахманіну Сергію Івановичу, фракція політичної партії «Голос».

РАХМАНІН С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги! Пропоную якомога більшою кількістю голосів підтримати цей документ, тому що справа дуже корисна. Йдеться не лише про необхідну допомогу місцевому населенню, яке страждає від надзвичайних ситуацій, стихійних лих, зокрема від повеней. Це дуже корисна річ для наших військовослужбовців, які, по-перше, набуватимуть додаткового досвіду у співпраці з військовослужбовцями країн НАТО, по-друге, з ліквідації надзвичайних ситуацій, бо цілком ймовірно, що цей досвід знадобиться нашим військовим, інженерам, саперам, надзвичайникам, понтонерам у разі загострення, яке теоретично можливе.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Чи ще хтось бажає виступити?

Більше ніхто від депутатських фракцій та груп не наполягає на виступі. Тому прошу народних депутатів зайняти свої місця, переходимо до вирішення цього питання.

Ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Протоколу до Угоди між Урядом Угорської Республіки, Урядом Румунії, Урядом Словацької Республіки та Кабінетом Міністрів України стосовно створення багатонаціонального інженерного батальйону» ([№ 0129](#)) в цілому.

Готові голосувати? Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги.

Наступне питання – проект Закону «Про ратифікацію Нагойського протоколу про доступ до генетичних ресурсів та справедливий і рівноправний розподіл вигід від їхнього використання до Конвенції про біологічне різноманіття» ([№ 0125](#)).

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра захисту довкілля та природних ресурсів Краснолуцький Олександр Васильович.

КРАСНОЛУЦЬКИЙ О.В., заступник міністра захисту довкілля та природних ресурсів України. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про ратифікацію Нагойського протоколу про доступ до генетичних ресурсів та справедливий і рівноправний розподіл вигід від їхнього використання до Конвенції про біологічне різноманіття». На сьогодні вже 131 країна є стороною протоколу. Україна також у 2011 році підписала Нагойський протокол, метою якого є справедливий та рівноправний розподіл вигід від використання генетичних ресурсів, зокрема шляхом забезпечення належного доступу до генетичних ресурсів і належної передачі відповідних технологій, враховуючи всі права на ці ресурси й на технології, і шляхом належного фінансування, сприяючи таким чином збереженню біологічного різноманіття й сталому використанню його компонентів. Нагойський протокол застосовується також до традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами.

Членство України в Нагойському протоколі потребуватиме сплату з державного бюджету щорічного внеску до Довірчого фонду Нагойського протоколу у розмірі близько 3 тисяч доларів США.

Нагойський протокол дасть можливість Україні приєднатися до світових можливостей щодо збереження біорізноманіття.

Шановні народні депутати, прошу підтримати зазначений законопроект.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається співдоповідачеві – голові Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Олександрю Олександровичу Мережку.

Будь ласка, Олександрю Олександровичу.

МЕРЕЖКО О.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги! Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва на своєму засіданні 3 листопада 2021 року розглянув внесений Президентом України проект Закону «Про ратифікацію Нагойського протоколу про доступ до генетичних ресурсів та справедливий і рівноправний розподіл вигід від їхнього використання до Конвенції про біологічне різноманіття» та ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти даний законопроект за основу та в цілому.

Метою Нагойського протоколу є справедливий і рівноправний розподіл вигід від використання генетичних ресурсів, зокрема шляхом забезпечення належного доступу до генетичних ресурсів і належної передачі відповідних технологій, враховуючи всі права на ці ресурси та на технології, а також шляхом належного фінансування, сприяючи таким чином збереженню біологічного різноманіття і сталому використанню його компонентів. Нагойський протокол застосовується також до традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами.

Прийняття зазначеного законопроекту для України як країни з багатими природними ресурсами сприятиме інтеграції до міжнародних правил та процедур використання генетичних ресурсів та справедливого і рівноправного розподілу отриманих вигід та стимулюватиме збереження природних ресурсів як джерела прибутку та покращення середовища існування людини.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку не заперечує можливості прийняття даного законопроекту. Тож, колеги, прошу підтримати рішення комітету та прийняти зазначений законопроект за основу і в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександрю Олександровичу.

Шановні колеги, прошу записатися на обговорення цього питання від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Слово надається народній депутатці України Овчинниковій Юлії Юріївні, фракція політичної партії «Слуга народу».

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Це дуже важлива ратифікація, необхідна для інтеграції, отримання даних щодо біорізноманіття на європейському дослідницькому просторі. Здебільшого Україна обрала вектор інтеграції по *Green Deal*. Тобто ми ратифікуємо важливий документ, який надає дані до генетичної інформації флористичного, фауністичного характеру, який дозволить якісно розробляти законодавчу базу щодо збереження біорізноманіття та імплементувати найкращі практики в національну стратегію зі збереження біорізноманіття, що знаходиться сьогодні на початковій стадії розробки.

До того ж наша команда і команда міністерства інтегрувалися до розробки цієї стратегії на європейському рівні. Усі найвідоміші екологічні спільноти, майданчики, говорять щодо необхідних даних, які нам потрібні як для дослідницького простору, так і для простору людей, які працюють з біологічним матеріалом. Це питання міждисциплінарне, яке стосується освітньої, наукової, екологічної, біологічної сфер, щоб ми мали всі достовірні дані й формували якісно свої політики в контексті збереження біорізноманіття.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці України Геращенко Ірині Володимирівні, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Дуже добре, що ми дійшли до ратифікацій, які стосуються надзвичайно важливих у сучасному світі тем – екології, збереження біорізноманіття, і, власне, наближення України до цивілізованого світу, до євроінтеграції.

Знаєте, думаю, весь сесійний зал і досі під враженням від вчорашнього виступу Зеленського. Уперше за вісім років у виступі Президента жодного разу не пролунало слово «євроінтеграція». Уперше за вісім років у виступі Президента не пролунало слово «НАТО».

Сьогодні теми клімату, збереження довкілля є ключовими для світових лідерів, для лідерів сучасності. Цьому присвячують свої виступи президенти Сполучених Штатів Америки, Франції, Прем'єр-міністр Британії. Ми чули виступ Президента України, де вперше, на жаль, не лунали ті теми, що є президентськими темами і темами сучасності. Уперше жодного разу не пролунала тема екології.

Уперше ми маємо Президента невігласа, який навіть не знає, скільки років українській дипломатії. Під час свого прес-перформансу він заявив, що українській дипломатії виповниться 30 років, тому треба всіх перевезти в Гуту.

Уперше маємо Президента, який не знає, що українській дипломатії в 2018 році виповнилося 100 років. Уперше маємо Президента, який взагалі не присвятив у своєму виступі темі двох ключових президентських повноважень – безпеки і дипломатії. Уперше маємо Президента, який брехав, брехав, брехав і брехав. Уперше маємо Президента, який взагалі не займається екологією.

Тому, очевидно, наша команда, для якої теми євроінтеграції, екології, наближення українського законодавства до норм ЄС є важливими, буде підтримувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Бурмічу Анатолію Петровичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Нестору Івановичу Шуфричу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Безумовно, чудово, що ми зараз дуже вболіваємо за збереження біорізноманіття – наших «букашек и листиков», але давайте подумаємо про збереження біорізноманіття наших людей, особливо тих, які сьогодні гинуть на Донбасі. Адже ми маємо не лише прямі втрати декількох тисяч людей, а й опосередковані: скільки дітей не буде народжено, тому що ті, які загинули, вже не зможуть дати своїх нащадків.

Тому наша фракція вимагає, щоб парламент негайно почав вивчати ті ініціативи, які і Віктором Медведчуком, і Юрієм Бойком, і Володимиром Рабіновичем були узгоджені в Парижі, Берліні, Москві, погодилися з цим у Луганську і Донецьку. Ці законопроекти зареєстровані у Верховній Раді, вони цілком відповідають комплексу дій щодо реалізації Мінських угод. Ми дали своє бачення, яке отримало порозуміння у наших партнерів і контрагентів. Будь ласка, давайте об'єднаємося і будемо робити одну головну справу – справу щодо миру. Листочки і комахки – це, безумовно, важливо. А 86 тисяч людей, які загинули від COVID-19, те, що з ними сталося – це неважливо?

Тому, вболіваючи за комахки та листочки, прошу українську владу... Я розумію, що ви «зелені», вас приваблює все, що зелене, ви хочете це зберігати: або листочки, або зелені долари. Прошу, зберігайте людей, думайте про них, адже ви слуги народу, а не доларів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Бакунець. Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Однозначно, це важлива ратифікація. Нагойський протокол дасть нам можливість наслідувати найкращі практики генетичних ресурсів, думаю, дасть нам можливість удосконалювати свої знання та вміння як у сфері біології, так і у сфері екології.

Однак сьогодні під час голосування проекту бюджету на наступний рік потрібно врахувати збільшення фінансування екології як на генетичному, так і на широкому рівнях: збереження лісів, водойм, однозначно заміна очисних споруд, водопроводів у всіх новостворених громадах. Тому потрібно збільшити на наступний рік фінансування за програмою «Питна вода України» і дати можливість кожній громаді скористатися з цього.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Клименко Юлія Леонідівна, і після цього переходимо до голосування.

Будь ласка.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Безумовно, біорізноманіття – це дуже важливо, і ми будемо підтримувати цей законопроект. Але хочу сказати, що екологія і *Green Deal*, частина якої є Україна, складається не тільки з біорізноманіття, а також з різноманіття бізнесу, різноманіття наших громадян.

На конференції в Глазго українська делегація складалася з 50 урядовців. Скажіть, будь ласка, які результати кліматичної конференції для України? На які умови ви погодилися тощо? Прошу уряд все-таки прийти до сесійного залу і пояснити, як Україна існуватиме після 2030 року, які екологічні податки платитиме український бізнес для того, щоб експортувати в Європу, а також в інші країни. Тому що результати цієї конференції, під чим підписалася Україна, досі не зрозумілі жодному депутату в цьому залі, а також жодному громадянину. Ми повинні розуміти, скільки б нам...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Чи бажає ще хтось виступити? Можемо переходити до прийняття рішення?

Ставиться на голосування пропозиція, викладена у висновку комітету, про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Нагойського протоколу про доступ

до генетичних ресурсів та справедливий і рівноправний розподіл вигід від їхнього використання до Конвенції про біологічне різноманіття» ([№ 0125](#)) в цілому.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 291.

Рішення прийнято.

Дякую.

Вельмишановні колеги, якщо можна, перш ніж зайти в наступне питання, я попрошу голів фракцій підійти на 10 хвилин до президії, а решту прошу не розходитися, бо далі ми починаємо розгляд проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2022 рік». Колеги, будь ласка, підійдіть до президії на 5-10 хвилин.

Шановні колеги, відбулося невелика нарада керівників фракцій та груп, невелика погоджувальна рада. Ми хочемо запропонувати вам таке.

Зараз ми одноразово змінимо розгляд питань порядку денного. Першим ми пропонуємо швидко, без обговорення розглянути проект Закону «Про внесення змін до розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо особливостей застосування переговорної процедури закупівлі» ([№ 6273](#)). Ми домовилися проголосувати його без обговорення. Після цього ми одразу розглядаємо проект бюджету, потім питання про включення до порядку денного, скорочення термінів розгляду та прийняття рішення щодо проекту Закону «Про внесення зміни до статті 1 Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей»» ([№ 6342](#)), і після цього перейдемо до розгляду законопроектів [№ 6298](#), [№ 6297](#). Будемо працювати до завершення розгляду цих питань, після чого закриємо пленарне засідання.

Шановні колеги, усе зрозуміло? Прошу зайняти свої робочі місця.

Ще раз про пропозицію, яка була внесена: змінити порядок розгляду питань сьогодні і зараз без обговорення розглянути законопроект № 6273, фактично проголосувати за нього. Далі розглянути проект бюджету, після цього – законопроекти № 6342, № 6298, № 6297. І до вичерпання законопроекту № 6297 завершити сьогоднішню роботу.

Шановні колеги, готові підтримати таку пропозицію? (*Шум у залі*).

Ще раз... Ми ж погодили це з керівниками фракцій. Шановні колеги, прошу зайняти свої робочі місця, ставиться на голосування така пропозиція... (*Шум у залі*). Ви хочете обговорення? Одну секунду (*Шум у залі*).

З процедури – Дмитро Олександрович Разумков.

Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Руслане Олексійовичу, проект бюджету в понеділок не був заявлений для розгляду на цьому пленарному тижні. Це перше.

Друге. Народні депутати отримали його вчора о восьмій. Комітет засідав до 15 години 30 хвилин, висновок ми отримали лише зранку.

Ми приймаємо найголовніший закон, за яким житиме вся країна наступного року. Це відповідальність всього парламенту, всіх народних депутатів України. Давайте підходити так, щоб ми розуміли, за що голосуємо, а не за kota в мішку. І не треба розповідати, що в нас немає часу. У нас є ще один пленарний тиждень, на якому ми можемо спокійно розглянути проект бюджету, прийняти його виважено, розуміючи, за що голосуватимуть народні депутати, які показники туди закладено. Давайте не гратися з такими серйозними викликами, що стоять сьогодні перед державою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хочу нагадати, що на засіданні Погоджувальної ради була саме пропозиція, що після того, як розгляне комітет, проект одразу буде внесений в зал. Ця пропозиція була ухвалена на засіданні Погоджувальної ради. Це перше.

Друге. Це усталена практика всіх парламентів і всіх, скажімо, часів.

І третє. Головним завданням Верховної Ради України, я вважаю, є саме прийняття бюджету. Заради цього можна посидіти стільки, скільки треба, тому що це кошторис для держави на наступний рік.

Дякую.

Шановні колеги, переходимо до загальної пропозиції, яку я ще раз озвучу. Спочатку голосуємо без обговорення законопроекту № 6273. Далі розглядаємо проект Закону «Про Державний бюджет України на 2022 рік» ([№ 6000](#)). Після проекту бюджету – законопроект № 6342 і два законопроекти щодо бюджету – № 6298, № 6297. Після цього ми закриваємо сьогоднішнє пленарне засідання.

Колеги, погоджуєтесь? Прошу підтримати таку пропозицію.

«За» – 252.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Тому зараз переходимо одразу, як і домовлялися, без обговорення.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо особливостей застосування переговорної

процедури закупівлі» ([№ 6273](#)) за основу. Усе правильно, цей законопроект приймаємо за основу. Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 279.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми можемо прийняти його в цілому? Не можемо. Можемо скоротити строки? Давайте.

Ставиться на голосування пропозиція... Шановні колеги, є заперечення, щоб прийняти в цілому? «Батьківщина» заперечує, так?

Шановні колеги, якщо є заперечення, тоді відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставиться на голосування пропозиція про скороченням наполовину строків подачі пропозицій, поправок та підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо особливостей застосування переговорної процедури закупівлі» ([№ 6273](#)).

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Дякую.

Йдемо до того, про що говорили. Шановні народні депутати, переходимо до розгляду проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» ([№ 6000](#)). Друге читання.

Відповідно до Регламенту пропонується такий порядок розгляду цього питання: доповідь міністра фінансів України щодо доопрацьованого з урахуванням Бюджетних висновків Верховної Ради України проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2022 рік» – до 15 хвилин; відповіді міністра фінансів України на запитання народних депутатів – до 9 хвилин; доповідь голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету щодо врахування Бюджетних висновків Верховної Ради України у підготовленому до другого читання проекті бюджету – до 5 хвилин; виступи представників депутатських фракцій та груп – до 21 хвилини (п'ять фракцій та дві групи – по 3 хвилини на виступ); виступи народних депутатів – до 9 хвилин (3 хвилини на виступ), і після цього перейдемо до прийняття рішення.

Артур Володимирович Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний Руслане Олексійовичу, згідно з Регламентом Верховної Ради України після доповіді голови профільного комітету має бути обговорення, яке обов'язково включає

в себе запитання народних депутатів. Тому прошу додати як мінімум 9 хвилин на запитання народних депутатів до голови профільного комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Погоджуюся. Давайте тоді додамо.

Шановні колеги, якщо з цією пропозицією сприймається такий регламент, переходимо до розгляду питання.

До доповіді запрошується міністр фінансів України Сергій Михайлович Марченко. Сергію Михайловичу, ваш регламент до 15 хвилин.

МАРЧЕНКО С.М., міністр фінансів України. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні народні депутати! Проект Державного бюджету на 2022 рік це дійсно надзвичайно важливий документ. Але перш ніж розпочати представлення проекту Державного бюджету до другого читання, скажу декілька слів про загальносвітові тенденції та їх вплив на економіку України, зокрема на бюджет 2022 року. Ця інформація є надзвичайно важливою, тому прошу вашої уваги.

З часу підготовки проекту бюджету відбулися суттєві зміни в частині перегляду макроекономічних припущень та намітилися основні тренди і ризики, які впливатимуть на бюджет наступного року.

Перше – це продовження впливу пандемії COVID-19 та поява нових штамів коронавірусної хвороби. Як наслідок – можливість запровадження нових локдаунів і карантинних обмежень, що сповільнює економічне зростання. Це стосується не тільки України, а й усього світу. COVID-19 демонструє всю слабкість сучасного світу, коли кожна країна практично самотійно бореться із цією загрозою та її наслідками.

Друге. Трендом останніх років, який визначатиме перспективи 2022 року, є суттєве зростання ролі держави в економіці. Це, зокрема, характеризується зростанням дефіцитів бюджетів провідних країн світу, які іноді доходять до рівня 10-14 відсотків валового внутрішнього продукту. За останні 60 років існування *OECD* роль держави в економіці найвища. Проте існує відмінність від можливості проведення такої політики в розвинених країнах та країнах, що розвиваються, до яких відноситься Україна. Це практика подвійних стандартів: те, що дозволено іншим, не дозволено тобі.

Третє. Нас не може не турбувати перспектива підвищення відсоткових ставок на міжнародних ринках, що впливатиме на вартість залучення ресурсів для України. Причина – безпрецедентно високий рівень інфляції в країнах світу. Наприклад, у США – 6,2 відсотка, що є найвищим показником за останні 30 років. У Великій Британії – 4,2 відсотка (найвищий за 10 років). У країнах Єврозони – 4,9 відсотка (історично найвищий показник з 1997 року). Причина такого рівня інфляції дискутується, але вже очевидно, що це вплив COVID-19, безлад у світових ланцюгах постачання товарів, недостатність робочої сили та кваліфікованих кадрів в окремих секторах економіки.

Четверте – висока вартість традиційних енергоносіїв у світі. Це відбувається на фоні глобального переходу на «зелену» енергетику та визначатиме бюджетні перспективи України 2022 року та наступних років, оскільки ми знову-таки маємо самостійно розв’язувати власні проблеми, зокрема шляхом підвищення податків для галузей, що забруднюють навколишнє природне середовище (законопроект [№ 5600](#) саме про це).

П’яте. У світі існує консенсус щодо мінімального податку для міжнародних корпорацій, запровадження трансфертного ціноутворення, необхідності обміну податковою інформацією. Це тренди в оподаткуванні, що також визначатимуть основу податкової політики на найближчі роки.

Шосте – це старіння населення. За останні 40 років вдвічі збільшилася чисельність активного населення у віці старше 65 років. Фінансовий прогноз Світового банку для економіки світу до 2050 року свідчить, що незабезпеченість пенсійних систем становитиме 400 трильйонів доларів США. На цей виклик потрібно терміново реагувати. Тому зараз назріла необхідність проведення пенсійної реформи у частині запровадження другого накопичувального рівня.

Сьоме. На вартість та перспективи запозичень України також впливає інформація щодо загрози військового вторгнення з боку Російської Федерації. Така ситуація також негативно впливає на інвестиційний клімат.

Восьме – це зовнішня кон’юнктура 2022 року у порівнянні з 2021 роком. Відбувається сповільнення однієї з найбільших економік світу – Китаю, що впливає на Україну. Це великий ринок збуту для вітчизняного експорту. Уже сьогодні в Китаї спостерігається перегрів на ринку нерухомості, а зростання валового внутрішнього продукту у 2022 році передбачається на найнижчому за останні 30 років рівні.

Водночас виклики та загрози – це нові можливості щодо підвищення економічного зростання та посилення ролі України на міжнародному ринку. Саме тому ці тенденції ми брали до уваги під час підготовки проекту Державного бюджету на 2022 рік до другого читання.

За результатами опрацювання висновків та пропозицій Верховної Ради до проекту Державного бюджету на 2022 рік урядом підготовлено збалансований та реалістичний проект головного фінансового документа держави. Пріоритети, які були визначені Президентом, Верховною Радою та урядом, збережені: зростання заробітних плат медиків; забезпечення житлом ветеранів АТО; збільшення стипендій студентам; зростання видатків на інклюзивну освіту та безбар’єрність; продовження масштабної цифровізації країни та підготовка до всеукраїнського перепису населення; розвиток інфраструктури; забезпечення потреб сектору безпеки та оборони. Проект бюджету на 2022 рік – це інвестиції в людину, країну, майбутнє.

Саме на посиленні інвестиційної складової були сконцентровані зусилля Міністерства фінансів, представників уряду та народних депутатів під час доопрацювання проекту бюджету до другого читання. Результатом стало рекордне зростання капітальних видатків на 30,5 мільярда гривень – до 140,2 мільярда гривень. Їх питома вага у складі видатків держбюджету зросла до 9,4 відсотка. Це найвищий показник за останні 10 років.

Доходи державного бюджету до другого читання визначені в сумі 1 трильйон 332 мільярди гривень. Видатки – 1 трильйон 521 мільярд гривень. Граничний обсяг дефіциту був збережений на рівні 3,5 відсотка ВВП, як було узгоджено з нашим міжнародними партнерами.

Щодо надходжень загального фонду державного бюджету, передбачається зростання рентної плати за користування надрами та видобування природного газу, нафти на 24 мільярди гривень, податку на прибуток підприємств – на 21 мільярд гривень, вітчизняного ПДВ – на 13 мільярдів гривень, імпортного ПДВ – на 6,5 мільярда гривень, акцизного податку – на 2,7 мільярда гривень, екологічного податку – на 1,7 мільярда гривень.

Водночас за загальним фондом зменшено прогноз доходів від податку з доходів фізичних осіб на 11 мільярдів гривень, відповідно до меморандуму, підписаного з органами місцевого самоврядування, щодо врегулювання проблемних питань у сфері теплопостачання, уточнень обсягу коштів, що буде перераховано в бюджет з боку Національного банку України.

Щодо видаткової частини. Народними депутатами, фракціями, групами та комітетами до проекту Державного бюджету на 2022 рік було подано більше 3 тисяч пропозицій на рекордну суму понад 86 трильйонів гривень. Усім зрозуміло, що ця цифра є нереальною. Тому Міністерство фінансів виходило з додаткового ресурсу, який можливо акумулювати в наступному році.

Збільшення видатків відбулося в основному за інвестиційним напрямом у різних сферах та заходах, спрямованих на підтримку громадян і бізнесу. Зокрема, на інфраструктуру пропонується додатково виділити близько 25 мільярдів гривень. 9 мільярдів гривень – інфраструктурна субвенція, кошти якої будуть спрямовані на реконструкцію та будівництво нових закладів охорони здоров'я та освіти, спортивних майданчиків та палаців спорту; 4,4 мільярда гривень – на розбудову аеропортової інфраструктури та створення національного авіаперевізника; 4,3 мільярда гривень – на підтримку залізничного транспорту, (закупівля пасажирських вагонів та електрифікація); 1,1 мільярда гривень – облаштування інфраструктури державних кордонів для забезпечення належних умов в'їзду/виїзду на тимчасово окуповані території; 900 мільйонів гривень – на розвиток туристичної інфраструктури національних природних парків та заповідників; понад 8 мільярдів гривень – на розвиток окремих галузей економіки, зокрема 3 мільярди гривень – на виплату сертифікатів (1 тисяча гривень) вакцинованому населенню з метою підтримки бізнесу від наслідків пандемії COVID-19; 1 мільярд гривень – на компенсацію відсоткових ставок за кредитами та лізинговими договорами в галузі машинобудування; 1 мільярд гривень – на реконструкцію та відновлення систем меліорації; 1 мільярд гривень – на реалізацію загальнодержавної програми «Питна вода України»; 400 мільйонів гривень – на технічне переоснащення та модернізацію державних вугільних підприємств; 400 мільйонів гривень – на стимулювання розвитку індустріальних парків; 200 мільйонів гривень – на створення центрів креативної індустрії; 200 мільйонів гривень – на запуск роботи Фонду часткового гарантування кредитів у сільському господарстві.

Продовжуючи тему пріоритетності сфери охорони здоров'я, збільшено видатків на охорону здоров'я на суму 3,1 мільярда гривень: 2 мільярди гривень – на підвищення оплати праці медичним працівникам, що не підпадають під програму медичних гарантій, до мінімально встановлених указом Президентом України стандартів; 300 мільйонів гривень – для надання високоспеціалізованої медичної допомоги, закупівлю лікарських засобів; 244 мільйони гривень – на централізовану закупівлю медичного обладнання; 100 мільйонів гривень – на виплату медичним працівникам у зв'язку з переїздом на нове місце роботи та перекваліфікацію.

Враховано додаткові видатки в сумі 2 мільярди гривень для потреб освітньої галузі та науки: понад 500 мільйонів гривень буде спрямовано на забезпечення освітніх закладів підручниками; 400 мільйонів гривень – на створення проекту «Президентський університет»; 150 мільйонів гривень – на реалізацію програми «Здорова Україна»; 145 мільйонів гривень – на розвиток матеріально-технічної бази мистецьких закладів освіти; 200 мільйонів гривень – на проведення досліджень науковими установами; 190 мільйонів гривень – на розвиток наукової інфраструктури Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.

На 1 мільярд гривень збільшено обсяг коштів на фізичну культуру та спорт: 150 мільйонів гривень – на створення спортивних комплексів для проведення Євробаскету; 720 мільйонів гривень – на створення та розвиток баз олімпійської підготовки; 100 мільйонів гривень – на реалізацію пілотного проекту «Розвиток соціальних послуг» та реабілітацію дітей з інвалідністю.

Додатково передбачено 5 мільярдів гривень на підтримку культури: 2,8 мільярда гривень – на проведення ремонтно-реставраційних робіт пам'яток культури та розвитку закладів загальнодержавного значення в рамках проекту «Велика реставрація»; 1 мільярд гривень – на підтримку кіноіндустрії; 183 мільйони гривень – на підтримку книговидавничої справи та популяризацію української літератури; 100 мільйонів гривень – на створення центрів культурних послуг.

На цифровізацію планується збільшення видатків на 1,8 мільярда гривень.

З метою підтримки органів місцевого самоврядування щодо теплопостачання, в яких індекс платоспроможності менше 0,9 передбачено близько 1,5 мільярда гривень. Знову-таки, йдеться про виконання меморандуму, підписаного з органами місцевого самоврядування.

Видатки на національну безпеку та оборону, що є надзвичайно важливим пріоритетом, також порівняно з першим читанням суттєво збільшені – на 3,7 мільярда гривень.

Шановні народні депутати, Міністерство фінансів максимально врахувало ваші пропозиції, виходячи з реальних можливостей бюджету та прогнозу розвитку економіки, тих трендів, загроз та ризиків, про які я зазначив в першій частині свого виступу. Проект Державного бюджету на 2022 рік є результатом

злагодженої співпраці уряду, народних депутатів, Президента України. Ми разом з вами врахували пріоритети розвитку України в середньострокову перспективу. Бюджет передбачає інвестування коштів платників податків в майбутнє нашої країни – успішної, процвітаючої держави. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Михайловичу.

Шановні колеги, прошу записатися на запитання до доповідача.

Слово надається народному депутату Качурі Олександрю Анатолійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

КАЧУРА О.А., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Скажіть, будь ласка, на скільки збільшується прожитковий мінімум на наступний рік? Тому що той прожитковий мінімум, який закладається в проекті бюджету, це не прожитковий мінімум для того, щоб жити, на нього навіть вижити не можна.

Є законопроект, напрацьований нами, який реально робить прожитковий мінімум таким, що можна вижити. Тому я хотів би почути, які пріоритети у вас. Чи буде збільшуватися рівень прожиткового мінімуму на наступний рік? І яке ваше як міністра фінансів бачення щодо того, що відбувається такий величезний розрив між реальним і номінальним рівнем прожиткового мінімуму? Думаю, всі українські громадяни хочуть це зараз почути, тому що до цього прив'язується все: пенсії, соціальні виплати, стипендії, допомога по догляду за дітьми тощо. Той прожитковий мінімум, що закладає уряд, він фактично є фейковим.

МАРЧЕНКО С.М. Дякую за запитання.

Дійсно, питання розмежування фактичного та номінального розміру прожиткових мінімумів давно назріло. Дякую Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, в активній співпраці з комітетом ми готові будемо доопрацювати необхідні зміни до законодавства.

На сьогодні рівень прожиткового мінімуму визначений відповідно до законодавства і встановлений у розмірі на одну особу 2 тисячі 508 гривень. Для дітей віком від 5 до 18 років – 2 тисячі 744 гривні. Ріст прожиткового мінімуму відбувся, інфляція – плюс 2 відсотки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат України Мошенець Олена Володимирівна, фракція політичної партії «Слуга народу».

Будь ласка.

МОШЕНЕЦЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Ковальчуку Олександрю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Ковальчук. Будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Рівненщина. Шановний пане міністре, буквально вчора з цієї високої трибуни Президент України казав про те, що наступний рік, в принципі як і цей рік, буде продовженням року медицини. Для всіх медиків та українців пролунав дуже важливий меседж – про підвищення зарплати до 20 тисяч гривень для працівників медицини. Чи передбачено ці кошти, і чи вдасться нам виконати таку обіцянку? Це перше.

І друге запитання – щодо 1 тисячі гривень, як стимулюючий фактор для тих, хто ще вагається: вакцинуватися чи ні. Адже всі ми розуміємо, що єдиний спосіб захистити нас, українців, і Україну – вакцинуватися.

Дякую.

МАРЧЕНКО С.М. Шановний народний депутате, дякую за запитання.

Дійсно, всі ті завдання, поставлені перед урядом Президентом України, зокрема шляхом відповідних указів щодо збільшення заробітних плат медичних працівників, у проекті бюджету повністю виконано, передбачено достатній обсяг ресурсу на зазначену ціль. На програму медичних гарантій додатковий обсяг видатків збільшено порівняно з цим роком на 34 мільярди гривень. Це рекордна сума, ніколи раніше в українській медицині не було таких ресурсів. До того ж між першим та другим читаннями ми суттєво доопрацювали проект бюджету, зокрема в частині медицини. Додатково на охорону здоров'я збільшено видатки на понад 3 мільярди гривень. Окремо передбачено суми для закладів охорони здоров'я, які не в системі медичних гарантій. Для тих працівників також буде збільшено заробітну плату в тих розмірах, що передбачено.

Щодо 1 тисячі гривень, кошти передбачено, я вже казав. У проекті бюджету на 2022 рік є спеціальна програма, і є сподівання, що ви підтримаєте зміни до проекту бюджету на 2021 рік в частині спрямування коштів громадянам, які вакцинувалися, з метою підтримки вразливих галузей економіки. Ці кошти є. На наступний рік сума становить 3 мільярди гривень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Джемілеву Мустафі, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

Будь ласка.

ДЖЕМІЛЄВ М., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).
Прошу передати слово Софії Федині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Романівна Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). За рішенням РНБО, цього року фінансування сектору безпеки і оборони має сягати 319 мільярдів гривень. Наразі закладено лише 286. До того ж Міністерству оборони виділяється лише 152 мільярди гривень, що є критично недостатньо, але підвищується фінансування таких структур, як ДБР, прокуратури тощо. Де решта грошей на Міністерство оборони? Наступного року знову будуть заборгованості перед військовослужбовцями, невиконання ДОЗу.

Чи не вважаєте, що варто зараз забрати надлишкові кошти в репресивних органів та передати їх саме на потреби військових? Це перше.

Друге. Навіщо виділяти 500 мільйонів гривень на неіснуючий і безперспективний проект «Президентський університет»? Чи не краще спрямувати їх, зокрема на зарплати викладачам, які настільки мізерні, що просто неможливо за ті гроші працювати і виховувати достойну молодь?

МАРЧЕНКО С.М. Шановний народний депутате, дякую за запитання.

Сектор безпеки і оборони. У проекті бюджету на наступний рік до першого читання ця сума становила 319 мільярдів гривень. Між першим і другим читаннями ми зазначали, що обсяг видатків на оборону і безпеку додатково збільшено на понад 3 мільярди гривень. Тому, ми вважаємо, є можливість виконати всі зобов'язання, які на сьогодні є у держави Україна перед військовослужбовцями, зокрема збільшити грошове забезпечення військовослужбовців. Вважаю, що в цій частині ми повністю виконали свої зобов'язання.

Щодо пріоритетності спрямування коштів. Ми забезпечуємо виконання заробітних плат як вчителів, так і виконання інших пріоритетних програм. Тому на наступний рік передбачено додатково 17 мільярдів гривень на освітню субвенцію саме з метою збільшення заробітних плат вчителів.

Водночас визначається, що найближчими роками освітня галузь буде новим пріоритетом. Якщо в наступному році чітким пріоритетом визначено медичну галузь, то у 2023 році освітня галузь знайде додаткову підтримку, додатковий бюджет.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Саврасову Максиму Віталійовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

САВРАСОВ М.В. Прошу передати слово Софії Федині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Романівна Федина.

ФЕДИНА С.Р. Шановний міністр плутає сектор безпеки і оборони і Збройні Сили України, так само плутає вчителів і викладачів.

Але маю наступні запитання. Обсяг витрат на субсидії не змінився, хоча навіть у цьому році довелося спрямовувати на субсидії додаткові кошти.

Ми, зокрема, вимагаємо, і чи не вважаєте ви за необхідне, спростити доступ українців до отримання субсидій, зняти абсурдні обмеження для субсидіантів та виділити на субсидії у 2022 році не менше 55 мільярдів гривень для належного захисту від зростання цін на газ і неминучого підвищення тарифів загалом. Чому це не зроблено? Це перше.

Друге. Як передбачається компенсувати місцевим громадам зростання тарифів? Кошти на ці потреби необхідно вилучити з «крадівництва» і через субвенції, а не корупційний спецеконом, спрямувати їх громадам.

МАРЧЕНКО С.М. Дякую за запитання.

Міністр фінансів нічого не плутає. Міністерству оборони на наступний рік передбачено суттєвий ресурс – понад 130 мільярдів гривень. Інші головні розпорядники – Головне управління розвідки, Держспецзв’язок, Мінстратегпром – це також сектори оборони і безпеки, які ми рахуємо вцілому в цей сектор.

Щодо вашого запитання з приводу субсидій. Дякую народним депутатам, що підтримали збільшення обсягу субсидій на 2021 рік. Як я зазначав у своїй доповіді, представляючи даний проект, ця сума коштів буде спрямована, зокрема на авансування субсидій 2022 року. На цю програму спрямовуються 9 з 12 мільярдів гривень, передбачені змінами цього року.

Ми вважаємо, що коштів на опалювальний сезон 2021-2022 років більш ніж достатньо. Якщо буде потреба додаткового збільшення, ми можемо до цього питання повернутися наприкінці наступного року. На сьогодні наші розрахунки вказують, що коштів достатньо. Усі громадяни України, які мають право на отримання субсидій, їх отримують. Жодних проблем і перебоїв із виплатою субсидій немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ми завершили обговорення. Прошу міністра зайняти своє місце.

До доповіді запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету Юрій Юрійович Арістов. Юрію Юрійовичу, будь ласка.

АРИСТОВ Ю.Ю., голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні народні депутати! Шановні запрошені! Кабінет Міністрів України доопрацював до другого читання проект Закону «Про Державний бюджет України на 2022 рік». Ми отримали його 1 грудня, тобто пізніше встановленого строку. Така затримка пов'язана в основному з тим, що чекали прийняття в цілому законопроекту № 5600 щодо змін до Податкового кодексу. Це дало можливість уряду збільшити дохідну частину державного бюджету на наступний рік. Однак згідно із статтею 159 Регламенту закон про Державний бюджет України має прийматися Верховною Радою України до 1 грудня. Зважаючи на це та відповідно до доручення Голови Верховної Ради України, яке він дав на засіданні Погоджувальної ради, Комітет з питань бюджету за участю Міністерства фінансів та Рахункової палати невідкладно розглянули доопрацьований законопроект.

Проаналізувавши стан врахування урядом Бюджетних висновків Верховної Ради України, хочу зазначити таке: щодо частини першої Бюджетних висновків – з 16 враховано 12 пропозицій, частково враховано одну і не враховано три пропозиції; щодо частини другої Бюджетних висновків – із 186 доручень враховано 32, частково враховано 42 і не враховано 112 доручень.

За підсумками розгляду даного питання бюджетний комітет пропонує внести окремі збалансовані зміни до законопроекту, погоджені з Міністерством фінансів. Зокрема, збільшити видатки на державне інвестиційне вкладення на 500 мільйонів гривень для завершення реалізації розпочатих інвестиційних проектів: діагностика і лікування захворювань у Національному інституті раку – на 300 мільйонів гривень; проведення міжнародних олімпіад Малою академією наук України; виконання науково-технічної космічної програми.

За підсумками розгляду даного питання комітет рекомендує Верховній Раді доопрацьований законопроект № 6000 прийняти у другому читанні та в цілому як закон, з урахуванням погоджених з Міністерством фінансів пропозицій комітету. Прошу підтримати рішення комітету.

Завершуючи, хочу наголосити, що виходячи з фінансових можливостей держави, бюджет не може задовольнити всіх потреб. Однак, він є реалістичним у сьогоднішніх умовах та необхідним для послідовного розвитку країни і кожного її регіону. Своєчасне прийняття проекту Державного бюджету стане поштовхом для затвердження всіх місцевих бюджетів та належної організації їх виконання в наступному році.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ви завершили, так?

Шановні колеги, прошу записатися на запитання до доповідача.

Народна депутатка Федина Софія Романівна, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Підкажіть, будь ласка, і поясніть необхідність збільшення за загальним фондом видатків споживання Національній поліції України на 550 мільйонів гривень, зменшивши фінансове забезпечення заходів з розвитку аеропортної інфраструктури на 250 мільярдів гривень, зменшивши реалізацію інфраструктурних проектів на 300 мільйонів гривень? І це при тому, що вже в першому читанні проекту бюджету МВС отримало збільшення на 1 мільярд гривень. Тобто виглядає так, що ви збираєтеся максимально фінансувати захист Зеленського від його ж народу, замість того щоб фінансувати заходи щодо боротьби з Путіним і зовнішньою агресією.

АРІСТОВ Ю.Ю. Дякую, колеги, за запитання.

Критика Президента України, на якій наголошує опозиція, коли він витрачає багато грошей на інфраструктурні проекти, у цій поправці вказує зворотнє.

ФЕДИНА С.Р. Відповідайте про МВС, будь ласка.

АРІСТОВ Ю.Ю. Так, так, чекайте.

Зменшивши на 500 мільйонів реалізацію інфраструктурних проектів, ми дали можливість профінансувати тих, хто сьогодні захищає спокій на наших вулицях. Потреби МВС на сьогодні – 9 мільярдів гривень для вирівнювання зарплат усіх ланок. На жаль, ми не можемо врахувати всіх потреб, тому врахували лише 500 мільйонів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці України Климпуш-Цинцадзе Іванні Орестівні, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Прошу передати слово Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Я бачу збільшення дохідної частини бюджету за рахунок податкових надходжень у вигляді податку на прибуток на 21,1 мільярда гривень. Шановні колеги, це наслідки вчорашнього чи позавчорашнього законопроекту № 5600, це стільки мільярдів підприємства заплатять з отриманих збитків. Але, якщо у вас є інше пояснення, скажіть, звідки плюс 21 мільярд гривень.

Хочу, щоб ви пояснили наступну цифру. Рентна плата за користування надрами загальнодержавного значення 24,7 мільярда гривень у плюсі. Яку саме рентну плату ви сюди врахували, тому що залізна руда точно становить тільки

200 мільйонів гривень? Це також для того, щоб вся Україна чула, наскільки законопроект № 5600 був «антиолігархічний». Тобто дохідна частина...

АРІСТОВ Ю.Ю. Дякую за запитання.

Шановна колего, погоджуюся з вами, що в розрахунках Мінфіну основа лежить в законопроекті № 5600, а також, на мою особисту думку, наповнювати бюджет ми будемо шляхом детінізації сплати податків.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Брагару Євгенію Вадимовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

БРАГАР Є.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово колезі по фракції, лідеру партії Олені Шуляк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олена Шуляк. Будь ласка.

ШУЛЯК О.О., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановний пане Арістов, у мене таке запитання. Якщо ви пам'ятаєте, 1 жовтня 2021 року на Конгресі місцевих та регіональних влад, НАК «Нафтогаз України», представники Кабінету Міністрів України, представники громад підписали меморандум, що тариф на газ саме для населення буде незмінним. Чи передбачена компенсація громадам в проекті бюджету на 2022 рік за таких тарифів? Чи будуть виконані всі домовленості, зафіксовані в цьому великому меморандумі? Це перше.

Друге. Якщо можливо, розкажіть нам детально, які програми в доопрацьованому проекті бюджету на 2022 рік для українських громадян передбачені...

АРІСТОВ Ю.Ю. Шановна колего, дякую за запитання. Так, громади чекали, щоб у проекті бюджету з'явилося додатково 4 відсотки від ПДФО. Так, це є в проекті бюджету. Але наголошую, що для загального фонду державного бюджету це велика сума. Щоб ви розуміли – 11 мільярдів гривень.

Також пропозиція голови комітету пана Клочка... Для компенсації неспроможних громад, щоб вони пройшли опалювальний сезон, у нас є додатково 1,5 мільярда гривень. На жаль, не встигну відповісти щодо програми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Кузбиту Юрію Михайловичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

КУЗБИТ Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 101, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Прошу передати слово Устенку Олексію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Устенко. Будь ласка.

УСТЕНКО О.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Ми у бюджеті 2021 року бачили постійне перевиконання щодо податкової, незначне перевиконання щодо митниці. Пане доповідачу, скажіть, будь ласка, якщо в наступному році в нас також буде перевиконання державного бюджету, куди планується витратити кошти? Це перше.

Друге. Учора Президент анонсував програму з приводу дешевого п'ятивідсоткового кредитування на придбання житла, електромобіля або, наприклад, на освіту чи зміну професії. Скажіть, будь ласка, чи є вже якісь напрацювання в бюджетному комітеті з приводу цієї програми і чи планується закладення коштів на наступний рік на цю програму?

Дякую.

АРІСТОВ Ю.Ю. Дякую.

Очікуємо, як і у бюджеті 2021 року, перевиконання, тому що, як я вже зазначав, не всі необхідні видатки ми змогли врахувати. На думку наших європейських колег, ми мало вкладаємо в капітальні видатки, потрібно збільшувати видатки всіх... Програма Президента «Велике будівництво» саме та, яка дає сьогодні результати, які очікують від нас наші партнери.

Програма Укрфінлізингу (не пам'ятаю, як вона правильно називається) зараз знаходиться в Міністерстві економіки і її старт відбудеться у 2022 році. Наприклад, як працювала Дія в Міністерстві внутрішніх справ, яка себе дуже гарно показала.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці України Іоновій Марії Миколаївні, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Южаніній Ніні Петрівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Слухайте, я не хочу, щоб ви, по-перше, ділили kota в мішку, а по-друге, щоб ви зловживали заниженими планами надходжень до бюджету. Про яке перевиконання ви кажете? Росту економіки – нуль, абсолютне падіння платоспроможності і можливостей виробників усіх українських товарів. Але ви додаєте декілька десятків мільярдів до дохідної частини.

Поясніть, будь ласка, між першим і другим читаннями додається 63 мільярди податкових надходжень – це що? Я погоджуюся з висновками Рахункової палати, що ви завжди занижуєте надходження. Але в такій мірі... Послухайте, платники податків, понад 21 мільярд – це податок на прибуток. Де у вас прибуток за 2021 рік?

Я ж пояснювала, що 1341 великий платник...

АРІСТОВ Ю.Ю. Шановна Ніно Петрівно, згоден, що Міністерству фінансів, як і бюджетному комітету потрібно у 2022 році відпрацювати так, щоб у вас у наступному обговоренні не виникало питань. Але нагадаю, що розрахунки податків – це прерогатива Міністерства фінансів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати, основні доповідачі завершили свої виступи, давайте їм подякуємо.

Шановні колеги, переходимо до виступів від депутатських фракцій та груп. Прошу представників депутатських фракції та груп записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається Колтуновичу Олександрю Сергійовичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні виборці! Проект бюджету, безумовно, був видозмінений між першим і другим читаннями. Але це все одно бюджет нових боргових запозичень, він абсолютно антисоціальний, це бюджет чергового (другий рік поспіль) рекордного дефіциту. Дивіться, абсолютно неадекватний макропрогноз, як наслідок, маємо невідповідність, наприклад, індексу інфляції із зростанням мінімальних доходів.

Почну з того, що, наприклад, розмір мінімальної заробітної плати, що з 1 грудня становитиме 6 тисяч 500 гривень, збільшиться лише на 3,2 відсотка. Яку б ви інфляцію не ставили – 8, 10 і більше відсотків, це все одно менше. А це означає, що в громадян з мінімальними фіксованими доходами, які отримують мінімальну заробітну плату, а це не 6 тисяч 500 гривень, а за виключенням податків і зборів ця цифра буде значно меншою, рівень купівельної спроможності буде значно меншим. Це перше.

Друге. Рівень мінімальної пенсії та прожиткового мінімуму упродовж року збільшиться на 8,2 відсотка. Цифри надзвичайно смішні. Подивіться, рівень прожиткового мінімуму в доларах – 88 доларів, хоча у 2013 році становив 147 доларів, мінімальної пенсії – 71 долар, хоча у 2013 році – 119 доларів.

Я наводжу приклад 2013 року не тому, що Президент порівнював вчора базу стану 2013 року, а тому що суттєво зменшився рівень купівельної спроможності і платоспроможності населення. Хоча б порівняйте десятикратне зростання тарифів на житлово-комунальні послуги, на опалення, ціну на газ, а не тариф тощо.

Ще один момент – рекордні запозичення. Я вкотре казав, ви позичаєте в два рази більше в бюджеті, ніж ваші попередники, хоча вони також позичали дуже багато. В наступному році ви позичаєте 571 мільярд гривень. Це надзвичайно висока цифра, яка призводить до збільшення державного, гарантованого державою боргу.

До речі щодо боргу. Коли приходили... Держборг був 81,9 мільярда доларів, сьогодні – майже 93. Тобто за цей невеликий період часу ви збільшили його на понад 10 мільярдів доларів. Ось куди виливаються цифри з такого бюджету.

Щодо тієї антисоціальної політики, вона ще й полягає в тому, що, за зростання ціни на газ, вартості комунальних послуг і нарахувань за ці послуги, на субсидії передбачено виділити лише 38 мільярдів гривень. Це низькі цифри, хоча два роки тому ми мали і 55 мільярдів, і 71 мільярд гривень. Тому, з цієї точки зору, такий бюджет є антисоціальним, за нього не можна голосувати.

Я вважаю, що ті, які ретранслюють такий контент, мають відправлятися у відставку за неспроможність пропонувати майбутнє країні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Бондарю Віктору Васильовичу, депутатська група «Партія «За майбутнє».

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Дякую. Шановні колеги! Безумовно, країна не може залишатися без бюджету і дуже важливо сьогодні його проголосувати, повністю пройти цю процедуру.

Ми підтримуємо цей законопроект, тому що розуміємо, що треба вирішувати багато соціальних питань, які існують в країні.

Що дає цей бюджет? Депутатська група «Партія «За майбутнє» поставила ключові питання, які, дійсно, турбують людей на місцях, кожному громаду. Це питання інвестиційних коштів на будівництво спортивних, дитячих об'єктів (школи, садочки), програма соціально-економічного розвитку, інвестиційні програми, передбачені в проекті бюджету десь на 15-17 мільярдів за різними рядками. Це дуже важливі кошти для кожної громади.

За нашим поданням, наполегливою позицією, у проекті бюджету передбачено кошти на програму «Питна вода України» – майже 1 мільярд гривень, спрямований у кожную громаду, в кожне село, ми знаємо, яка це актуальна проблема сьогодні для багатьох сільських населених пунктів.

У проекті бюджету передбачено кошти на підвищення заробітної плати лікарів, які сьогодні на передовій борються з пандемією – COVID-19, на потужні інфраструктурні програми (дороги), деякі промислові програми щодо відродження «Укрзалізниці», ви знаєте, скільки там на сьогодні проблем, інші великі підприємства, які, дійсно, потребують сьогодні уваги і підтримки держави – Турбоатом, Електроважмаш. Зокрема, законопроект, який ми проголосували в першому читанні буквально перед цим законопроектом, ще раз підтверджує, що, дійсно, вже більш-менш є порозуміння з Кабміном щодо того, що треба думати і про промисловість, і про інші програми.

Ми розуміємо, що є недоліки, які за підсумками I кварталу треба буде виправляти. Ми не раз казали, що має бути потужна програма щодо енергозбереження. На це мали б виділити мінімум 7-10 мільярдів гривень, щоб Україна почала виходити з пострадянської системи енергетики, провести потужну модернізацію, утеплення всіх бюджетних, комунальних, дитячих установ (садочки, школи), установ теплопостачання і скоротити видатки споживання газу, електроенергії мінімум на 30-40 відсотків. Це мала б бути програма, враховуючи ситуацію, в якій сьогодні опинилася країна у сфері газу та електроенергії. Інші програми, які також мають бути враховані, думаю, за підсумками I кварталу будуть враховані. Але...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Івченку Вадиму Євгеновичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово колезі Крульку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Крулько Іван Іванович, фракція політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Знаєте, що таке бюджет для країни і для кожного громадянина, який зараз дивиться засідання Верховної Ради України, де розглядається головний фінансовий документ країни? Це питання для людей, як вони житимуть наступний рік. Якщо за соціологічними опитуваннями 70 відсотків громадян України відповіли, що за

останній рік стали жити гірше, а не краще, то цей проект бюджету мав би бути спрямований на вирішення гострих соціальних питань і покращення життя кожного українця.

Давайте проаналізуємо поправки до проекту бюджету фракції «Батьківщина», і що натомість у проекті бюджету є.

Фракція «Батьківщина» показала, що є додатково 160 мільярдів гривень, які можна включити до дохідної частини бюджету і ці кошти витратити на підвищення мінімальних пенсій, збільшення розміру прожиткового мінімуму, на допомогу злидіним людям, на субсидії, яких люди потребують і яких не вистачає. Проаналізувавши проект бюджету, поданого до другого читання, зрозуміло, що, на жаль, жодна з цих пропозицій не врахована.

Хотів би звернути увагу, що розмір прожиткового мінімуму, який пропонується на 2022 рік, не покриває навіть половини фактичного розміру прожиткового мінімуму в цінах жовтня 2021 року на одну особу з розрахунку на місяць. За даними Держстату він має становити 4 тисячі 389 гривень, а з урахуванням обов'язкових платежів – 5 тисяч 27 гривень, для працездатних осіб – 4 тисячі 571 гривня. А ми бачимо в проекті бюджету, що цей прожитковий мінімум не дотягує навіть на 44 відсотки. Тобто люди отримають мінімальну пенсію, і за неї, навіть за даними самої держави, проживуть не місяць, а менше половини місяця – на 13 днів має вистачити грошей, щоб можна було купувати продукти харчування. Ось про що цей проект бюджету. Це перше.

Друге – це питання субсидій. Пригадуєте, в минулому році, коли розглядали проект бюджету, попереджали, що закладених коштів на виплату субсидій не вистачить до кінця року. Вистачило до серпня, потім ми в цьому залі героїчно боролися, саме на вимогу «Батьківщини», і додали субсидії у бюджет 2021 року. У проекті бюджету на 2022 рік пропонують додати 39 мільярдів на субсидії, і все одно ми розуміємо, що у вересні знову повернемося до цього питання.

Враховуючи, що цей законопроект, на нашу думку, є абсолютно антисоціальний, ми бачимо дірку в Пенсійному фонді в понад 200 мільярдів гривень, і з цим нічого не робиться, що соціальні стандарти, заробітні плати для людей, мінімальні пенсії взагалі не збільшуються, а з 1 січня на 80 гривень зросте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Юрчишину Ярославу Романовичу, фракція політичної партії «Голос».

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Ользі Стефанишиній, об'єднання «Справедливість».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Стефанишина. Будь ласка.

СТЕФАНИШИНА О.А., член Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Об'єднання «Справедливість». Нещодавно до мого колеги Романа Лозинського звернувся чоловік 60 років із проблемами серця. В одній з київських лікарень йому виставили рахунок за операцію – 400 тисяч гривень. Людині 60 років, він все життя пропрацював водієм швидкої допомоги, а дружина фельдшером. Звичайно, родина не має таких коштів і держава їм теж не допоможе, тому що в Державному бюджеті України з року в рік величезний дефіцит приблизно у 100 мільярдів гривень. Звичайно, цього року Міністерство фінансів пропонує трохи збільшити в проекті бюджету на 2022 рік фінансування на медицину, проте цього недостатньо.

Відповідно до законодавства на програму медичних гарантій має виділятися не менше 5 відсотків від ВВП. Сьогодні, побачивши документи, ми зрозуміли, що там немає навіть 3 відсотків.

Я особисто подавала поправки про те, що на програму медичних гарантій (це та програма, звідки ми всі отримуємо медичну допомогу) має бути закладено 268 мільярдів гривень, як це передбачено законом України. Верховна Рада дала доручення уряду віднайти ці кошти, але, на превеликий жаль, уряд не віднайшов, і зараз там усього 157 мільярдів гривень.

Президент України Володимир Зеленський видав указ, що наступного року наші лікарі отримуватимуть підвищені зарплати. Цього не станеться, тому що навіть для того, щоб підвищити зарплати так, як казав Президент, потрібно 165 мільярдів гривень. Нагадаю, зараз там 157 мільярдів гривень.

Колеги, я розумію, що ви майже не слухаєте мене, бо маєте можливість лікуватися за кордоном, платити великі гроші. Але 20 відсотків українців мають катастрофічні витрати, виявивши якусь хворобу. Вони продають квартири, беруть в борг або просто помирають, тому що не можуть заплатити за медичну допомогу.

Я дуже прошу уряд України, Верховну Раду саме медицину ставити в пріоритет, ні дороги, ні обслуговування інших офісів і міністерств. Сьогодні саме медицина має бути в пріоритеті.

На превеликий жаль, я особисто за такий проект бюджету голосувати просто не можу, бо це соромно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Поляку Владіславу Миколайовичу, депутатська група «Довіра».

ПОЛЯК В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 73, Закарпатська область, самовисуванець). Прошу передати слово Бакунцю Павлу Андрійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Андрійович Бакунець, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Сьогодні увага всього суспільства прикута до парламенту, адже ми приймаємо головний фінансовий документ країни – проект бюджету на 2022 рік. Звичайно, його прийняття очікують всі, адже він організовує усі верстви нашого населення: пересічних мешканців, підприємців, а особливо новостворені громади.

Почну з подяки профільному міністерству за те, що якісніше допрацювали фінальний варіант проекту бюджету, дякую і комітету за те, що гарно попрацювали, особливо в останні дні. Цю роботу слід відзначити позитивно.

Однак про високу досконалість самого документа мова не йде, там завжди був, є і наразі буде дефіцит, системно недофінансовуються багато галузей нашої країни, є за що критикувати проект бюджету на 2022 рік. Але нам потрібно зрозуміти, що як не розділяй кошти, їх завжди бракуватиме, і якусь галузь буде недофінансовано. Тому потрібно правильно збалансовувати, але взагалі критикувати бюджет і не приймати його, це абсолютно неправильно, бо без бюджету країна жити не може, навіть недосконалий бюджет набагато кращий, аніж його повна відсутність.

Сьогодні за нами спостерігають керівники і депутати всіх рівнів, вони також чекають, що підготовано для них в цьому проекті бюджету. Хочу зазначити як позитив, особливо в переддень свята – Дня місцевого самоврядування, і привітати з реальним кроком Верховної Ради, профільного міністерства назустріч місцевому самоврядуванню, що вже у 2022 році передбачено плюс 4 відсотки коштів від ПДФО до місцевих бюджетів, що дуже-дуже важливо. Місцевому самоврядуванню забезпечені нові програми: питна вода, на розвиток очисних споруд, на будівництво трубопроводів, програми щодо будівництва і реконструкції освітніх закладів, забезпечення нових лікарень в наших громадах – це теж дуже важливо.

Звичайно, всіх галузей ідеально не профінансуєш, однак крок назустріч місцевому самоврядуванню зроблено. Почуто як депутатську групу «Довіра», так і багатьох мажоритарників з різних областей країни, голос місцевого самоврядування, все-таки профінансовано обов'язково гарантовану й освітню субвенцію місцевому самоврядуванню. Тому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Дирдіну Максиму Євгеновичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ДИРДІН М.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 132, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Лесі Забуранній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Забуранна Леся Валентинівна. Будь ласка.

ЗАБУРАННА Л.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 216, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Добрий день, шановні українці! Ми сьогодні розглядаємо найголовніший і один з найважливіших законопроектів – фінансовий план, за яким країна житиме у 2022 році.

Сьогодні ми почули багато зауважень, і це не дивно. Але потрібно зазначити, що будь-який бюджет однозначно не може задовольнити всіх потреб. Водночас хочу наголосити, що унікальність даного проекту бюджету полягає в такому.

Не дивлячись на всі критичні закиди, ми можемо констатувати, що врешті-решт маємо повністю збалансований бюджет розвитку. Оскільки за останні 10 років саме в проекті бюджету на 2022 рік капітальні видатки становитимуть на рівні майже 10 відсотків, що є найвищим показником за останні 10 років. Це перше.

Друге. Ми виконали свою обіцянку і, починаючи з 1 січня, нарешті зможемо достойно оплачувати таку важку і надзвичайно благородну працю наших медиків. Так, дійсно, ми не передбачили у проекті бюджету суттєвого збільшення фінансування заробітної плати вчителів, але однозначно з тим підходом, який є сьогодні, у 2023 році ми це зробимо.

Що є позитивного і надважливого в проекті бюджету на 2022 рік?

Насамперед ми виконуємо свою обіцянку і забезпечимо українців якісною питною водою, реалізуючи програму «Питна вода України». Ми дбаємо про подальший розвиток високоспеціалізованої медицини. Зокрема, ми знаємо, що Україна, на жаль, до сих пір має одні із найвищих показників онкологічних захворювань. Окрім існуючого інвестиційного проекту, ми додатково спрямовуємо 300 мільйонів гривень на Національний інститут раку, який знаходиться в місті Києві, спрямовуємо кошти на Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М.М. Амосова, розвиваємо інші спеціалізовані медичні установи.

Окрім того, безумовно, є важливий момент, що врешті-решт, учора це зазначив Президент, ми вирішуємо питання забезпечення житлом наших військовослужбовців, які захищали нас під час конфлікту з Росією. Тому можемо казати, що цей проект бюджету і соціальний, і є бюджетом розвитку. Щиро віримо в те, що, дійсно, патріотичні фракції і політичні групи об'єднуються і підтримають його.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До завершального виступу від депутатських фракцій та груп запрошується Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Прошу передати слово Петру Олексійовичу Порошенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Петро Олексійович Порошенко. Будь ласка.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні глядачі! «І тут Остапа понесло. Він відчув приплив нових сил і шахових ідей» – це так сказав би класик про вчорашній день. Якщо скористатися народною мудрістю, то як ступнув, так і брехнув. У посланні обіцяв, неначе в нього перший день президентства. А вже завершується третій рік, і треба тримати звіт.

Отже, і в проекті бюджету, дорогі друзі, немає й сліду того, про що він казав учора: ані витрат на економічні паспорти українців, ані 30 мільярдів на програму «Велика термомодернізація». Взагалі таке враження, що ми живемо в різних країнах. Народ живе в умовах низької вакцинації, рекордної смертності, недофінансування державного оборонного замовлення, непроведення індексації пенсій, зарплат, і влада живе в примарному мареві ілюзій.

Хочу наголосити, що за підсумками року вже всі визначні агентства переглядають в сторону зменшення ВВП. На екваторі ніхто не сподівається на диво, але ставимо лише найголовніші вимоги, щоб захистити людей.

Перше – субсидії. Нам треба захистити місцеві громади, компенсувати і врятувати місцеве самоврядування, дати субсидії людям за простою формулою. Ми розуміємо, що вчора були чорні жарти і про переворот, і про, на жаль, як і попередньо, 4 тисячі доларів зарплати вчителям. Але треба хоча б виконувати скромніший закон про поетапне збільшення зарплат вчителів, хоча б компенсувати індексації. Перелопатйте проект, але й при свічках не знайдете, де ж там збільшення заробітної платні медикам, де 300 відсотків тим, хто працює з ковідними хворими.

Якщо уряд хоче виконати обіцянку Зеленського, зараз, до голосування, треба додати ще 50 мільярдів. Ми вимагаємо додати 23 мільярди пенсіонерам лише на індексацію, а не на підвищення пенсій. Сторожам в супермаркеті сьогодні можна заробити більше, ніж воїнам, які боронять країну. Тим більше, що 14 жовтня обіцяли підвищення, 3 роки не підвищували! Саме зараз час виконати зобов'язання. Вимагаємо це зробити негайно.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили виступи від депутатських фракцій та груп. Наступний етап – виступи народних депутатів. Але цей блок триватиме 9 хвилин, тому пропоную перенести його розгляд після перерви.

Тому оголошується перерва на 30 хвилин. Зустрічаємося в сесійному залі о 12 годині 30 хвилин. Прошу всіх народних депутатів бути о 12 годині 30 хвилин, тому що після цього ми одразу переходимо до голосування проекту бюджету.

Оголошується перерва на 30 хвилин.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, продовжуємо розгляд питань порядку денного. У нас залишилися ще виступи народних депутатів. Нагадую, на це ми відвели 9 хвилин. Тому прошу народних депутатів записатися на виступи.

Слово надається народному депутату України Неклюдову Владлену Михайловичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

НЕКЛЮДОВ В.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий, прошу передати слово моєму колезі Лабі Михайлу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Лаба. Будь ласка.

ЛАБА М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні друзі! Отже, ми підійшли до фіналізації – прийняття основного документа країни на 2022 рік. Дійсно, можна сказати, доєднавшись до слів Президента, що бюджет 2022 року – це перший, у якому буде рекордно збільшено дохідну частину – на 50 мільярдів гривень. Вводиться ряд нових державних програм, ініціатив Президента, Кабінету Міністрів України, Міністерства розвитку громад та територій, Міністерства економіки, інших міністерств. Потрібно віддати належне Міністерству фінансів, яке конструктивно працювало і готувало цей документ із залученням до цього народних депутатів України та всіх суб'єктів даного процесу.

На сьогодні це достатньо збалансований бюджет. Повторюю, жоден бюджет України з часів незалежності не був максимально забезпечений усіма так званими потребами для кожного суб'єкта даного документа, максимальна збалансованість і ріст тут проглядається. До речі потрібно віддати належне: у ньому враховано ріст видатків і ключових програм, які діяли до сьогодні. Отже, щодо даного питання, прошу переходити до процедурного голосування.

Хочу сказати нашим колегам, які закидають щодо того, що було зроблено чи що мав звітувати Президент. З понад 1 тисячі 400 об'єднаних територіальних громад майже в кожній громаді у 2021 році було зроблено не менше одного інфраструктурного об'єкта, я вже не кажу про тисячі кілометрів доріг по

Україні. Міжнародна спільнота, міжнародні оглядачі, які моніторять фінансову діяльність в Україні, звертають увагу на, дійсно, ріст економіки, і такі плани є щодо 2022 року. Тобто ми на правильному шляху. Прошу підтримати і рухатися далі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Юрію Михайловичу Мисягіню, фракція політичної партії «Слуга народу».

МИСЯГІН Ю.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 28, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово колезі Любі Шпак.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Любов Шпак. Будь ласка.

ШПАК Л.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 194, Черкаська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Все-таки дуже приємно, що ми зараз розглядаємо і приймаємо проект бюджету. Разом з позитивними показниками, які ми обговорюємо, є показники, які хотілося б вирішити, тому що на сьогодні наші пенсіонери все-таки знаходяться за межею бідності.

Хочу звернути увагу саме на рівень прожиткового мінімуму. Варто зазначити, що показник прожиткового мінімуму є надзвичайно важливим під час реалізації державних конституційних гарантій громадян щодо достатнього рівня життя в нашій країні. На фоні суттєвого росту цін, а це на сьогодні 13,6 відсотка (жовтень 2020 року – жовтень 2021 року), також за цей період зросли і тарифи на комунальні послуги – на 18,8 відсотка. Заниження в порівнянні з реальним рівнем прожиткового мінімуму на сьогодні, маючи бюджет, призведе до суттєвого зниження рівня доходів українців саме у 2022 році.

Так у статті 7 проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2022 рік» встановлено прожитковий мінімум на одну особу в розрахунку на місяць у розмірі з 1 січня 2022 року – 2 тисячі 393 гривні, з 1 липня 2022 року – 2 тисячі 508 гривень, з 1 грудня – 2 тисячі 589 гривень. Однак за оцінкою Міністерства соціальної політики фактичний розмір прожиткового мінімуму у цінах на жовтень 2021 року в розрахунку на місяць на одну особу становив 5 тисяч 26 гривень. Тобто ми бачимо, яка на сьогодні суттєва різниця.

Стосовно пенсіонерів. Відповідно до зазначеної вище статті 7 проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2022 рік» мінімальна пенсія в Україні з 1 січня становитиме 1 тисячу 934 гривні, а вже з 1 липня – 2 тисячі 27 гривень. Відповідно до прожиткового мінімуму, який є реальний і поданий Міністерством соціальної політики, на сьогодні мінімальна пенсія повинна становити

відповідно 3 тисячі 800 гривень. Тобто ми бачимо, що всі показники щодо прожиткового мінімуму, щодо соціальних виплат, щодо пенсій занижено вдвічі. Хочеться, щоб в майбутньому ми це все враховували.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Задорожньому Миколі Миколайовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЗАДОРОЖНІЙ М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 162, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Вважаю, що проект Закону «Про Державний бюджет України на 2022 рік» варто підтримати. У ньому є суттєві позитивні зміни, про які вже не раз казали. Говорили про суттєве підвищення зарплат лікарям, які по всій Україні, зокрема на Сумщині, постійно, щоденно, 24/7 борються за життя наших співгромадян. Крім того дякую уряду, особисто Прем'єр-міністру України Шмигалю Денису Анатолійовичу за те, що минулого року під час поїздки Сумщиною він прийняв і взяв в роботу моє звернення щодо відновлення програми «Питна вода України».

Сьогодні, особливо сільські території виборчого округу № 162 Сумщини, думаю, і багатьох регіонів України потребують будівництва або реконструкції існуючих водогонів. Крім того у більшості міст зношені як водопровідні та каналізаційні мережі, так і каналізаційні колектори та очисні споруди. Тому те, що в цьому проекті бюджету виділено перший мільярд на ці потреби, я вважаю вкрай корисним.

Багато хто критикує нашу команду і особисто Президента Зеленського щодо великих інвестицій в інфраструктуру. Впевнений, що більшість жителів виборчого округу № 162, з якими я постійно комунікую, вдячні за ті нові дороги, дитячі садки, школи, стадіони, які покращують інфраструктуру громад. Тому продовження цієї програми, збільшення фінансування на ці потреби дадуть гарний поштовх не тільки розвитку громад, а й усій економіці країни.

Тому хотів би всіх колег закликати підтримати даний проект закону. А тим, які нас постійно критикують, звинувачують в брехні, хочу сказати, що ви і є найбільшими брехунами за останні 10 років існування нашої країни. Підтримаймо проект бюджету на 2022 рік.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, залишилася 1 хвилина. Народний депутат Герман Денис Вадимович, фракція політичної партії «Слуга народу», і після цього переходимо до прийняття рішення. Будь ласка, Денисе Вадимовичу.

ГЕРМАН Д.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 35, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Уже багато позитивних моментів було зазначено колегами у виступах щодо проекту бюджету на 2022 рік, зупинюся лише на одному прикладі. Протягом двох років депутати-мажоритарники, округи яких потрапили до так званої 30-кілометрової зони спостереження атомних електростанцій, відстоювали позицію щодо видатків соціально-економічного розвитку цих територій. Так ось в даному проекті бюджету ці видатки збільшено майже у 2,5 разу. Я вважаю, це досягнення.

У цілому проект бюджету позитивний, це проект розвитку країни. Тому закликаю всіх підтримувати та голосувати.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, шановні народні депутати, обговорення у другому читанні проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2022 рік» завершено. Прошу зайняти свої робочі місця, підготуватися до голосування, переходимо до прийняття рішення. Прошу вас звернути увагу не лише на важливість Державного бюджету, тому що він потрібен насамперед для розвитку нашої країни і нашого народу, він необхідний органам місцевого самоврядування, щоб вони могли сформувати свої бюджети.

До того ж хочу звернути вашу увагу на таку річ: нам потрібно буде декілька голосувань. Спочатку ми голосуємо за прийняття у другому читанні проекту бюджету. У разі підтримки, сподіваюся, вона буде, ми голосуємо його в цілому. Після цього, як ми й говорили, одразу проголосуємо кошторис Верховної Ради України.

Тому, шановні колеги, прошу залишатися на своїх робочих місцях для голосування, тому що нам потрібно буде провести декілька голосувань щодо головного фінансового документа країни. Колеги, готові голосувати?

Відповідно до статті 158 Регламенту Верховної Ради України ставиться на голосування проект Закону «Про Державний бюджет України на 2022 рік» ([№ 6000](#)) для прийняття в другому читанні з урахуванням висновку Комітету з питань бюджету.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 264.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Прошу показати по фракціях та групах.

Друге голосування. Відповідно до статті 85 Конституції України, статті 158 Регламенту Верховної Ради України ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2022 рік» ([№ 6000](#)) в цілому з урахуванням висновку Комітету з питань бюджету.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Державний бюджет України на 2022 рік прийнято.
Прощу показати по фракціях та групах.

Шановні колеги, шановні народні депутати, відповідно до пункту 35 статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить затвердження кошторису Верховної Ради України.

Згідно зі статтею 7 Регламенту Верховної Ради України кошторис Верховної Ради затверджується Верховною Радою України під час прийняття проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік у другому читанні. Проект кошторису вам надано. Для оголошення тільки висновку я запрошуюю голову комітету Сергія Віталійовича Кальченка, і після цього будемо голосувати.

Будь ласка, Сергію Віталійовичу.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув наданий Апаратом проект кошторису Верховної Ради України на 2022 рік і прийняв рішення внести на розгляд парламенту проект Постанови «Про кошторис Верховної Ради України на 2022 рік» ([№ 6367](#)).

Комітет ухвалив рішення рекомендувати парламенту прийняти цей проект постанови за основу та в цілому. Водночас учора Комітет з питань бюджету також розглянув проект Закону «Про Державний бюджет України на 2022 рік» і ухвалив висновок щодо цього законопроекту, в якому, зокрема, рекомендовано і щойно підтримано в Законі «Про Державний бюджет України на 2022 рік» збільшити за загальним фондом видатки розвитку за бюджетною програмою «Висвітлення діяльності Верховної Ради України через засоби телебачення і радіомовлення та фінансова підтримка видання газети «Голос України» на 320 мільйонів гривень, зокрема для реконструкції телеканалу «Рада».

Тому просимо підтримати зазначений проект постанови з урахуванням збільшення видатків на висвітлення діяльності Верховної Ради України через засоби телебачення і радіомовлення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу народних депутатів підготуватися до голосування (Шум у залі).

Прощу. Ви хочете... Устінова, 1 хвилина з мотивів. Будь ласка.

УСТІНОВА О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Я почула коротку доповідь, але в мене одне запитання щодо кошторису Верховної Ради України. Чи закладено кошти на ремонт, щоб народним депутатам на голову не падали ніякі речі, тому що скоро це буде найнебезпечніше місце, в якому можна працювати, в Україні. Жарт про те, що йшов вулицею, впала цеглина, уже перетворюється на реальність.

Сьогодні в кулуарах Верховної Ради проводиться збір коштів на безпритульних тварин, щоб їм також на голову щось не падало, і вони могли пережити цю зиму. Закликаю всіх народних депутатів: будь ласка, долучайтеся до допомоги найбільшому притулку в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про кошторис Верховної Ради України на 2022 рік» ([№ 6367](#)) в цілому.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 286.

Рішення прийнято.

Кошторис Верховної Ради прийнято. Вітаю, колеги, з цим голосуванням.

Йдемо далі. Ми домовлялися, що розглянемо... Надійшла заява від двох фракцій з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ. Які фракції просять? Фракції «Європейська солідарність» та «Голос».

Народний депутат Гурін. Будь ласка.

ГУРІН Д.О., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 218, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Ми припустилися помилки, коли два роки тому зареєстрували проект змін до Конституції в частині децентралізації. Опозиційні фракції сказали нам, що ви не показали нам тексту до реєстрації. Про які 300 голосів ви говорите? Ми помилялися, а ви мали рацію.

Ми 1,5 року тому розпочали інклюзивні позапарламентські консультації щодо змін до Конституції в частині децентралізації. Ми провели всеукраїнський регіональний тур, 1090 делегатів від асоціацій місцевого самоврядування, органів місцевої виконавчої влади, європейських проектів технічної допомоги та громадянського суспільства, маємо результат – думку місцевого самоврядування.

Кожен з вас у вівторок отримав невеликий, на 500 сторінок, звіт. Ми провели 35 раундів переговорів з представниками дирекцій всеукраїнських асоціацій місцевого самоврядування, з незалежною фасилітацією президентки Національної асоціації медіаторів України та її команди.

Консультації завершено, розроблено проект змін до Конституції, у вівторок ми роздали його всім, ви перші, хто його побачили. Цей текст не належить нікому конкретно – ані депутатам, ані академікам Комісії з питань правової реформи, ані асоціаціям місцевого самоврядування. Цей текст спільний, десятки людей обговорювали кожне слово і кожну кому цього тексту з єдиною метою – дійти консенсусу. Ми почуємо ще багато конструктивної, сподіваюся, і обґрунтованої критики, і це нормально. Але ми досягли консенсусу з багатьох питань.

Ми закріплюємо надбання реформи децентралізації, принцип децентралізації влади і новий адміністративно-територіальний устрій. У Конституції з'являються громади. Ми вже дали їм гроші, і тепер потрібно дати їм права, насамперед головне право – приймати будь-яке рішення місцевого значення, регулювання яких держава не передала іншим органам. Сьогодні місцеве самоврядування працює в межах і в спосіб: якщо чогось не прописано в законах України, робити це заборонено. Буде інакше – громада матиме право сказати, що ми зносимо нелегальні паркани за, наприклад, цією процедурою і зносити їх, якщо, звісно, держава не сказала, що це регулює міністерство знесення парканів.

Ми впроваджуємо модель сильного, відповідального мера. В областях і районах постають самоврядні виконавчі органи замість державних адміністрацій. Ми скорочуємо повноваження держави до нагляду за законністю актів місцевого самоврядування. Якщо префект щось вважає незаконним, він йде до суду.

Залишилися неконсенсусні питання. Чи мають існувати районні ради? Як має призначатися і кому підпорядковуватися префект? Відповіді на ці та інші питання має знайти міжфракційна, міжкомітетська робоча група.

Шановні колеги, шановні опозиційні фракції! Можливість сказати «ні» і не дати голосів у вас буде завжди. Будь ласка, будьте конструктивними, не ламайте консенсусу місцевого самоврядування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до розгляду наступного питання відповідно до того, як ми з вами проголосували. Це проект Закону «Про внесення зміни до статті 1 Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» ([№ 6342](#)).

Шановні колеги, ми повинні провести декілька голосувань. Це питання потребує насамперед голосування про включення законопроекту до порядку денного сесії. Потрібно набрати 226 голосів.

Шановні народні депутати! Прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення зміни до статті 1 Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» (№ 6342).

Готові голосувати, шановні колеги? Прошу голосувати.

«За» – 309.

Рішення прийнято.

Наступне голосування. Нам потрібно визначити законопроект як невідкладний та скоротити строки внесення альтернативних законопроектів до дня проведення пленарного засідання 2 грудня 2021 року. Для прийняття рішення нам також треба набрати 226 голосів. Прошу голосувати, шановні колеги.

«За» – 309.

Рішення прийнято.

Наступне голосування. Законопроект № 6342 потребує голосування за процедурою *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Нам також потрібно 226 голосів. Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 313.

Рішення прийнято.

І ще одне голосування. Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 284.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, запрошую до слова народного депутата України Андрія Євгеновича Костіна. Будь ласка.

КОСТІН А.Є., голова Комітету Верховної Ради України з питань правої політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане головуєчий! Шановна президіє! Шановні колеги! Ми знову маємо продовжити термін дії Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» на один рік до 31 грудня 2022 року. Ми маємо прийняти це рішення для того, щоб переговорний процес, який триває в Тристоронній контактній групі, на рівні Нормандського формату, було продовжено. Ми розуміємо, і це підтримується всіма міжнародними партнерами, що переговорно-дипломатичний шлях врегулювання конфлікту, ситуації на Донбасі, є наразі єдиним ефективним. Ми усвідомлюємо, наскільки складними є ці перемовини на рівні Тристоронньої контактної групи і на рівні Нормандського формату, але наявність цього закону є базою для продовження переговорного процесу, для того щоб мир на українському Донбасі було відновлено, для того щоб територіальну цілісність України було відновлено.

Шановні колеги, я завжди говорив і надалі буду говорити, що саме парламенту належатиме центральна роль у політичному врегулюванні, тому що політичне врегулювання – це прийняття законів, і якими вони будуть, залежить тільки від нас.

Продовження дії цього закону є важливим сигналом, зокрема нашим міжнародним партнерам, про те, що переговорний процес, результатом якого має стати політичне врегулювання, є принциповою політичною позицією Президента України, українського парламенту і всього українського суспільства.

Прошу підтримати сьогодні цей законопроект і проголосувати його за основу та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Євгеновичу.

Запрошую до слова співдоповідача – голову підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Віталія Юрійовича Безгіна. Будь ласка, Віталію Юрійовичу.

БЕЗГІН В.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановна президіє, шановні колеги! Власне, як уже сказав пан Костін, цей законопроект має фактично одну норму – продовження дії закону ще на один рік.

Прекрасно розумію, що і серед нас, імовірно, є люди, які вважають цей закон недосконалим. Можливо, ми навіть маємо обґрунтовані претензії до нього. Але, і це ключове, цей закон, зокрема, є запорукою взаємодії наших дипломатів, наших переговорників із міжнародними партнерами, він є основою і одним із важливих елементів їх підтримки.

Колеги, думаю, що всі представники партій, які займають проукраїнську позицію, наразі мають єднатися, а не гратися тут у політику і політиканство, і підтримати цей законопроект.

У результаті всебічного розгляду питання на засіданні комітету 1 грудня 2021 року було ухвалено висновок: рекомендувати Верховній Раді України законопроект № 6342 за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому.

Колеги, прошу проявити державницьку позицію та підтримати законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є необхідність обговорювати це питання? Є. Тоді прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату України Костіну Андрію Євгеновичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

КОСТІН А.Є. Прошу передати слово Олександрю Мережку, одному із співавторів цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Олександрович Мережко. Будь ласка.

МЕРЕЖКО О.О. Шановні колеги, прийняття такого закону пов'язане з імплементацією Мінських домовленостей. Україна демонструє всьому світу свою добру волю, щире прагнення досягти миру політико-дипломатичним шляхом і повернути нарешті окуповані Росією території. Ми робимо ще один крок у напрямі звільнення наших територій від російської окупації. Це надзвичайно важливо. Тому прошу підтримати цей проект закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці України Стефанишиній Ользі Анатоліївні, фракція політичної партії «Голос».

Лозинський Роман Михайлович. Будь ласка.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Об'єднання «Справедливість». Амністія бойовикам, які восьмий рік за підтримки Російської Федерації вбивають українських воїнів і цивільне населення, спеціальний статус російської мови в Донецькій та Луганській областях, взаємна всебічна співпраця з окремими адміністративними одиницями Російської Федерації, виборність суддів та прокурорів на місцях, народна поліція – це не вимоги Путіна, які лунають сьогодні, це норми цього закону, який зараз пропонують продовжити ще на один рік.

Шановні колеги, ми всі розуміємо важливість міжнародного врегулювання та підтримки парламентом дипломатії, а також те, які обставини були в 2014 році, але один рік... Один рік Президент Зеленський дав собі на завершення війни в межах Мінських домовленостей. Саме він озвучив це на зустрічі в Нормандському форматі два роки тому. Уже втретє Президент Зеленський і ви в цьому залі пропонуєте продовжити на рік ці ганебні норми.

Шановні колеги, у 2014 році на законодавчому рівні Російську Федерацію не визнавали агресором, але в 2018 році з'явився закон про реінтеграцію Донбасу. Знаєте, що записано в цьому законі? Що Російська Федерація здійснює агресію проти України, що Російська Федерація – агресор.

А знаєте, які норми ви сьогодні пропонуєте продовжити втретє, це скликання, ще на рік? Норма, в якій записано: сприяти поширенню російської мови в державних органах та освіті, сприяти співпраці наших громад з Російською Федерацією. Це ганьба, що за цей час не знайшли інших шляхів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Кулінічу Олегу Івановичу. Так розумію, що він передає слово Шахову Сергію Володимировичу? Так.

Шахов Сергій Володимирович. Будь ласка.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Шановні українці! Шановні журналісти! Прошу не плутати два різних слова: «порядок» і «статус». Статус – це автономія. І в цьому законі немає жодного статусу. Продовження терміну дії цього закону вже який рік поспіль нічого не змінює. Нині на Донбасі не змінюється взагалі нічого.

Якщо ми хочемо миру, то треба показати людям, що ми живемо краще, економічне становище повинно бути ліпшим. А сьогодні економіка летить у прірву. Якщо нам потрібен порядок, то треба його показати. А, наприклад, два голови військово-цивільних адміністрацій показують такий порядок, коли грабують державу на мільярди гривень. Немає обласних рад. Немає місцевих виборів. Вкрадено голоси, конституційне право людей. Усередині держави іде війна. І коли наші військові боронять в окопах спокій українців, всередині держави – і в Кабінеті Міністрів України, і за вертикаллю Офісу... Зокрема, два голови військово-цивільних адміністрацій грабують Україну на мільярди доларів, на сотні мільярдів гривень.

Ми вимагаємо сьогодні створити тимчасову слідчу комісію з питань розслідування злочинів у Луганській та Донецькій областях, повністю перевірити витрати державних грошей бюджету. До речі, немає державних грошей, є гроші платників податків. Грабуються діти, школи, дитячі садочки, лікарні – і це під час війни! Хто буде за це відповідати?

Ми вимагаємо негайно створити тимчасову слідчу комісію і провести аудит, перевірку всіх державних грошей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, запрошую до слова народну депутатку України Наталію Юріївну Королевську, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя». Наталіє Юріївно, будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! Фракція «Опозиційна платформа – За життя» підтримує цей законопроект. Водночас ми хочемо вам нагадати, що восьмий рік у нашій країні тривають бойові дії, восьмий рік гинуть та страждають українці. Сьогодні всім нам потрібна політична воля, а насамперед ця політична воля потрібна Президенту України, монобільшості в парламенті,

для того щоб не тільки пролонгувати дію цього закону, а й щоб виконувати весь комплекс заходів, передбачених Мінськими угодами, розуміти, що мир в Україні потрібен передусім нам, українцям. І ми повинні зробити все від нас залежне, щоб відновити мирне небо над нашою українською землею.

Для цього треба виконувати весь комплекс заходів, передбачених Мінськими угодами: це і амністія, і обмін утримуваних осіб, і скасування економічної блокади, і вибори відповідно до українського законодавства, і внесення змін до Конституції України, і, найголовніше, соціальний захист українців, які на сьогодні проживають на неконтрольованій території, зокрема поновлення виплати пенсій, соціальних виплат. Насамперед ми маємо дати людям сигнал, що дбаємо про них, захищаємо кожного українця в нашій країні, де б він не опинився.

Ми закликаємо український парламент: зараз, як ніколи, потрібно об'єднати всі наші можливості та зусилля, щоб повністю і комплексно виконати Мінські угоди, продемонструвати усьому світу, що Україна рухається шляхом миру, а це єдиний на сьогодні шлях для нашої держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ще залишилося три виступи народних депутатів від фракцій і груп: Геращенко, Батенко і Власенко. Після цього ми переходимо до голосування.

Надаю слово народній депутатці України Ірині Володимирівні Геращенко, фракція «Європейська солідарність».

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую.

Перше. Зеленський нещадно брехав суспільству, коли перед виборами обіцяв марсіанський, женеvський чи інший формат, а зараз бездарно рухається за нормандським, пролонговуючи вже третій рік поспіль закон, який було прийнято нашою командою. Пане Зеленський, попросіть вибачення перед Порошенком і нашою командою.

Друге. Учора всіх ошелешила заява Зеленського про прямі переговори з Путіним. З убивцею і шулером сам на сам сідати без козирів за стіл переговорів – це зрада і капітуляція. Там мають бути посередники.

Третє. Це Зеленський підписав у Парижі так звану «формулу Штайнмаєра», за якою норми цього закону намагається ввести не на три роки, а на постійній основі. Це червона лінія, і ми ніколи не дамо зробити особливий порядок місцевого самоврядування на тимчасово окупованих територіях на постійній основі. Деокупація, демілітаризація та звільнення окупованих територій від Путіна і його кліки – це має стати нашим сценарієм.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Батенку... (*Шум у залі*). Батенко, потім ви. Добре?

Слово надається Батенку Тарасу Івановичу. Потім – Власенко Сергій Володимирович.

Батенко, з місця.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (*одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець*). Дякую. Шановні колеги! Ми бачимо, що Нормандський формат фактично на сьогодні не працює. Так само застопорився і Мінський формат. Влада нині нащупує інший формат, який, скажімо, дав би можливість сісти за стіл переговорів і завершити воєнний конфлікт, війну з російським агресором.

Ми розуміємо, що Мінські домовленості, які були в основі цього закону, важкі за формою і виявилися невідповідними для України, вони містять ознаки недопустимих поступок. Вважаємо, що українська влада повинна пам'ятати, що будь-який діалог, будь-який формат переговорів має починатися із вимоги виведення усіх незаконних збройних формувань і військової техніки, а також бойовиків і найманців з окупованих українських територій.

Думаю, що цей законопроект – це просто фіксація статус-кво ще на один рік і пролонгація легітимізації Мінських домовленостей, на які ми вимушені йти, тому що іншого виходу в нас немає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Власенку Сергію Володимировичу. Після цього, шановні колеги, прошу зайняти свої місця, ми будемо переходити до прийняття рішення.

Сергій Володимирович Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (*загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Дякую, шановний пане Голово. Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» – єдина політична сила, народні депутати України з якої не голосували за закон про так званий особливий статус Донецької та Луганської областей. Ми жодного разу не голосували за пролонгацію цього закону. Ми вважаємо неправильною тотальну амністію бойовиків, ми вважаємо неправильним створення на цих територіях неукраїнської поліції, неукраїнських судів, призначення неукраїнських прокурорів тощо.

Хочу нагадати, що Мінським угодам сім років. Але станом на сьогодні не виконано навіть перший пункт Мінських угод – повне і всеосяжне припинення вогню. Незважаючи на тезу про безальтернативність Мінських угод, ми уже сім років бачимо неспроможність принести мир на ці території. Треба шукати інші

шляхи, і точно не треба «піднімати лапи» і говорити про амністію, про створення спеціальної міліції на цих територіях і таке інше. Тому ми за це не голосуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього надзвичайно важливого питання. Прошу народних депутатів зайняти свої місця і приготуватися до голосування.

Пропозиція комітету – прийняти законопроект за основу і в цілому, але будемо йти почергово: спочатку проголосуємо за основу, а після цього пропонуємо проголосувати в цілому.

Шановні колеги, прошу приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 1 Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» ([№ 6342](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 314.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію... (*Шум у залі*).

Покажіть по фракціях і групах.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 1 Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» ([№ 6342](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 317.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги!

Переходимо до наступних питань. У нас залишилося два законопроекти в другому читанні.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до додатків № 1 та № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» (щодо реалізації інфраструктурних проектів та розвитку об'єктів соціально-культурної сфери)» ([№ 6298](#)). Друге читання.

Запрошую на трибуну члена Комітету з питань бюджету Арсенія Михайловича Пушкаренка. Прошу, Арсенію Михайловичу.

Перепрошую, Гевко Володимир. Будь ласка.

Шановні колеги, чи буде хтось наполягати на своїх поправках? Хто буде наполягати? Ідемо по чергово, так? Наталія Юрїївна і Ярослав Іванович будуть наполягати (*Шум у залі*). Ні-ні, ми говоримо спочатку про ті поправки, які відхилено. Ви теж будете наполягати на відхилених? І Камельчук, на відхилених. Добре, тоді йдемо за таблицею.

Поправка 5. Железняк Ярослав Іванович. Не наполягає.

Поправка 8. Василенко і Железняк. Не наполягають.

Поправка 13. Железняк. Не наполягає.

Поправка 24. Рудик. Не наполягає.

Поправка 25. Рудик. Не наполягає. Рудик взагалі наполягає? Не наполягає.

Тоді буду пропускати.

Поправка 44. Скорик. Будь ласка. Перепрошую, Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, сьогодні було прийнято бюджет на 2022 рік. Фракція «Опозиційна платформа – За життя» категорично за нього не голосувала. Чому? Тому що ми вважаємо, що не можна роздавати гроші будь-куди, на будь-які міфічні будівництва і водночас позбавляти людей заробленої ними пенсії, адекватного прожиткового мінімуму, а також оббирати всю країну вже який рік поспіль, збираючи військовий збір.

Фракція «Опозиційна платформа – За життя» запропонувала переглянути прожитковий мінімум та встановити з 1 грудня його розмір: для дітей віком до 6 років – 5 тисяч 430 гривень; для дітей віком від 6 до 18 років – 6 тисяч 769 гривень; для працездатних осіб – 8 тисяч гривень. І ми вам пояснили, звідки взяти на це гроші.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 44 народних депутатів Скорика, Королевської та Чорного. Комітет пропонує її відхилити. Водночас автори наполягають, щоб її було враховано. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 66.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 45. Нестор Іванович Шуфрич. Наполягаєте? Несторе Івановичу, будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги, поправкою 45 пропонується зняти обмеження щодо можливості отримання цих коштів. Стимулювання – це добрий процес, але трохи запізнений. Треба було це робити так, як ми пропонували і навіть вимагали ще в березні, квітні, травні цього року, коли ще не було ані вакцин, ані центрів вакцинації. А сьогодні ми обурюємося тим, що людей заганяють до застосунку Дія, хоча не всі користуються смартфонами. На селі, де також люди вакцинуються, багато хто (я сказав би, навіть більшість) не має смартфонів і не знає, що таке Дія. Чому ви їх обмежуєте в можливості отримати 1 тисячу гривень, якщо вже вирішили давати?

Прошу підтримати цю поправку, щоб люди могли отримати кошти незалежно від того, чи є в них Дія, чи немає.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 45 народного депутата Шуфрича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Ідемо далі. Наступна поправка 48. Крулько Іван Іванович. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Минулого тижня лідер партії «Батьківщина» Юлія Тимошенко мала зустріч з представниками Асоціації громад зон спостереження АЕС, це 30-кілометрові зони навколо атомних електростанцій. Мова йде про те, що вони мають отримати субвенцію з державного бюджету на свої території, оскільки там реально люди хворіють через те, що проживають у 30-кілометровій зоні.

Я хотів би висловити вдячність бюджетному комітету, який однострійно підтримав пропозицію фракції «Батьківщина» стосовно того, щоб 137 мільйонів гривень, що в цьому році не дали, перенести на 2022 рік і виплатити їх у наступному році. Так само комітет запропонував Кабінету Міністрів України зробити відповідний розподіл між територіями. Тому зауважу, що потрібно у 2022 році відновити спецфонд для зон спостереження, щоб люди, які там проживають, отримали те, що їм належить за законом.

Дякую за підтримку поправки, а цю можна не голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іване Івановичу, за конструктив.

Ідемо далі. Наступна поправка 66. Борт. Не наполягає.

Поправка 67. Пузійчук. Не наполягає (*Шум у залі*).

Яка? Перепрошую, я тільки на поправці 68. Наталіє Юріївно, будь ласка, слідкуйте.

Поправка 68. Крулько. Не наполягає.

Іване Івановичу, ви взагалі на своїх поправках не будете наполягати? Ні. Дякую.

Поправка 73. Забуранна. Не наполягає.

Поправка 74. Железняк. Ми з вами домовлялися: 4 хвилини для виступу, і ви знімаєте всі свої поправки.

Ярослав Іванович Железняк, 4 хвилини.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Шановні колеги! У мене достатньо велика кількість поправок, тому давайте, щоб не затягувати... Розумію, що всі хочуть додому і, чесно кажучи, бажання когось поділити гроші державного бюджету на 2021 рік буде якимось негативно впливати на

графік роботи народних депутатів. Але не розумію, чому ми у свинячий голос зараз це голосуємо, а не заздальгідь, що було б нормально. Не буду зтягувати обговорення поправок просто з поваги до колег, хоча б у нас вона є. Це перше.

Тепер друге. Стосовно грошей. Шановні колеги, знаєте, досить цинічно, коли міністр внутрішніх справ пан Монастирський, відповідаючи на запитання мого колеги Сергія Рахманіна, каже, що для облаштування кордону з Білоруссю необхідно 17 мільярдів гривень, а потім і міністр фінансів, і Прем'єр-міністр України кажуть, що цих грошей немає. І я хотів би вірити, що саме тому ми не посилюємо обороноздатність держави, що грошей немає.

Але зараз я бачу інше. Незважаючи на виклики, які постали перед державою, ви виділяєте з цього бюджету 19 мільярдів гривень знову на дороги. Не на облаштування кордону; не на допомогу лікарям; не на закупівлю додаткових кисневих станцій, щоб не було колапсу, як зараз; не на допомогу підприємцям, які зачиняються; не на тарифи; не на компенсації різних доплат, які ми могли б використати. Ви знову витрачаєте їх на дороги. Це справді досить цинічно.

Цей законопроект уже не про соціальну інфраструктуру. Давайте говорити відверто, це просто ще одне голосування за повний перерозподіл коштів державного бюджету на 2021 рік.

Прошу представників засобів масової інформації знайти хвилину і почитати висновок комітету. Там багато цікавого про дійсні пріоритети влади, не про те, що ми чули нещодавно з цієї трибуни у виступі Глави держави, а про справжні пріоритети, бо там є цифри, і вони не обманюють.

До цього законопроекту ми подавали декілька поправок, які могли б його виправити. Але основна поправка – це забрати все, що ви хотіли передбачити на дороги, на якусь хибну ідею про створення ще одного державного підприємства (авіакомпанії), на виділення грошей на так звану інфраструктурну субвенцію, тобто, давайте скажемо відверто, на округи провладним народним депутатам, і спрямувати це на підтримку підприємців або, як пропонувала Інна Совсун, лікарів, або, як пропонувала Кіра Рудик, бізнесу під час коронавірусу. Проте жодну з цих поправок не було підтримано.

Шановні колеги, ще раз, ми не будемо підтримувати законопроект. Але, відверто кажучи, не розумію, як, навіть будучи у коаліції, можна голосувати за цей законопроект. Правильно говорить моя колега Ніна Петрівна Южаніна про те, що так бюджет ніколи не переписували. Я з нею не погоджуюся і згадую її в негативному контексті, тому прошу дати їй репліку. Але це справді дуже цинічно – переписувати бюджет.

Шановні колеги, буде багато поправок, які точно потрібно «збивати», і ми будемо голосувати, натискаючи червону кнопку. Закликаю навіть не до політичних позицій, а просто до елементарної людської совісті: якщо ви знайшли зайві 20 мільярдів гривень, то давайте їх хоч раз не закатаємо в дороги, а подумаємо про тих людей, які потребують цих грошей.

Дякую. На поправках не наполягаю, можете надалі наші поправки не згадувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ідемо далі. Ніна Петрівна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановний пане Голово, такого цинічного ставлення до народних депутатів у залі я ще, справді, не бачила за всі сім з половиною років. Ці порівняльні таблиці подали тоді, коли ніхто не міг з ними ознайомитися. Шановне суспільство, в першому читанні розглядався один проект закону, проти якого виступали люди і за який проголосували тільки монобільшість і ті, хто їм підголосував на 2,5 мільярда. Зараз цинічно цей проект закону взагалі змінено, він набув іншого вигляду. І доповідачу не надали права представити нам те, що ми розглядаємо в другому читанні. Не всі зможуть прочитати ці поправки, а концептуально проект закону повністю змінено.

«Слуги народу», будь ласка, зверніть увагу, що вас також обманюють. Тому що цифри стали катастрофічні, вони збільшилися в десятки разів.

Будьте чемні, пане Стефанчук, не фиркайте, а дайте можливість все-таки доповідачу представити проект закону до другого читання. І не тикайте цим...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановна Ніно Петрівно, я вам не фиркаю, а просто прошу, коли ви перебуваєте в президії, то будьте в масці, бо я з вами спілкуюся в масці, а ви без маски, ганебно порушуючи правила, які ми самі тут встановили. Це єдине прохання, яке я до вас висловив, тому що я також маю право на захист свого здоров'я і моє прохання стосується і вас, і всіх інших.

Щодо іншого, будь ласка, ідемо далі (*Шум у залі*). Та що ж «дайте», ви ж мали репліку. Ідемо далі.

Поправка 77.

Поправка 78. Богданець. Не наполягає.

Поправка 81. Скорик. Не наполягає (*Шум у залі*). Там тільки Скорик. А, ніні, Королевська, перепрошую.

Поправка 81. Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, фракція «Опозиційна платформа – За життя» звертається до вас. У нас постійно з людей збирають військовий збір. За цей рік уже зібрали 25 мільярдів гривень, трохи більшу суму закладено до державного бюджету на 2022 рік. Ці гроші спрямовано не на підтримку армії, наших військових, а до загального фонду бюджету. Зокрема, ці гроші витрачаються на цифровізацію, реставрацію, «велике крадівництво», міфічні дороги, президентські університети тощо. Але ж вдумайтеся, кожна бабуся зі своєї пенсії сплачує 1,5 відсотка, кожна людина в країні сплачує гроші на те, щоб ви їх потім розбазарювали з бюджету.

Ми за те, щоб скасувати військовий збір і дати людям...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 81 народної депутатки Королевської та інших колег. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Далі. Железняк зняв свої поправки.

Поправка 149. Кузбит. Не наполягає? Не наполягає.

Железняк.

Пузійчук не наполягає?

Железняк. Пузійчук. Железняк.

Шановні колеги, хто ще буде наполягати? Так дивлюся, що залишився Железняк.

Наталіє Юрївно, яка наступна ваша поправка? Тільки ви залишилися з тих, хто буде наполягати, так?

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні, поправка 724.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почекайте, поправка 724 ще далеко, перепрошую.

Тоді буду називати, бо багато хто вже зняв свої поправки.

Олексію Олексійовичу, яка у вас поправка? (*Шум у залі*). Зараз ще дійдемо.

До поправки 537 ніхто не буде наполягати?

Ніно Петрівно, яка у вас поправка?

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 334.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 334. Южаніна Ніна Петрівна.

ЮЖАНІНА Н.П. Додайте час.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте час, поправка 334.

ЮЖАНІНА Н.П. Пане Голово, ви мали б надати можливість представити проект закону до другого читання, зокрема скільки поправок враховано і в чому їх суть, представнику, який зараз на трибуні. Ви цього не зробили, і саме щодо цього питання я підходила до вас. Тож про маску ви даремно, а відповіді по суті я і не почула. Я теж турбуюся про своє здоров'я, дякую.

Тепер щодо моєї поправки. Зрозумійте, будь ласка, ми зараз говоримо про зовсім інший проект закону. Коли я, насправді, готувала поправки до законопроекту до другого читання, то виходила з того, що в бюджеті обмаль грошей, і ми хочемо витратити їх на те, щоб, справді, бюджетними коштами підтримати до кінця року певні напрями, які вкрай необхідні суспільству. Тому і запропонувала спільно з медиками України для такого розпорядника, як Міністерство охорони здоров'я України (не Міністерство економіки України), створення сучасних мобільних багатофункціональних...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 334 народної депутатки Южаніної. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 101.

Рішення не прийнято.

Назвіть, будь ласка, вашу наступну поправку, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 415. Так от, колеги, коли ми говорили, що в нас обмаль ресурсів і 2,5 мільярда гривень, то ми, обговоривши з медиками проблему, як їм допомогти, абсолютно чітко усвідомлювали, що для того, щоб залучати вакцинуватися людей, які зараз не хочуть, не можуть, не мають підтвердження чи рекомендації лікаря, нам потрібно створити сучасні мобільні багатофункціональні медичні діагностичні комплекси, оснащені лабораторним обладнанням, системами кардіо- та ультразвукової діагностики, рентгенодіагностики, офтальмологічними системами, з видатками споживання загального фонду в сумі 100 мільйонів гривень і видатками розвитку в сумі 400 мільйонів гривень. Вони просять оті 500 мільйонів гривень, які передбачено на авіаперевізника, спрямувати саме на те, щоб допомогти людям прийняти рішення про вакцинацію.

Прошу підтримати поправку 415...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, це поправка 415 Ніни Петрівни Южаніної. Комітет врахував її частково. Водночас автор наполягає на повному її врахуванні.

Ставлю на голосування пропозицію автора. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 109.

Рішення не прийнято.

Поправка залишається врахованою частково. Це була поправка 415.

Далі. Ніно Петрівно, у вас ще є якісь поправки, які ви будете ставити на врахування? Будь ласка, яка поправка?

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 534.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді я прошу почекати. Ваша наступна поправка 534? А в Гончаренка яка? Поправка 537. Теж почекаєте, тому що є поправка 531.

Поправка 531. Разумков Дмитро Олександрович. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, дякую. Шановні колеги, ми сьогодні закладаємо 500 мільйонів гривень на те, щоб створити статутний фонд національної авіаційної компанії. Думаю, що на сьогодні є багато інших питань, на вирішення яких варто було б спрямувати ці ресурси. А не наприкінці року

перенаправляти кошти, не маючи чим профінансувати медицину, освіту і багато інших напрямів, які нині цього потребують.

До того ж, якщо ми хочемо створити національного авіаперевізника, давайте спрямуємо кошти до ДП «Антонов». Це дасть змогу відродити галузь, підняти економіку і розвиватися нашому підприємству, а не витратити кошти на придбання іноземних авіалайнерів.

Дякую, прошу підтримати поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 531 народного депутата Разумкова і колег. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 135.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 534. Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНИНА Н.П. Не знаю, чи зрозуміло суспільство і ви, шановні колеги, але ми зараз приймаємо рішення про формування статутного капіталу тієї мрії, про яку тут учора розказував Президент України, – державної авіаційної компанії. Півмільярда гривень зараз буде «закопано» на рахунку для того, щоб нібито колись створити цю державну компанію. Ми вчора говорили, що тільки в двох країнах світу є такі державні авіакомпанії. І зараз абсолютно недоречно формувати статутний капітал, до того ж до кінця цього року. Є півмільярда зайвих грошей – давайте проведемо діагностику тим людям, які відмовилися від вакцинації, допоможемо їм прийняти рішення.

Прошу підтримати спрямування саме півмільярда гривень на ту програму, яку я запропонувала. Це буде правильніше з будь-якої точки зору, якщо ми дійсно дбаємо про вакцинацію людей і їх підтримку, а не про мрії Президента України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 534 народної депутатки Южаніної. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 118.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 537. Гончаренко Олексій Олексійович. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Олексій Гончаренко... (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перепрошую. Одну секундочку, Олексію Олексійовичу.

У чому проблема? (Шум у залі). Я ж запитував, у кого будуть поправки до поправки 530. Ніхто не сказав. Ми повернемося тоді до вас, я вже надав слово

Олексію Олексійовичу. Можна вас попросити, Несторе Івановичу, надати мені перелік поправок? Мені тоді легше буде працювати.

Поправка 537. Олексій Олексійович. Не збавляємо темп. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Моя поправка дуже проста. Я пропоную зняти абсурдні 500 мільйонів з абсурдної ідеї про так званого національного авіаперевізника, про створення «квартал *airlines*», який нам хоче тут продати Зеленський. Замість цього ці гроші пропоную спрямувати на справді необхідні речі, наприклад, виплату державного боргу, який вже сягає таких розмірів, що наші правнуки будуть його виплачувати.

Шановні друзі, поясніть мені, хоч одна людина в цьому залі, який сенс в момент, коли в усьому світі авіагалузь у глибокій кризі, створювати державну компанію? Який сенс, коли ви заявляли, що ваша ідеологія – це приватизація, створювати державну компанію? Для чого? Щоб чергових Сергіїв Лещенків туди поставити в наглядову раду, щоб просто вкрати? Тоді краще вже «Велике будівництво». Йдіть протореною доріжкою, не робіть дурниць.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію Олексійовичу.

Ставлю на голосування поправку 537 народного депутата Гончаренка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 110.

Рішення не прийнято.

Ми обіцяли, що повернемося...

Поправка 523. Нестор Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановні колеги. Дякую, пане головуючий, що ми до неї повернулися. Прошу бути максимально уважними. Йдеться про те, щоб гроші, які знайшла влада, було не закатано в асфальт, а (увага!) спрямовано на виплату заробітних плат і премій працівникам галузі охорони здоров'я, тобто нашим лікарям. Я по-руски говорю: чтобы не в асфальт вкатывать, а врачам отдать. Сподіваюся, що зараз у депутатів вистачить сміливості і совісті суму в розмірі 2,5 мільярда не закатати в асфальт, а віддати все-таки лікарям, які зараз ризикують здоров'ям і життям заради нас із вами.

Тому прошу підтримати цю поправку. І якщо вже гроші знайшли, не закатуйте їх в асфальт. Віддайте їх справжнім героям, які захищають нас із вами, українців, і наших...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 523 народного депутата Шуфрича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 122.

Рішення не прийнято.

Поправка 524. Нестор Іванович Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, пане головуючий. Я бачу, що ви не поважаєте і не хочете підтримувати лікарів. Оце справді ганьба! Стыдно! Ну просто противно!

У мене є наступна пропозиція у поправці 524. Можливо, ви наполовину любите лікарів, а наполовину (увага!) пана Президента Зеленського. Тому що цією поправкою я пропоную не закатувати гроші в асфальт, а половину цих грошей спрямувати на виплату цієї тисячі, яку ви хочете надати людям, а половину все-таки лікарям. Нам не вистачає 6 мільярдів гривень для того, щоб виконати бажання Президента про надання тисячі. Близько 10 мільйонів осіб уже вакциновано, як кажуть, а грошей виділено тільки на 3 мільйони. Це несправедливо. Кому ви будете давати, а кому ні?

Тому прошу половину грошей спрямувати на збільшення соціального фонду щодо стимулювання, а половину...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 524 народного депутата Шуфрича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 106.

Рішення не прийнято.

І завершальна в цьому блоці поправка народного депутата Шуфрича Нестора Івановича – 525. Несторе Івановичу, будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Я зрозумів, наполовину любити Президента ви не можете. Я це передбачив.

Поправкою 525 я пропоную всі кошти, які ви пропонуєте закатати в асфальт, віддати на збільшення допомоги тим, хто вакцинувався. Тобто я зараз пропоную на 100 відсотків полюбити Президента разом і всі ці кошти направити додатково до тих 3 мільярдів, які ви пропонуєте віддати людям, тобто Президент пропонує. Але їх не вистачає на всіх, адже повністю вакцинованих людей близько 6,5 мільйона, як ви сьогодні казали. А я знаю, що їх більше. Тому пропоную, щоб не було так, що одним гроші дали від Президента, а іншим – ні, збільшити цей фонд, щоб було не 3, а 5,5 мільярда на 5,5 мільйона людей.

Тому прошу, «полюбим Президента вместе». Полюбимо його разом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

Поправка 525 народного депутата Шуфрича. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 97.

Рішення не прийнято.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Не чути).*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шкода, Несторе Івановичу, шкода.

Йдемо далі, шановні колеги. Наступна поправка 543. Народний депутат Дмитрук. Будь ласка.

ДМИТРУК А.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 133, Одеська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, дуже проста, але важлива поправка, якою пропонується виділити 1 мільярд гривень не на будівництво доріг знову, не закопати в бетон гроші дуже сумнівно, а спрямувати їх на субвенції місцевим бюджетам на заходи, спрямовані на боротьбу з COVID-19 під час навчального процесу в закладах загальної середньої освіти.

Прошу підтримати цю поправку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 543 народного депутата Дмитрука та інших колег. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 123.

Рішення не прийнято.

Йдемо далі. Наступна у мене ніби поправка 633. Дмитрієва. Правильно? Ні? А яка поправка, Ніно Петрівно?

Ніна Петрівна Южаніна. Скажіть спочатку, яка поправка. Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П. Поправка 545. Прошу, щоб стосовно всіх моїх поправок відповідав доповідач з трибуни.

Дивіться, які здорові пропозиції вносять колеги. Але замість того в шахрайський спосіб за декілька днів 1 мільярд – на дороги. При цьому ми просили пояснити, на які саме дороги не вистачає фінансування в цьому році. Не пояснили. Запропонували 19 мільярдів. І оцей представник стоїть і мовчить. Я не знаю взагалі, чи мають вони совість і відповідальність перед людьми.

Я якраз запропонувала, виходячи з того, що йшлося про інфраструктуру, витратити цей мільярд на реалізацію проекту з розбудови прикордонної дорожньої інфраструктури та облаштування пунктів пропуску. Усі їздять, борються з контрабандою, говорять про недостатнє фінансування. Є зайві кошти? Будь ласка, спрямуйте на програми, які насправді потрібні і будуть впливати на подальше збільшення надходжень до бюджету.

Прошу підтримати цю поправку. І спочатку відповідь, чому ви її не підтримали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету щодо поправки 545.

ГЕВКО В.Л., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 167, Тернопільська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Нас багато критикують за те, що кошти виділяються на дороги. Про це навіть учора Президент казав. Одне з найбільш болючих питань у всіх наших громадах – це наші дороги. Ми виділяємо кошти на дороги – ми робимо те, що не робилося

в державі упродовж десятків років. І я не розумію, чому тут такі питання взагалі порушуються.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 545. Комітетом вона відхилена. Це поправка народної депутатки Южаніної. Аргументацію сторін ви почули. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 103.

Рішення не прийнято.

Наступна, я так розумію, Ніно Петрівно, поправка 614. Правильно?

ЮЖАНІНА Н.П. Доповідач сказав, що це стосується доріг в населених пунктах, яких немає, але це стосувалося доріг загального користування державного значення. Боже, який же весь час обман і неправда лунає: і при вас сходить сонце, і при вас воно тільки почало заходити, і всі мости ви побудували. Подивіться на себе, будь ласка, з іншого боку і критично, інакше вже витримати неможливо.

Прошу наступний мільярд, яким ви розплачуєтеся за те, що голосують спільно з вами, спрямувати на реалізацію проекту з розбудови прикордонної дорожньої інфраструктури та облаштування пунктів пропуску.

Ви всі тут говорите про соцеконом, тягнете щось там, видумуєте, хвалитесь, але загальнодержавні проблеми, як виявилось, в бюджеті нічим вирішувати. Для персонального розподілу у вас гроші є, а для важливих цілей не вистачає. Поясніть, будь ласка, чому поправка 614...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 614 народної депутатки Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 107.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 633. Дмитрієва. Будь ласка.

ДМИТРИЄВА О.О., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановні колеги! Цією поправкою пропонується 1 мільярд гривень, який ми виділяємо на інфраструктурні проекти, спрямувати на програму медичних гарантій, з якої здійснюється фінансування наших медиків, зарплати медикам і медичному персоналу, фінансуються модернізація лікарень та забезпечення громадян України ліками.

Прошу її підтримати (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 633 народної депутатки Дмитрієвої і колег. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 148.

Рішення не прийнято.

Я перепрошую, підійшов народний депутат Яценко і сказав, що ми пропустили його поправку 62, але її враховано в іншій редакції. Ви будете наполягати на своїй?

Будь ласка.

ЯЦЕНКО А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 200, Черкаська область, самовисуванець). Шановний пане спікере! Шановні колеги! Я просто хочу, користуючись формальною нагодою, звернутися до всіх, хто зараз критикує будівництво доріг.

Згадується одразу Висоцький. Такий, пам'ятаєте, поет і співак був відомий, який казав: «картошку все мы уважаем, когда с солью её намать». Так от, всі депутати хочуть у нас їздити гарними дорогами, але тут, у залі, запитують, навіщо вони треба і так далі. Як мажоритарник хочу сказати, що цей законопроект нормальний, його можна приймати. Тому що, дійсно, і швидка має доїжджати до людей, і навіть поховати люди не можуть через погані дороги. Україна – транзитна держава, яка має постійно розвивати себе через транзит вантажів. Тому, шановні друзі, можна критикувати, можна наполягати на якихось інших нормах, але давайте не спекулювати на дорогах.

А поправку свою я просив би поставити на голосування чисто формально, щоб, як кажуть, мати право на виступ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 62. Вона врахована в іншій редакції. Водночас автор наполягає, щоб її було враховано в його редакції. Комітет все-таки вважає, що має залишатися так, як врахував комітет.

Ставлю на голосування пропозицію автора. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

Поправка залишається врахованою в іншій редакції.

Шановні колеги, ще хтось бажає? По-моєму, ми розглянули всі поправки. Який номер? Зараз, секундочку.

Поправка 636. Волинець. І після цього ще Наталія Юріївна буде.

Будь ласка.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське

об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Минулої ночі 90 шахтарів відмовилися підніматися на поверхню в Донецькій області. Ще не виплачено заробітну плату за попередні місяці. На 38 державних шахтах заборгованість становить 2 мільярди 350 мільйонів. Я пропоную не закатувати чергові кошти в асфальт, а виділити 1 мільярд гривень на часткове погашення заборгованості із виплати заробітної плати.

Ми увійшли в складний осінньо-зимовий період під час кризи в енергетиці. Тому, шановні, нам треба пережити цей період. Ще раз прошу і закликаю підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 636 народного депутата Волинця. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 135.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, я так розумію... Наталія Юрїївна. Так, я знаю. Поправка 724, якщо не помиляюся.

Поправка 724. Наталія Юрїївна. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Шановні присутні! Це черговий законопроект про зраду українського народу. Ось, наприклад, щойно народний депутат з фракції «Слуга народу» нам сказав, що найважливіше питання – це дороги. Це найбільша проблема. Я вам хочу нагадати, шановні, що сьогодні в країні у людей немає пального, вже який рік поспіль не дають людям вугілля зароблене. Учора Президент пообіцяв лікарям заробітну плату у розмірі 20 тисяч гривень, але ж грошей цих взагалі не передбачено в бюджеті. Може, вже досить експериментувати над країною?

Ми подали і до бюджету, і до цього законопроекту конкретний перелік поправок, якими чітко пропонується спрямувати кошти на підвищення прожиткового мінімуму, на підвищення пенсій, на забезпечення лікарів заробітною платою та необхідним обладнанням. Тому ми вимагаємо підтримати наші поправки та приймати закони для людей, а не для доріг і не...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, це завершальна поправка, яка буде ставитися на голосування. Поправка 724 народної депутатки Королевської та колег. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ми розглянули поправки, які було відхилено комітетом і які ставилися на голосування щодо врахування. Чи будуть у когось поправки, які будуть ставитися на голосування для підтвердження?

Я бачу, народний депутат Мамка, три поправки. Показуєте значок тризубця. Будь ласка.

Шановний депутате Мамка, будь ласка, які поправки?

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні народні депутати, у мене три поправки: 154, 214 і 215.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, поправка 154.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати, ми раніше прийняли Постанову «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про фінансове забезпечення діяльності народних депутатів України» ([№ 6315](#)), де йшлося про фонд економії коштів, який акумулювався за рахунок депутатських коштів, з якого раз на рік ми можемо здійснити доплатити своїм помічникам. Можливо, хтось із народних депутатів вважає, що 9 тисяч гривень для помічника – це велика зарплата, але так ми можемо їх хоч якось заохотити, бо 90 відсотків роботи роблять вони. Тому це ненормально, давайте зробимо доплату.

Поправкою, яку я ставлю на підтвердження, ми пропонуємо забрати ці кошти, не здійснювати доплати помічникам, а просто віддати їх на іншу цільову...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу приготуватися до голосування, тому що... Шановні колеги, займіть свої місця. Ставлять поправку 154.

Поправка 154. Комітетом вона врахована, і він підтримує цю позицію. Водночас народний депутат Мамка просить поставити її на голосування для підтвердження.

Ставлю на голосування цю пропозицію. Прошу голосувати.

«За» – 112.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 214. Григорію Миколайовичу, будь ласка.

МАМКА Г.М. У поправці 214 йдеться про те саме. Вона є іншою, альтернативною, але її мета в тому, щоб ми як народні депутати не допомогли своїм помічникам, які максимум роблять роботи. Це наші руки, ноги і перспективи подальшого кар'єрного зростання.

У мене одне запитання: якщо ми не виконуємо обіцянку перед помічниками, які також мають право на забезпечення, тому що ми маємо хоч чимось їм допомогти... Знову кошти, що з'явилися за рахунок економії коштів, забирають у Верховної Ради і передають іншим міністерствам для цільових виплат.

Виникає запитання щодо оплати праці помічника. Давайте, якщо є на що використати, збільшимо бюджет цим міністерствам або збільшимо бюджет на помічників...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо поправки 214. Будь ласка.

ГЕВКО В.Л. Шановні колеги, щоб ви всі розуміли, які зараз поправки ставляться на підтвердження і що саме пропонується. Економія коштів виникла через те, що депутати не відвідують пленарні засідання. Ці зекономлені кошти ми пропонуємо спрямувати не на якісь міністерства, а нашим військовим на забезпечення їхнього медичного обслуговування. Тому прошу підтвердити цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 214. Комітетом вона врахована. Водночас народний депутат Мамка вимагає поставити її на підтвердження. Комітет наполягає на тому, щоб вона залишилася врахованою. Тому, шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 143.

Поправку відхилено.

Поправка 215. Народний депутат Фролов. Комітетом вона врахована. Водночас народний депутат Мамка просить поставити її на голосування для підтвердження.

Будь ласка.

МАМКА Г.М. Прошу доповідача все-таки говорити правду. У законопроекті немає: з економії з того-то, з того-то. З економії у зв'язку з чим. Є наповнення фонду, який має визначену назву. Але з цього фонду необхідно зробити доплати відповідно до постанови, яку вже прийнято нами, народними депутатами. Та чого постанову стосовно фонду, який зекономлено, ми повинні блокувати рішенням закону? Якщо комусь не вистачає коштів, зніміть їх з інших програм і додайте. Ми б ще погодилися, якби це була цільова програма, наприклад, дітям-сиротам. Запросити до Верховної Ради і, як учора Президент нагороджував, вручити кожному цільові кошти. Ось це було б правильно.

Не можна називати речі не своїми іменами. Необхідно читати і все-таки приймати відповідні рішення, а від своїх, які ми приймали раніше, не відмовлятися.

Прошу поставити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо поправки 215.

ГЕВКО В.Л. Хочу ще раз, вже чітко, процитувати текст поправки, на що ці кошти має бути спрямовано: «збільшити Міністерству оборони України за загальним фондом видатки за бюджетною програмою 2101020 «Забезпечення діяльності Збройних Сил України, підготовка кадрів і військ, медичне забезпечення особового складу, ветеранів військової служби та членів їх сімей, ветеранів війни» на видатки споживання 61.294,8 тис. грн... *(Шум у залі)*. Що? Я думаю, що народні депутати із своїми помічниками зможуть розібратися самі *(Шум у залі)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 215 народного депутата Фролова. Комітетом вона врахована. Водночас народний депутат Мамка ставить цю поправку на підтвердження. Комітет наполягає, щоб вона залишилася врахованою. Прошу голосувати.

«За» – 130.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Шановні колеги, надійшов лист від багатьох народних депутатів про те, що вони будуть пропонувати ставити враховані поправки на голосування для підтвердження.

Будь ласка. Народний депутат Гончаренко спочатку. Яка поправка, і потім по суті.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Поправка 1. І поїхали далі вперед. Прошу поставити її на голосування для підтвердження.

Йдеться про те, що цей законопроект в такому вигляді взагалі не відповідає тим потребам українського суспільства, які наразі є. Я вже розповідав про національного авіаперевізника. Я розумію, що літати гвинтокрилами Єрмаку вже якось зась і хочеться літати національним авіаперевізником в Гуту. Але не для того ж вкладати туди півмільярда гривень платників податків.

Тож прошу поправку 1 поставити на голосування для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, ми зараз будемо ставити поправки на голосування для підтвердження. Прошу вас зайняти свої місця, бо багато поправок буде поставлено на голосування для підтвердження і вам потрібно буде приймати відповідне рішення.

Ставиться на голосування для підтвердження поправка 1 народної депутатки Забуранної. Комітетом вона врахована. Водночас народний депутат Гончаренко просить поставити її на голосування для підтвердження.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою.

Поправка 2. Теж народний депутат Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Шановні друзі, в країні колосальні потреби. Давайте виплатимо кошти нашим військовослужбовцям. Грошове забезпечення військовослужбовців три роки не збільшувалося. Три роки! Цього року, як ми дізналися від казначейства, більше грошей витрачено на дороги, ніж на Міністерство оборони України. Подивіться, що відбувається: Путін брязкає зброєю на наших кордонах, оголені Одеса і Маріуполь, може прийти російський десант. А де наші ракетні комплекси «Нептун»? Чому ми досі

не змогли виконати державне оборонне замовлення? І в такий момент – півмільярда гривень на «квартал *airlines*», щоб Єрмак літав у Гуту.

Такого не може бути. Ми категорично проти. Ставимо цю поправку на голосування для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, у мене все-таки прохання до осіб, які пропонують ставити поправки на голосування для підтвердження, виступати щодо поправки. Нагадаю, що суть цієї поправки – викласти назву закону в такій редакції: «Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік». Тому я все-таки просив би дотримуватися цієї норми Регламенту.

Але ставлю поправку 2 народних депутатів Скорика, Королевської та Чорного, яку враховано комітетом, на прохання народного депутата Гончаренка на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 3, теж Гончаренко, я так розумію. Правильно? Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність», північ Одещини, виборчий округ № 137. Сподіваюся, все було по темі поки що?

Хочу сказати, що поправкою 3 виключаються важливі слова, цифри і знаки «до додатків № 1 та № 3». Я вважаю, що ці цифри, знаки і слова є принциповими. Тому прошу поставити на голосування для підтвердження цю поправку і хочу нагадати нам усім, що створення «квартал *airlines*», яким Єрмак відповідно до положень цього законопроекту буде літати в Гуту, є неприпустимим. І гроші платників податків України треба віддати на субсидії, військовослужбовцям, на кисень – на все те, що необхідно для держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 3 народного депутата Пузійчука. Комітетом вона врахована. Водночас народний депутат Гончаренко просить поставити її на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 275.

Рішення прийнято.

Поправка 4. Железняк. Комітетом вона врахована. Водночас народний депутат Гончаренко просить поставити її на голосування для підтвердження. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановний головуєчий, йду вам назустріч і не буду ставити її на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Наступна поправка 6. У мене зазначено... Ви написали 5, але поправку 5 відхилено. Тому перепрошую, ви не можете її ставити.

Поправку 6 ви не ставите.

Поправка 7. Чорноморов. Комітетом вона врахована частково. Народний депутат Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Важлива поправка. До речі, я думаю, що цю поправку можна і підтримати. Але я хотів би нагадати усім нашим колегам, що зараз, наприкінці року, фактично в останній бюджетний місяць, коли держава має додатковий фінансовий ресурс, коли є виклики перед державою, такі як російська збройна агресія, пандемія COVID-19, енергетична криза, коли ми купуємо електроенергію в божевільного диктатора, а в нас шахтарі у Добропіллі не виходять на поверхню, бо їм не виплачують заробітну плату... І як таке може бути, що ми нашим шахтарям не платимо зарплату? Давайте туди відправимо півмільярда гривень для того, щоб шахтарі отримали заробітну плату, а не віддаватимемо гроші божевільному диктатору Лукашенку, як ми це з вами робимо (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 7 народного депутата Чорноморова. Комітетом вона врахована частково. Водночас народний депутат Гончаренко просить поставити її на голосування для підтвердження.

Ставлю поправку в редакції, що врахована комітетом, на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 9. Це поправка Осадчука і Железняка. Вона теж врахована частково, але Олексій Олексійович просить поставити її на голосування для підтвердження.

Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це важлива поправка, бо нею передбачено важливу редакцію про виділення коштів з державного бюджету на реалізацію програми державних гарантій медичного обслуговування населення та надання допомоги застрахованим особам на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів.

Друзі, бізнес страждає, в дуже поганих умовах сьогодні всі ті, хто займається малим та середнім бізнесом. І в такий момент ми приймаємо абсурдне рішення (це буде наступний законопроект) про Вовину тисячу на квитки «Кварталу 95» і пілатес. Водночас цим законопроектом не виділяються кошти на те, щоб підтримати маленьку перукарню, маленьку кав'ярню, всіх тих людей, які сьогодні так потребують підтримки і яких сьогодні підтримує весь світ.

Прошу дослухатися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 9. Вона врахована частково... (*Шум у залі*). Я перепрошую, Анастасіє Олегівно, я аж тут не можу говорити. Прошу, трішки тихіше.

Шановні колеги, поправка 9 народних депутатів Осадчука і Железняка. Комітетом вона врахована частково, але Олексій Олексійович Гончаренко вимагає підтвердити це врахування. Прошу голосувати.

«За» – 269.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою частково.

Наступна поправка 10 народної депутатки Забуранної. Комітетом вона врахована. Народний депутат Гончаренко просить поставити її на голосування для підтвердження. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Надзвичайно важлива поправка, тому що йдеться, зокрема, про кисневі станції. Друзі, хочу нагадати нам всім, що був надзвичайно правильний законопроект авторки Інни Совсун, я мав честь бути співавтором цього законопроекту, який ми подавали ще в кінці квітня, про виділення коштів на кисневі станції. І що? Нічого не було зроблено. Затягнули до листопада. Тільки в листопаді прийняли. Досі кисневі станції не привезли. І це все в той час, коли люди цього дуже потребують.

Тому я вважаю, що в цьому законопроекті, маючи додатковий фінансовий ресурс, ми мали подбати про медичне обслуговування громадян, про додаткове обладнання для наших громадян. Але ми цього не зробили, і тому ганьба.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 10 народної депутатки Забуранної. Комітетом вона врахована. Водночас народний депутат Гончаренко просить поставити її на голосування для підтвердження. Тому, шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 11 Осадчука і Железняка. Гончаренко просить поставити її на голосування для підтвердження.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Важливий момент, друзі, тому що в цьому законопроекті ми могли передбачити допомогу і вчителям. Так, це були б не 4 тисячі доларів, але 500 мільйонів гривень могли б піти українським вчителям. Сьогодні освіта – це питання номер один.

Так, кожен може зробити свій внесок. Наприклад, я відкрив 22 «Гончаренко центри», які працюють по всій країні, з безкоштовною освітою для дітей та дорослих. Але ж не можна все зробити завдяки приватній ініціативі. Я, до речі, всіх запрошуюю: приходьте і навчайтеся. Держава має допомогти нашим вчителям. Треба поставити освіту та культуру на перше місце. Тому, друзі, прошу підтримати мою пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, йдеться про поправку 11 народних депутатів Осадчука і Железняка. Вона врахована комітетом. Водночас народний депутат Гончаренко просить поставити її на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 292.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 12. Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дуже важлива поправка, друзі. Ще раз хочу нагадати: у той час, коли колосальні ціни на енергоносії і українці потребують підтримки для оплати житлово-комунальних послуг, замість того, щоб додати гроші на субсидії і допомогти людям, замість того, щоб дати змогу отримати так звану Вовину тисячу на оплату комунальних послуг, а не на йогу, кьорлінг, пілатес чи ще щось, чого немає... Чи ви хочете сказати, що бабуся з села полетить в Одесу на оперу? Вона б, може, і залюбки, але поки що їй немає чим сплатити за дрова.

Тому, друзі, спрямовуємо кошти на субсидії. Це завдання, яке наразі стоїть перед нами – допомогти дійсно нужденним. Коли ми кажемо про державний ресурс, він має бути направлений по-державницьки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 12 народних депутатів Рудик і Железняка. Вона врахована комітетом. Водночас народний депутат Гончаренко просить поставити її на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 14 народних депутатів Осадчука і Железняка. Олексій Олексійович Гончаренко просить поставити її на голосування для підтвердження.

Народний депутат Гончаренко щодо поправки 14. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую дуже. У мене наступне, друзі, до нас усіх звернення. Давайте реально спустимося на землю і зрозуміємо, що сьогодні необхідно людям. Сьогодні... Я казав вже про військовослужбовців, я казав про наших шахтарів. Подивіться, у нас є наша енергетика, яка має дати нам змогу спокійно пройти зиму, але ми не вкладаємо в неї. Я вже згадав про те, що у нас колосальні борги перед шахтарями. А що в нас у галузі альтернативної енергетики, де влада одним компаніям заплатила, а іншим – ні?

Ми маємо сьогодні дуже складну ситуацію, коли інвестиційний клімат у державі знищується, а Президент Зеленський виходить і каже, що у нас держпереворот мав бути вчора. Може, я щось пропустив: хтось його бачив, друзі? Ми його не бачили, але ми знаємо, що такою заявою він вдарив по інвестиційному клімату в державі, збив курс гривні, цінні папери українські впали в ціні. Ось що відбувається на наших очах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 14. Вона врахована комітетом. Народний депутат Гончаренко просить поставити її на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 290.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 15. Народні депутати Рудик і Железняк. Вона врахована комітетом. Водночас народний депутат Гончаренко хоче поставити її на голосування для підтвердження.

Будь ласка, Олексію Олексійовичу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пане головуючий, вже не прошу. Йдемо далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ми не далеко зайдемо. Поправка 16. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую вам дуже. Щодо поправки 16, друзі. Ну, от давайте з вами подумаємо разом, якщо навіть є така необхідність створити цей «квартал *airlines*» чи «UNA квартал *airlines*», чи щось інше. Чому ми їх не створюємо для українських літаків? Чому наші підприємства... Чому ДП «Антонов» простоює? Чому знову хочуть, щоб ми купували літаки за кордоном, щоб ми відправляли кошти українських платників податків за кордон, коли ми маємо власне виробництво, власне літакобудування? Чи ви хочете знищити його? Так не можна.

Тому, друзі, прошу вас звернути увагу на поправку, про яку я кажу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 16. Комітетом вона врахована. Водночас народний депутат Гончаренко просить поставити її на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 270.

Рішення прийнято.

Поправка 17. Вона комітетом врахована, але народний депутат Гончаренко просить поставити її на голосування для підтвердження.

Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Хочу одразу сказати, що на підтвердженні поправки 18 я не буду наполягати, пане головуючий, але щодо поправки 17 хочу сказати важливі речі. Друзі, насправді сьогодні ми маємо не просто говорити, а працювати над державним оборонним замовленням.

Яким чином ми захистимо країну? Ми ж з вами розуміємо, що великого вторгнення Путіна не буде лише в одному випадку: коли Україна буде до цього готова, коли ми будемо в змозі дати по зубах агресору будь-якої миті. Тому оборонне замовлення має бути нашою «священною коровою», якщо ми не хочемо потім віддавати українські гроші на оборонне замовлення Російської Федерації. Тому це має бути для нас питання номер один. Не авіаперевізник, не

якісь там забаганки, не інші піар-проекти на кшталт «Президентського університету», а саме оборонне замовлення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 17. Вона комітетом врахована, але народний депутат Гончаренко просить поставити її на голосування для підтвердження. Тому, шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 270.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 19.

Будь ласка. Олексій Олексійович Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні друзі, український вчитель – це той, кому ми маємо надавати підтримку і допомогу, бо без цього нічого не буде навіть в короткостроковій перспективі, я вже мовчу про довгострокову. Маючи зараз змогу виділити кошти на доплати українським вчителям, ми відправляємо їх бозна-куди. Друзі, я розумію, що 4 тисячі доларів ми не зможемо дати. Я розумію, що це не буде виконанням президентської обіцянки. Але давайте хоча б простягнемо руку нашому вчителю, всім тим, хто робить країну кращою, хто займається кожен день нашими з вами дітьми, і до того ж робить це в надзвичайно складних умовах.

Тож прошу вас звернути на це увагу і робити це не на словах, а на ділі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 19. Вона врахована в іншій редакції, але народний депутат Гончаренко просить поставити цю пропозицію комітету на голосування для підтвердження. Тому, шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 257.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою в редакції комітету.

Наступна поправка 20. Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дуже дякую. Шановні друзі, безумовно, український пенсіонер. Дивіться, що відбувається у нас сьогодні. Дефіцит Пенсійного фонду становить, і на наступний рік закладено, майже 200 мільярдів гривень. Двісті мільярдів гривень! Наше завдання сьогодні – скорочувати цей дефіцит. І тому, маючи додатковий ресурс, давайте спрямуємо його до Пенсійного фонду, давайте спрямуємо його тим нужденним людям, яким сьогодні реально важко і які найбільше страждають від коронакризи. Тому що ми знаємо, скільки коштують ліки, ми знаємо, скільки коштує лікування.

Тож, друзі, замість того, щоб реалізовувати якісь беззмістовні забаганки, знову повторюю... Чому сьогодні кожен платник податків в Україні має скидатися на так званого національного авіаперевізника у той час, як український

пенсіонер не те, що не захищений, а просто кожен ранок думає, як йому прожити цей день.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 20 народного депутата Железняка. Вона також врахована в іншій редакції, але Олексій Олексійович Гончаренко просить поставити її на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою в іншій редакції.

Наступна поправка 21. Железняк.

Будь ласка. Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так, і хочу одразу сказати, що наступну поправку 22 можна не ставити на підтвердження.

Щодо поправки 21. Надзвичайно важливою темою є наша культура. Друзі, ми всі з вами бачимо, що культура – це насправді те, що в довгостроковій перспективі рятує держави, те, що відрізняє одну державу від іншої, те, без чого держава не є державою. Чому, маючи змогу виділити додаткові півмільярда гривень на українські бібліотеки, на українські театри, на те, щоб надати українцям доступ до культури, допомогти галузі культури, допомогти Українському інституту книги, допомогти всім тим, хто кожен день опікується найголовнішим, ми цього не робимо? Що ми будемо робити? Національному авіаперевізнику співати пісні буде хтось, стюардеси? Що це взагалі таке, про що ми з вами говоримо? Нам потрібна культура.

І прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 21 народного депутата Железняка. Вона врахована в іншій редакції, але таке рішення комітету народний депутат Гончаренко пропонує поставити на підтвердження. Тому ставлю на голосування для підтвердження поправку 21 в редакції, що врахована комітетом. Прошу голосувати.

«За» – 284.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою в іншій редакції.

Поправка 22. Ви не наполягаєте.

Поправка 23. Железняк.

Будь ласка. Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні друзі! Шановний український селянин! Ми ж з вами пам'ятаємо, що відбувалося, коли минулого року була страшна посуха на півдні України, коли наші фермери були доведені... Там є жажливі

випадки, коли в Ренійському районі моєї рідної Одеської області фермер наклав на себе руки через посуху, тому що не зміг розрахуватися. Яку ми допомогу їм надали? Ніякої.

Ми зараз могли б виділити ці півмільярда на те, щоб допомогти нашому селянину, щоб він вирощував українську продукцію, щоб у нас було менше імпоротної картоплі в супермаркетах, щоб український селянин дійсно з впевненістю міг дивитися у майбутнє. Але, на жаль, всього цього не було зроблено, і ми тепер знову розглядаємо законопроект, яким спрямовуємо такі необхідні кошти зовсім не на допомогу українському селу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 23 народного депутата Железняка. Вона врахована комітетом в іншій редакції, але народний депутат Гончаренко просить поставити її на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 28, наскільки я розумію. Секундочку. Це поправка народних депутатів Осадчука і Железняка. Вона врахована, але народний депутат Гончаренко просить поставити її на голосування для підтвердження.

Будь ласка, Олексію Олексійовичу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую дуже. Вчора ми всі слухали виступ Президента. Ви знаєте, хочу сказати, що там були і правильні речі, так. Наприклад, що ми маємо забезпечити всіх наших ветеранів житлом.

Друзі, але ж навіщо чекати наступного року? Ці люди вже заробили собі на житло своїм служінням державі, чому б сьогодні не спрямувати ці 2,5 мільярда гривень на житло для українських військовослужбовців і одразу вирішити питання? Не треба буде чекати цілий рік, не треба буде чекати, коли та чергова казочка, яку розповіли, стане реальністю. Вже зараз ми могли б з вами це зробити. Але ні, краще пообіцяти щось і спершу спрямувати кошти на корупційні годівниці. Це абсолютно неправильно і неприпустимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 28 народних депутатів Осадчука і Железняка. Комітетом вона врахована. Водночас народний депутат Гончаренко просить поставити її на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 270.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 29. Народні депутати Рудик і Железняк. Народний депутат Гончаренко просить поставити її на голосування для підтвердження. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Друзі! Український прикордоннику! Подивіться, що відбувається на кордоні Білорусі і Польщі. Ми ж розуміємо, що та штука

міграційна криза, яку створили Лукашенко з Путіним, атакуючи в такий гібридний спосіб європейські країни... Він же в будь-який момент цей потік може спрямувати в Україну. А хто знає, в якому стані наш кордон з Білоруссю? Друзі, я не хочу розповідати вам про всі деталі, але він точно не в тому стані, який мав би бути.

То давайте кошти, які у нас є, спрямуємо на облаштування українського кордону, на підтримку українського прикордонника, на грошове забезпечення, на обладнання, на те, що дасть змогу нам мати дійсно захищений український кордон. Не на словах, не в розмовах, не на телеекранах, а реально захищений. Той, яким ми всі будемо пишатися. Тож, друзі, давайте спрямуємо їх прикордонникам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 29 народних депутатів Рудик і Железняк. Вона врахована комітетом. Народний депутат Гончаренко просить поставити її на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

І завершальна поправка, яку Олексій Олексійович буде ставити на підтвердження – це поправка 30 (*Шум у залі*). Ні, Олексій Олексійович буде ставити. Мені сказали, що поправка 30 – це завершальна поправка, а далі Ірина Володимирівна Геращенко.

Олексію Олексійовичу, будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Шановний пане головуєчий, у мене хороша новина: після виступу Ірини Володимирівни, розглядатимуться мої поправки. Отже, все нормально, продовжуємо працювати.

Подивіться, на сьогодні проти України ведеться гібридна війна, важливою складовою якої є пропаганда. Російська пропаганда летить і летить на Україну. Водночас проти України ведеться пропаганда у світі. Чому ми не вкладаємося в те, щоб боронити нашу інформаційну безпеку, давати відсіч російській інформаційній агресії? Кожен з нас це може робити сам. Для прикладу, я закликаю всіх підписуватися на мій канал в ютубі, в якому я борюся з російською пропагандою. Друзі, будь ласка, підписуйтеся, поширюйте посилання, коментуйте, тисніть на дзвінок, щоб нічого не пропустити. Але це можна системно робити від держави, не розраховуючи лише на приватну ініціативу людей, яким небайдужа національна безпека України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Таке дивне обґрунтування поправки 30. Ну, давайте, все рівно... Поправку 30 народного депутата Железняк враховано. Водночас Олексій Олексійович Гончаренко вимагає поставити її на голосування для підтвердження. Тому, шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 272.

Рішення прийнято.

Поправка 31. Народна депутатка Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні колеги, як конструктивна опозиція, ми завжди з великим натхненням, пієтетом і ентузіазмом ставимося до всіх чудових пропозицій монобільшості. Ми хочемо щиро подякувати народному депутату Мотовиловцю, який один раз ознайомившись з поправками до законопроекту № 5600, запропонував сесійному залу активно готуватися до всіх других читань, щоб всі поправки вносилися на голосування для підтвердження і сесійний зал їх знав.

Наша фракція хоче висловити велику подяку народному депутату Фролову, який також своїми законопроектами, які стали законами, зробив все для того, щоб сесійний зал голосував багато, активно, народні депутати не виходили із сесійного залу. Ми вважаємо, що це ті правильні ініціативи монобільшості, які стали нашою музою. Тому, шановні колеги, ми хочемо попередити вас, що відтепер ставитимемо на голосування для підтвердження всі поправки до всіх законопроектів, які вноситимуться в сесійний зал, але вдосконалимо чудову пропозицію пана Мотовиловця...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, вже під час обґрунтування наступної поправки.

Шановні колеги, поправку 31. Це поправка Рудик і Железняк. Вона комітетом врахована. Водночас Ірина Володимирівна просить поставити її на голосування для підтвердження. Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 267.

Рішення прийнято.

Слово для репліки надається Фролову. Будь ласка.

ФРОЛОВ П.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Я хочу надати відповідь фракції «Європейська солідарність». Це вони перетворили парламент на орган, який не працює в інтересах громадян. Я нагадаю, що в 2019 році для того, щоб поїхати спокійно на вибори, вони самі згенерували тисячі поправок до законопроектів щодо Виборчого кодексу України та закону про мову. Тут, у сесійному залі, сиділо п'ятеро людей. Тому, коли ми прийшли до влади, дійсно, прийняли такі закони, щоб парламентарії як і всі українці працювали, а не ходили і займалися своїми особистими справами. Тому, шановна пані, треба працювати, а не перетворювати парламент на місце, де ми просто натискаємо кнопки. Давайте дискутувати, а не займатися поправочним спамом. Перестаньте займатися парламентською обструкцією. Давайте будемо працювати: обговорювати законопроекти, а не спамити (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 32 народного депутата Железняк.

Ірино Володимирівно, ви хочете поставити її на голосування для підтвердження. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую, шановні колеги. Щодо поправки 32. Це той випадок, коли наша політична сила, досвідчені політики, хочуть підтримати нові обличчя – пана Мотовиловця і пана Фролова, які абсолютно справедливо зазначають, що треба працювати. Саме тому ми з вами маємо йти по всіх поправках, щоб і пан Мотовиловець, і пан Фролов не лише знали номери поправок, а й про що в них йдеться.

Я хочу поінформувати пана Мотовиловця і пана Фролова, а також всіх тих, хто зараз знаходиться в сесійному залі: поправка 32 – це поправка наших шановних колег по опозиційному табору з партії «Голос», які там пишуть цифри, знаки, а також крапки. Ми просимо підтримати цю поправку, в тому числі і пана Мотовиловця, і пана Фролова. Ви праві в тому, що ми маємо не просто сидіти, тицяти на кнопки, а ознайомлюватися з поправками, захищати їх. Тому що пан Мотовиловець подав лише перелік поправок, а їх треба захищати і голосувати усвідомлено.

Прошу підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я теж підтримую ініціативу, що поправки треба захищати обґрунтовано і усвідомлено. Це прошу зробити наступного разу щодо тих цифр, які викладені в поправках. Добре? Домовилися, шановні доповідачі? Дякую.

Поправка 32 народного депутата Железняка комітетом врахована. Водночас вона ставиться на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 33 Осадчука і Железняка. Геращенко хоче поставити її на голосування для підтвердження. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую, шановні колеги. У цьому залі дуже рідко прилітає муза, але я хочу сказати, що і пан Мотовиловець, і пан Фролов, безумовно, стали музами для нашої фракції: вони примусили нас вивчити всі поправки до важливого законопроекту, який ми зараз розглядаємо. Це дуже важлива поправка наших шановних колег по опозиційному табору із фракції «Голос», у якій йдеться про те, що в абзаці третьому пункту 1 розділу I законопроекту цифри 1.387.192.043,2 потрібно замінити на цифри 1.387.992.043,2. Я хочу навести це, як позитивний приклад пану Мотовиловцю: коли ви пропонуєте поставити на голосування поправки, вивчайте не лише номери поправок, а й їхній зміст. Ми зараз виклали зміст цієї поправки і просимо її підтримати.

Дякуємо (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Блискуче, тому я... Ну, ви не всю поправку зачитали.

Колеги, я ставлю на голосування поправку 33 народних депутатів Осадчука і Железняка. Вона врахована в іншій редакції. Ірина Володимирівна

просить підтвердити поправку в цій редакції, тому я ставлю поправку на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 36 народного депутата Железняка. Вона врахована в іншій редакції, але Ірина Володимирівна Геращенко хоче поставити її на голосування для підтвердження.

Ірина Володимирівна. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, я хотіла б звернути вашу увагу і, звичайно, пана Мотовиловця на таке. Коли подаються поправки, де написано: враховано частково чи враховано в іншій редакції, це означає, що поправки не враховано. Це такий атавізм, дипломатія. Ми вважаємо, що наші колеги з опозиційного табору шановної нами партії «Голос», подають геніальні поправки, які насправді треба врахувати в повній редакції. Тому я хочу зачитати цю поправку, щоб і ви, і пан Мотовиловець, і пан Фролов зрозуміли, що є дуже правильним: чи ви у владі, чи в опозиції, маєте вивчати всі поправки, а після цього не просто тицяти на зелену кнопку, а усвідомлено голосувати.

Отже, що пропонують шановні колеги з фракції «Голос» у поправці 36? Вони пропонують в абзаці третьому пункту 1 розділу I законопроекту цифри 1.387.192.043, 2 замінити на цифри 1...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку 36 народного депутата Железняка враховано комітетом в іншій редакції. Водночас народна депутатка Геращенко просить підтвердити це рішення: враховано в іншій редакції. Тому ставлю на голосування цю пропозицію. Прошу голосувати.

«За» – 270.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою в тій самій редакції.

Поправка 37 Железняка. Вона знову-таки ставиться на голосування для підтвердження за пропозицією Ірини Володимирівни.

Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Пані Южаніна теж врахувала позицію пана Мотовиловця, тому, будь ласка, передайте їй слово.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Южаніна Ніна Петрівна щодо поправки 37. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, це зовсім не смішно. Зверніть увагу: коли написано, що враховано в іншій редакції, це означає, що не враховано. Бо Железняк пропонував замінити на цифри 1 мільярд 390, а враховано 1 мільярд 434. Це як? Це враховано чи не враховано?

Я просила б, щоб комітети зазвичай використовували прийнятні пояснення для народних депутатів, не потрібно обманювати нікого і особливо суспільство. Тобто поправка 37 не є врахованою, а ви написали, що враховано в іншій редакції. Таким чином зараз ви ще більше послухаєте про врахування того, про що не могли б собі навіть уявити, якби правильно виконували функції. Нехай секретаріат комітету правильно розносить пояснення і висновки щодо кожної поправки. Я просила б це врахувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправку 37 народного депутата Железняка враховано в іншій редакції. Водночас Ніна Петрівна Южаніна вимагає підтвердити рішення, що поправку враховано в іншій редакції. Ставлю на голосування цю пропозицію. Прошу голосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою в цій самій редакції (*Шум у залі*). Вона врахована в іншій редакції, я так і сказав (*Шум у залі*).

Шановні колеги, я ще раз кажу, що всі ці рішення враховано в іншій редакції, тому я ставлю на голосування ту редакцію, яка врахована комітетом (*Шум у залі*). Шановні колеги, я ще раз кажу: якщо щось – оспорите стенограму, подивимося.

Поправка 38 Железняка. Вона врахована в іншій редакції. Водночас Ніна Петрівна хоче поставити це рішення комітету на голосування для підтвердження.

Хто виступатиме? Геращенко.

Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановний пане Стефанчук! Шановний пане Корнієнко! Наша фракція справедливо часто вас критикує, але сьогодні ми вас хвалитимемо. Ви великі молодці: сьогодні ми рухаємося згідно з Регламентом Верховної Ради і враховуємо рекомендації pana Мотовиловця, який абсолютно справедливо зазначив, що сесійний зал має готуватися до другого читання, має йти по всіх поправках, має підготуватися до розгляду законопроекту по поправках, які були прийняті комітетом, і не лише просто тицяти на зелену кнопку, а готуватися до цього, голосувати по тих поправках, які вже прийняв комітет, щоб ми усвідомлено приймали такі важливі законопроекти, яким, безумовно, є проект бюджету. Ми, власне, вимагаємо, щоб цю поправку, яку також враховано в іншій редакції, зараз поставили на голосування в редакції автора, тому що це авторство pana Железняка. Ми вважаємо, що його поправка точніше стосується необхідних змін до бюджету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Подивіться, в редакції автора може наполягати лише автор. Ви можете наполягати лише на тій редакції, яка запропонована комітетом.

Шановні колеги, поправку 38 народного депутата Железняка комітетом враховано в іншій редакції. Ви пропонуєте цю поправку поставити на голосування для підтвердження в тій редакції, в якій вона була врахована комітетом, тобто в іншій редакції. Тому, шановні колеги, ставлю на голосування цю пропозицію. Прошу голосувати.

«За» – 262.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою в іншій редакції.

Поправка 39 Железняка. Вона врахована комітетом в іншій редакції.

Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановний пане головуючий, я хочу звернути вашу увагу на два моменти.

Перший. Пан Мотовиловець просив надати йому слово для репліки. Дайте, будь ласка, йому право на репліку, він заслужив це, за всі позитивні зміни в роботі парламенту.

Другий. Я хочу наголосити, що відтепер наша політична сила у сесійному залі подаватиме на голосування для підтвердження всі поправки до всіх законопроектів, які розглядатимуться у другому читанні. Ми вітаємо це. Ми можемо це навіть на законодавчому рівні закріпити і розробити такий законопроект разом з народним депутатом Фроловим. А вас, як головуючого, я прошу дві речі.

Перше. Не коментувати розгляд поправок. Ваше завдання – ставити їх на голосування.

Друге. Ми ставимо на підтвердження голосування комітету. А наша позиція зараз – підтвердження в редакції автора. Тому зараз, не наговорюйте на поправку, ми ж, навпаки, хочемо конструктивного обговорення бюджету. Ми вимагаємо поставити на голосування для підтвердження поправку 39 в редакції автора.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз повторю: всі поправки, які ставляться, вони ставляться на голосування для підтвердження лише в тій редакції, яку підтримав комітет. Якщо поправка комітетом не підтримана, тоді буде інше. Тому, шановні колеги, я ставлю на голосування поправку 39 Железняка, її враховано в іншій редакції.

Ірино Володимирівно, наскільки я розумію, ви просите поставити на голосування для підтвердження рішення комітету: що поправку враховано в іншій редакції? (*Шум у залі*). Ні, не поправку. Поправку може ставити лише особа, яка вважає, що поправку не враховано. Тому я ставлю на голосування так, як я сказав.

Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 266.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою в іншій редакції.

Поправка 42 Пушкаренка. Вона врахована частково. Хто виступатиме?

Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні виборці! Шановні українці! Учора сесійний зал був такий нарядний, красивий. Усі народні депутати із фракції «Слуга народу» були в красивих футболках із написом: «За Президента! Проти олігархів». Ці футболки не видали лише президії. Ми не розуміємо, чи це вас обділили, чи ви за олігархів... *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перепрошую, Ірино Володимирівно. Давайте говорити щодо поправки. Дякую.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Тепер про поправку. Ця поправка безпосередньо стосується Президента і олігархів. Тому що Президент у своїй промові вчора заявив, що начебто, збільшується видобуток українського газу. Хоча насправді за попередні роки видобуток українського газу зростав, а зараз, з кожним роком, зменшується. При цьому навантаження на державні підприємства збільшуються. І куди потім йдуть ці гроші? Вони йдуть на конверти народним депутатам, на соцеконом.

Ми пропонуємо поправку пана Пушкарьова не підтверджувати, тому що гроші, які залишаються державним підприємствам, мають...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправку 42 народного депутата Пушкаренка рішенням комітету враховано частково. Водночас Ірина Володимирівна просить підтвердити таке рішення комітету. Тому ставлю на голосування поправку 42 в редакції: враховано частково.

«За» – 241.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою частково.

Наступна поправка 43.

Южаніна Ніна Петрівна. Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги, прошу звернути увагу, що за тиждень законопроект насправді перетворився на глобальну історію: із елементарних 2,5 мільярда і законопроекту з трьох рядків, ми зараз маємо таке. Саме поправка 43 передбачає субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості і різниці в тарифах. І саме тут вказано джерело: які кошти і який спецрахунок для цього буде передбачено. Так от саме рентні платежі державного підприємства «Укргазвидобування» за період з вересня 2021 року по

березень 2022 року в розмірі 95 відсотків чомусь буде спрямовано не до загального фонду, а до спеціального фонду державного бюджету. Щоб ви все розуміли: зараз цей законопроект абсолютно наповнений іншими глобальними статтями, які не обговорювалися в сесійному залі і не відповідають...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 43. Вона врахована повністю. Прошу голосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 46. Це поправка групи народних депутатів: Коваль, Бабак, Тістик, Саламаха, Копанчук, Колебошин. Вона врахована із редакційними правками. Чи є бажаючі поставити її на голосування для підтвердження?

Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Колеги, це дуже хороша поправка, яка приносить до законопроекту важливі норми про підтримку дитячих таборів в умовах COVID-19. Ми пропонуємо її підтримати, коли ставитимемо на голосування для підтвердження. Це хороша поправка, можливо, тому, що до неї залучилися не лише народні депутати від монобільшості, але й від інших фракцій і міжфракційного об'єднання «Розумна політика». Тобто це достатньо розумна поправка. Просимо підтримати її.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 46 в редакції комітету. Будь ласка.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях.

Поправка 47 Клочка Андрія Андрійовича. Вона врахована в іншій редакції комітету.

Южаніна Ніна Петрівна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, скажіть, будь ласка, хто зміг ознайомитися з цим законопроектом? От зараз, читаючи кожну поправку, я взагалі розумію глобальний зміст для використання коштів державного бюджету до кінця року. І тут надаються якісь додаткові повноваження обласним державним адміністраціям щодо розподілення додаткової дотації з державного бюджету, про яку я щойно говорила, яку ви вперше побачили, чомусь між місцевими бюджетами. Я зараз абсолютно не розумію її змісту. Якби ця позиція була обговорена в сесійному залі, щоб ми мали можливість ознайомитися. Ми зараз знову голосуємо про абсолютно невідомі нам норми. Я прошу утриматися від

голосування, і все-таки на наступному тижні ці норми винести в окремий законопроект, після розгляду всіма народними депутатами, а зараз не голосувати ці поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 47 народного депутата Клочка в редакції комітету. Прошу голосувати.

«За» – 218.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ми працюємо вже майже три години, тому треба прокварцувати приміщення. Зараз ми робимо перерву на пів години для кварцування приміщення. Зустрічаємося о 15 годині 25 хвилин.

Прошу Апарат Верховної Ради здійснити необхідні дії для забезпечення бактеріологічної та епідеміологічної безпеки в приміщенні залу засідань Верховної Ради України.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу зайняти свої робочі місця (*Шум у залі*). Шановні колеги, займіть, будь ласка, свої робочі місця, ми продовжуватимемо нашу роботу.

Поправка 49 народного депутата Копанчука врахована в іншій редакції. На голосування для підтвердження її ставить Артур Володимирович Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги! Шановний пане головуєчий! Шановні українці! Це, дійсно, надважлива поправка. Насамперед, я хотів би, щоб «слуги» вчиталися в поправку 49, тому що вона стосується так званих перехідних грошей.

Шановні колеги, це реально важливо, але на яку суму грошей розповсюджується цей принцип перехідності грошей? Поясню: можливості використовувати їх не лише до 31 грудня включно, а й в 2022 році. На які гроші це розповсюджується, ми так і не зрозуміли. Тому що ще сьогодні вранці, о 8 годині 15 хвилин, ці таблиці, в принципі, не були доступні для будь-якого народного депутата, не кажучи вже про надання матеріалів протягом десяти днів. Саме тому зараз я прошу представника комітету пояснити поправку 49: на які гроші розповсюджується принцип перехідності їх цільового використання на 2022 рік?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гевко щодо поправка 49. Позиція комітету. Будь ласка.

ГЕВКО В.Л. Поправка 49 стосується закупівлі кисневих станцій, їхнє проектування і встановлення. Комітет пропонує зробити це перехідним.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця і підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування поправку 49. Вона врахована в редакції, прийнятій комітетом. Ставлю на голосування поправку в тій редакції, в якій її врахував комітет. Прошу голосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях.

Наступна поправка 50 народного депутата Копанчука. Вона врахована в іншій редакції.

Артур Володимирович Герасимов пропонує поставити її на голосування для підтвердження. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Олександр Сергійовичу! Шановний представник комітету! Шановні колеги! Я повірив би, якби там був один код програми. Зараз я кожному з присутніх парламентаріїв у сесійному залі парламенту рекомендую подивитися на цю та на інші поправки: у кожній поправці присутні як мінімум по вісім-десять кодів. Якщо ви розбираєтеся в бюджетному процесі, це означає: це різні програми, різні витрати і різні гроші. Тому не треба прикриватися лише кисневими станціями, на які треба було виділяти гроші ще у травні 2020 року, як вам казала опозиція. І поки опозиція не проломилася позачергове засідання, ви й не збиралися витрачати гроші на допомогу людям і на кисень для хворих на COVID-19 в реанімаціях. Тому пояснюйте правильно, з урахуванням всіх кодів. Якщо не знаєте, чесно скажіть: я не знаю, на які коди це спрямовано. Тому, будь ласка, поясніть щодо цієї поправки: на які гроші. У залежності від того, ми приймемо рішення: підтримувати це чи ні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку номер... *(Шум у залі)*. Пан Гевко. Позиція комітету. Будь ласка.

ГЕВКО В.Л. Щодо поправки 50. Є багато громад, які в силу тих чи інших обставин не змогли скористатися своїм правом використати кошти, які були спрямовані для них. Тому комітет прийняв рішення зробити ці кошти перехідними.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 50 народного депутата Копанчука в редакції, прийнятій комітетом. Прошу голосувати.

«За» – 266.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях.

Наступна поправка 51 народного депутата Люшняка. Вона врахована в редакції комітету.

Артур Володимирович Герасимов пропонує поставити її на голосування для підтвердження. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, шановний пане головуєчий. Як кажуть, пояснення не задовільняють. Так, ми підтримуємо, тому що там є правильні напрями використання цих грошей в 2022 році. Але це далеко не все, про що ви говорите. Якщо не полінуватися і проаналізувати всі коди, ви все зрозумієте.

Шановні колеги, цю поправку я закликатиму підтверджувати, якщо знову-таки представник комітету доведе, що це правильний напрям використання державних коштів, коштів платників податків. Але я ще раз хотів би звернути вашу увагу на таке. У таких надважливих законопроектах, хоча немає неважливих законопроектів, але особливо законопроектах щодо бюджету, які стосуються життя країни в цьому і наступному році, це неприпустимо: коли навіть у день голосування відсутні будь-які матеріали, які стосуються цього законопроекту, я вже не кажу про надання матеріалів протягом десяти днів. Це нам говорить про єдине: щось намагаються сховати, щось намагаються вкрати, десь намагаються збрехати.

Я прошу дану поправку поставити на голосування для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 51 народного депутата Люшняка. Прошу голосувати.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

Поправка 52. Автори поправки: народні депутати Молоток, Урбанський, Чайківський, Батенко, Лабазюк, Кіссе, Шаповалов, Юрчишин, Балоба, Лубінець. Вона врахована комітетом в іншій редакції. Дану поправку Артур Володимирович Герасимов ставить на голосування для підтвердження. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую. Шановні колеги, подивіться, включно до поправки 69 йдеться про перехідні гроші. Тому я хотів би звернути вашу увагу: від пояснень комітету, насправді, має дуже серйозно залежати підтримувати це чи ні. Я впевнений, що колеги, особливо колеги, які не представляють монобільшість, вносять законопроекти, де вказують правильні напрями використання цих коштів. Але, коли немає матеріалів, пояснень, а в цей час у вас недофінансована армія, недофінансовані лікарі, недофінансовані вчителі, недофінансована програма замовлення озброєнь, як можна ось так голосувати за витрачання коштів, вибачте, на незрозумілі авіакомпанії України, на знову-таки «велике крадівництво» на дорогах, на забаганки людей на виборчих округах, які часто-густо витрачаються не на те, на що планувалося. Особливо з урахуванням поправок 82 і 83, про які я ще...

КОРНІЄНКО О.С. Дякую, Артуре Володимировичу.

Ставлю на голосування поправку 52 в редакції, прийнятій комітетом. Прошу голосувати.

«За» – 272.

Рішення прийнято.

Поправка 53. Автори поправки: народні депутати Гевко, Тістик, Кузбит, Герман, Задорожній. Вона врахована комітетом в іншій редакції. Дану поправку Артур Володимирович Герасимов ставить на голосування для підтвердження.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний пане головуючий, я попросив би вас зараз одразу підійти до поправки 59. Будь ласка.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу переходити до голосування. Поправка 53 в редакції прийнятій комітетом.

«За» – 270.

Рішення прийнято.

Артуре Володимировичу, ви далі? Поправка 54?

Поправка 54 народного депутата Кисилевського та групи народних депутатів. Артур Володимирович Герасимов пропонує поставити її на голосування для підтвердження. Вона врахована комітетом в іншій редакції.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Олександр Сергійовичу! Я неодноразово казав, що монобільшість, на жаль, не чує конструктивні поради опозиції. Якщо б ви почули, що я сказав перед цим, ми зараз розглядали б поправку 59. Я попросив перейти до поправки 59, Але зараз ми знову-таки повернемося до поправки 54, яка стосується надання статусу перехідним грошам, які, швидше за все, не встигнуть використати в цьому році. І ось тут, якщо є 30 секунд, я хотів би підняти тему дуже низького відсотка використання і фінансування державних програм різних напрямів. Подивіться, якщо ви візьмете найважливіше на сьогодні – Збройні Сили України, а це постачання озброєння, закупівля озброєнь, то побачите, що недофінансування цих програм є страшним. А коли ми починаємо говорити про заробітну плату наших воїнів, то, вибачте, вам має бути соромно і Зеленському також.

Після цієї поправки прошу перейти до поправки 59. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 54 в редакції комітету. Прошу голосувати.

«За» – 264.

Рішення прийнято.

Поправка 55 народного депутата Давида Георгійовича Арахамії. Її ставить на підтвердження Артур... (*Шум у залі*). Вибачте, поправка 59 народного депутата Пушкаренка. Вона врахована в редакції, прийнятій комітетом. Артур Володимирович Герасимов просить поставити її на голосування для підтвердження.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую колегам з фракції «Слуга народу», які нарешті почули, що я намагався сказати і перейшли до поправки 59.

Шановні колеги, коли ми говоримо про державний бюджет, то це є історія, яка відрізняється від того, що говорять представники команди Зеленського на ток-шоу. На ток-шоу вони можуть говорити будь-які витівки: як вони люблять народ, як вони готові витратити гроші на пенсіонерів, на дітей, щось обіцяти. Але бюджет – це технічне дзеркало, яке показує реальні сфери використання. Так от, що стосується Державного бюджету на 2022 рік, а особливо ваших змін до Державного бюджету на 2021, оце і є ваше реальне обличчя, бо вам сьогодні начхати на пенсіонерів, на армію, на дітей. Але вам не начхати на те, щоб знову-таки розпилити гроші на авіакомпанії, на «велике крадівництво», на інші програми, на які, як ми чітко знаємо і журналісти про це писали, носяться відкати в...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу поставити на голосування поправку 59 в редакції комітету.

«За» – 267.

Рішення прийнято.

Артуре Володимировичу, наступна поправка 63? Поправку 63 народного депутата Пасічного враховано частково. Артур Володимирович Герасимов пропонує поставити її на голосування для підтвердження.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую. Шановні колеги, через те, що поправки 63, 64, 65, 69 також стосуються перехідних грошей, я хотів би ще раз від представника комітету почути його позицію відносно того, на які саме програми, окрім кисневих станцій, ви сьогодні хочете використовувати ці гроші. Після того включно до поправки 69 я їх не підніматиму, якщо зараз пояснення будуть переконливими. І тоді з поправки 70 проситиму передати слово Ніні Петрівні Южаніній. Я обов'язково окремо підніму поправки 82, 83, якими зараз збираються корупційно дозволити вписувати до законопроекту що завгодно, як завгодно, після голосування в другому читанні. Я чекаю пояснення всіх поправок для того, щоб зняти все до поправки 70.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Артуре Володимировичу.

Ставлю на голосування поправку 63 народного депутата Пасічного в редакції комітету. Прошу голосувати.

«За» – 269.

Рішення прийнято.

Поправка 69. Поправка 69 чи поправка 70? Поправка 69. Автори поправки: народні депутати Шпак, Арістов, Крулько та інші. Вона врахована комітетом в іншій редакції.

Артур Володимирович. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Олександр Сергійовичу! Я з усією повагою ставлюся до вас, водночас у мене виникає питання: як зараз працюють навушники, чи як вам чути в президії те, про що говорять у сесійному залі? Я поясню. По-перше, ви не чули, коли я просив перенести поправки, по-друге, я щойно сказав, що для того, щоб перейти до поправки 70 і рухатися далі, треба почути хоч якесь пояснення комітету відносно всіх програм. Ну, хоча б на 1 хвилину дати пояснення. Ми жодного пояснення не почули. Ви перейшли до поправки 69. Тому в мене велике прохання: давайте зробимо таким чином. Зараз надати 1 хвилину для пояснень. Поправку 69 не треба ставити на голосування для підтвердження. За 1 хвилину нам пояснять програми, яких стосуються 15 чи 20 поправок, бо ми пройшли лише п'ять поправок. Після цього я хотів би поставити на голосування для підтвердження поправки 82 і 83, щоб сьогодні вирішити все своє, на розгляд кожної поправки відвести по 1 хвилині, а далі ми прийматимемо рішення, щоб знайти компроміс. Але насамперед потрібно надати пояснення від комітету відносно всіх програм, бо там дуже багато різних...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пан Гевко. Пояснення від комітету. Будь ласка.

ГЕВКО В.Л. Насамперед я хочу подякувати своєму колезі за розуміння важливості цих поправок, за голосування потім всіх цих поправок зеленою кнопкою, їхню підтримку. Всі ті програми, які були перенесені, комітетом дуже ретельно зважувалися. Більшість цих програм – це інфраструктурні проекти, які, як я вже говорив, в силу різних обставин відтермінували підписання договорів, які відтермінувалися в періоди зміни погодних умов, не можуть бути виконані в цьому році, ми їх переносимо.

Що стосується безпосередньо поправки 69, про яку зараз йдеться. Це створення притулків – спеціалізованої служби підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства. Це аналогічна ситуація. Комітет довго пропрацював це питання, ми з'ясували, що, дійсно, багато вже відбулося конкурсів на створення цих притулків, і ми зараз даємо можливості...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 69 у тій редакції, в якій її врахував комітет. Будь ласка.

«За» – 280.

Рішення прийнято.

Поправка 82 Забуранної. Вона врахована комітетом.

Артур Володимирович Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний пане головуєчий! Шановні колеги! Зараз я звертаюся до всього сесійного залу. З багатьма із вами я говорив про це, але зараз хочу, щоб ви почули. Якщо всю цю конструкцію розкласти на просту мову, то ця поправка називається так: у цей законопроект після голосування його в цілому, але до моменту передачі на підпис Президенту України можна

вписати що завгодно. Ви пам'ятаєте, така історія вже була в сесійному залі: ми «збивали» поправки, які є чистою корупцією, і які роблять для того, щоб тихо, в темноті, розподілити мільярди гривень.

Зараз я звертаюся до всіх тих, хто знаходиться в цьому сесійному залі. Будь ласка, не підтримуйте цю чисту корупцію, не голосуйте за цю поправку, її треба «збити». Те саме стосується і поправки 83. У мене велике прохання до вас: не голосувати, тому що це є корупцією.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 82 Забуранної. Будь ласка.

«За» – 214.

Рішення не прийнято (*Оплески*).

Поправку 83. Автори поправки: Рудик, Железняк. Вона врахована комітетом.

Артур Володимирович Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги, дякую. Ця поправка про те саме. Вона пов'язана з поправкою 82, її теж треба «збивати». Я дуже вдячний всім, хто зараз не проголосував за цю поправку. Тому що ще раз кажу: питання не про використання коштів, і ми це зараз довели, коли обговорювали перехідний статус коштів. Бо коли ми чули пояснення, звичайно, ми підтримали. Подивіться голосування, ті чи інші надання статусу перехідним грошам, але тут це корупція. Шановні колеги, не можна цього робити. Прошу також «збити» і цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Артуре Володимировичу.

Ставлю на голосування поправку 83. Вона врахована комітетом. Прошу голосувати.

«За» – 219.

Рішення не прийнято (*Оплески*).

Мотовиловець Андрій Вікторович з мотивів. Будь ласка.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Друзі, те, що зараз ми бачимо у сесійному залі – це відсутність парламентського консенсусу і вміння працювати разом. Вміння побудувати діалог – це завдання не лише суспільства, а й парламенту. Надалі ми обов'язково розраховуватимемо на думку кожної фракції і депутатської групи під час прийняття законопроекту. Я прошу перейти до конструктивної роботи Верховної Ради щодо цих законопроектів.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко з мотивів. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, іноді вибачення звучить так, як зараз це вимовив пан Мотовиловець і, можливо, пан Фролов колись щось подібне скаже. Про що зараз насправді йшлося? Про те, що під час розгляду проекту закону № 5600 така була піррова перемога монобільшості, коли всі поправки поставили на підтвердження, намагаючись таким чином дресувати опозицію. Не вийшло. Дійсно, дуже важливо вміти визнавати свої помилки, вибачатися, хоча зараз було б правильно сказати: шановна «Європейська солідарність», ви не отримали ваших 12 хвилин на поправки. Шановна пані Южаніна, ви мали на них повне право, і ми це визнаємо. І це було б вибачення.

Я думаю, пан Мотовиловець все-таки зможе взяти ще 1 хвилину і сказати це пані Южаніній і фракції «Європейська солідарність». І це справді буде компроміс, бажання сесійного залу разом шукати порозуміння, коли працюємо над важливими законопроектами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прозвучало прізвище Мотовиловця, але не в образливому контексті. Якщо ви хочете взяти слово для репліки, можете взяти (*Шум у залі*). У нас ще Ніна Петрівна Южаніна матиме слово – 5 хвилин, а потім можемо ставити на голосування законопроект.

Мотовиловець. Будь ласка.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Якщо треба принести вибачення пані Южаніній, я приношу вибачення за те, що її точку зору не було почуто при розгляді проекту закону № 5600. Ніно Петрівно, прошу вибачення (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніно Петрівно, запрошую вас на трибуну. Пане Володимире, будь ласка, звільніть трибуну. На виступ Ніни Петрівни відводиться 5 хвилин, а потім переходимо до голосування.

Прошу запросити народних депутатів до сесійного залу.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, я розумію, що ми маємо шукати порозуміння і рухатися далі. Ви всі дуже втомилися. Усі зверталися до нас, щоб ми все-таки перейшли до конструктивної роботи. Я сподіваюся, що жодного разу у нас більше не повториться процедура, яка була під час розгляду проекту закону № 5600.

Щодо цього законопроекту. Єдине і найважливіше зауваження: у нас не було можливості ознайомитися з текстом цього законопроекту. Це насправді не вперше, коли текст законопроекту до другого читання і за змістом, і за значенням абсолютно інший, ніж у першому читанні. Тому я хотіла б попросити єдине: більше ніколи не давати до другого читання такі таблиці за кілька годин до початку засідання. Це не дає можливості ознайомитися взагалі ні з цифрами, ні

зі змістом. Для того, щоб ви всі розуміли, а також усі українці, я хочу наголосити: за п'ять днів між першим і другим читаннями законопроекту в нашому державному бюджеті крім додаткових двох з половиною мільярдів знайшлося 48,5 мільярдів! Тут хтось говорив, що треба додатково індексувати ставки платежів, рентних платежів в тому числі, про що говорили в проекті закону № 5600. А де ж за п'ять днів взялося додаткових майже 50 мільярдів? Ви розумієте те, що є абсолютно очевидним: ні планування, ні моніторинг, нічого не відбувається в певних міністерствах, які за це відповідають. Такі кошти – це дуже великі суми. Як на мене, чесно кажучи, після отримання траншу МВФ вирішили робити все, що ви хочете. Це абсолютно не відповідає нашим зобов'язанням і плануванню, яке могло б здійснитися. Я вам говорила, що в цьому законопроекті переглянуто взагалі створення спецфондів зі спеціальним витрачанням цих коштів. Дуже важливо звернути увагу, куди ви збираєтеся витратити ці кошти, і за рахунок яких додаткових платежів, бо крім того, що ви раніше запропонували, ви ще додаєте платежі – 19 мільярдів. Я намагалася дуже прискіпливо проаналізувати це, але не зрозуміла. Додатково податок на прибуток поставили 4 мільярди. При цьому ми бачимо, що Національному банку України ви зменшуєте платежі до бюджету, податок на прибуток державних установ на 10 мільярдів. Тобто ваші цифри не відповідають одна одній. Розуміння немає, звідки можна згенерувати такі гроші за такий короткий період часу. Як на мене, всі ці зміни, які ви подавали, дійсно, потребували б обговорення на засіданні бюджетного комітету, пояснення Міністерства фінансів. Я хочу, щоб Міністерство фінансів перестало бути таким покладистим. Зараз у сесійному залі немає представників від міністерства фінансів, хоча розподіляємо такі величезні кошти. У нас немає відповідальності за те, що відбувається з фінансуванням. До речі, сьогодні я хотіла поставити питання міністру фінансів і довести до вашого відома і всіх українців, що за даними казначейства за 9 місяців забезпечення діяльності Збройних Сил України, підготовка кадрів і військ при плануванні 94 мільярдів виконано на 60,4 мільярда. Профінансовано на 60 мільярдів гривень, а це 67 відсотків. Державне агентство автомобільних доріг України за 9 місяців при плані 82,1 мільярда гривень профінансовано на 67,3 мільярда гривень, а це 82 відсотки. Це на 7 мільярдів більше, ніж Збройні Сили України. Тоді виникає питання: про які зараз додатково 19 мільярдів на дороги ви говорите? А де Збройні Сили України, де їхнє фінансування? Я не погоджуюся з тим, що ви враховуєте нові бюджетні призначення, подані лише вашими колегами. Я ще раз повторю: у нас було три поправки, бо ми розподіляли лише 2,5 мільярда, а не 48 мільярдів. Тому, звичайно, коли говоримо про підтримку саме лікарів чи заохочення, чи абсолютно нові можливості для того, щоб наше суспільство, ті, які не вакцинувалися, все-таки прийняли рішення, я не розумію, чому ви не... *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ніно Петрівно.

Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця, ми переходитимемо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до додатків № 1 та № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» (щодо реалізації інфраструктурних проектів та розвитку об'єктів соціально-культурної сфери) ([№ 6298](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях.

Перш ніж передати головування пану Руслану Олексійовичу Стефанчуку, я маю зробити два оголошення.

Згідно з поданою заявою та відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про вихід народного депутата України Сохи Романа Васильовича зі складу депутатської фракції політичної партії «Слуга народу». Заява додається (*Оплески*).

Відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Цифрова країна». Головою цього об'єднання обрано народного депутата України Федієнка Олександра Павловича. Вітаємо (*Оплески*).

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, дякую за цей парламентський компроміс. Я думаю, ми його продемонструємо і надалі.

Ми переходимо до розгляду завершального на сьогодні законопроекту – це проект Закону «Про внесення змін до додатків № 1 та № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» (щодо надання допомоги застрахованим особам на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2)» ([№ 6297](#)). Це друге читання.

Я запрошую на трибуну голову підкомітету Комітету з питань бюджету Забуранну Лесю Валентинівну. Будь ласка, Лесю Валентинівно.

ЗАБУРАННА Л.В. Шановні народні депутати, Верховна Рада 18 листопада прийняла за основу законопроект № 6297, доручила Комітету з питань бюджету доопрацювати його у скорочені терміни і внести на розгляд Верховної Ради у другому читанні. До законопроекту надійшло 707 пропозицій народних депутатів, які викладено у порівняльній таблиці. Врахували – 119 пропозицій, відхилили – 588 пропозицій. За підсумками розгляду комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді законопроект № 6297 прийняти в другому читанні та в цілому як закон в остаточній редакції, викладеній у порівняльній таблиці до законопроекту, та відповідно до рішення комітету. Доручити комітету разом з Міністерством фінансів забезпечити оформлення і візування додатків до відповідного закону, а разом з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради внести до нього необхідні редакційні і техніко-юридичні правки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, скажіть, будь ласка, чи планує хтось наполягати насамперед на своїх поправках, які відхилені? Добре. Тоді будемо йти почергово.

Поправка 4. Железняк. Ярославе Івановичу, ми домовлялися відвести на виступ 5 хвилин. Ви можете зняти свої поправки.

Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, я з усією повагою ставлюся до сесійного залу Верховної Ради України, але сьогодні ми спостерігаємо дуже цікаву ситуацію: коли майже кожен народний депутат може продовжити пленарне засідання на години. В якусь мить у монобільшості не вистачатиме голосів, після цього цей законопроект завалиться, а він, на думку щонайменше влади, є важливим. Я хотів би, щоб сьогоднішній день став прикладом, коли ми виявимо повагу до графіка роботи один одного. Я за те, щоб Верховна Рада працювала, але давайте це узгоджувати в компромісних варіантах, як це було, до речі, коли починався коронавірус. Тоді, незважаючи на багато перешкод, ми могли знайти порозуміння, а не слухали одну фракцію, хоча найбільшу. Це перше.

Друге. У мене до цього законопроекту, якщо я не помиляюся, понад 500 поправок. Звичайно, з поваги до тих колег, які зараз представляють законопроект, і тих, які знаходяться в сесійному залі, я не наполягатиму на усіх поправках, бо вважаю, що це не приведе до конструктиву в нашій подальшій роботі. До речі, я поважаю рішення пана Мотовиловця, який набрався сміливості, що роблять небагато представників влади, і пройшов ситуацію щодо проекту закону № 5600. Я вважаю, що це правильний крок. Я хотів би, щоб ми далі так рухалися, поважаючи один одного.

Щодо цього законопроекту. До нього, якщо я не помиляюся, було внесено спочатку 3 мільярди, незрозуміло на які витрати. Потім, після відео пана Президента і пояснення деяких колег з сесійного залу ми зрозуміли, що це буде компенсація на щеплення. Ті люди, які після 19 грудня отримають щеплення, отримають 1 тисячу гривень. Як людина, яка представляє профільний банківський комітет, я маю великі сумніви, що ви реалізуєте цю ідею. Пане Мотовиловець, відійдіть, будь ласка. Дякую. Але якщо у вас є таке нестримне бажання, ви можете це зробити. Єдине: ми одразу з першого дня попереджали, що вам не вистачить 3 мільярдів. І те, що зробив комітет, врахувавши поправку від «Голосу», щоб хоч збільшили гроші, напевно, є правильним кроком. Єдине: наша поправка передбачала, що ви ці гроші забираєте з фінансування доріг. Дуже погано, що паралельно ви залишили 19 мільярдів на дороги. Я ще раз повторю: без політики, без популізму, але як на мене, у нас щось з пріоритетами. Мій колега Сергій Рахманін багато говорить і буде говорити про те, що нам треба облаштовувати державний кордон з Білоруссю, а ви туди майже не виділяєте грошей. Мій колега Роман Костенко разом з вашим комітетом подавав багато позицій щодо посилення обороноздатності, а ви на це не виділяєте грошей. Моя колега Інна Совсун подавала багато поправок щодо посилення державних медичних гарантій. Збільшили хоча б кількість кисневих станцій, вони нам будуть потрібні на наступних хвилях коронавірусу. Але це майже не було враховано. Тому зараз ваша повна відповідальність – прийняти останні, я сподіваюся, в цьому році зміни до закону про Державний бюджет на 2021 рік з тими пріоритетами, які є, без підтримки підприємців, тому що ви виділяєте ці гроші людям, і можливо, вони підуть у фітнес-центри. Але, як на мене, у нас не лише фітнес-центри страждають. У нас немає підтримки лікарів, до речі, немає підтримки ідеї щодо сімейних лікарів, які вже отримали щеплення, яку озвучувала партія «Голос». Ви просто надаєте 5 мільярдів на одну програму з красивою і черговою назвою «Підтримка», але з дуже пустим змістом. Я не наполягатиму на своїх поправках, і не прошу жодну з них ставити на голосування для врахування. Я хочу, щоб нарешті, так як сьогодні було знайдено компроміс стосовно ситуації щодо проекту закону № 5600, так ми й надалі знаходили компроміс щодо фінансування державою пріоритетів. Я боюся, що колись у нас, справді, буде проблема: дороги з'являться, а їздити по них будуть незрозуміло які війська і незрозуміло з якого кордону вони прийдуть. Я вважаю, що ми маємо повертати безпековий пріоритет, як і інше.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ярославе Івановичу.

Поправка 9. Ніна Петрівна Южаніна. Наполягаєте? Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ЮЖАНИНА Н.П. У мене три поправки. Дайте мені 2 хвилини. Ми не ставитимемо їх на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ніно Петрівно. 2 хвилини. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Я насправді не розумію, чи ви усвідомлюєте: законопроект, який приймали в першому читанні, з тими цілями, навіть незрозумілими, зараз перетворився у зовсім інший законопроект. У програмі «єПідтримка», яка тепер наскрізно проходить в інших законопроектах, я вбачаю лише часткову користь, бо користатися будуть лише ті люди, хто може зареєструватися і ідентифікуватися в Дії. Це знову не стосується переважної кількості людей, які потребують, мабуть, цієї підтримки. Я не погоджуюся з концепцією, що треба підтримувати грошима саме тих людей, хто не вакцинувався, а зараз вакцинуватиметься з певної причини. Ми з вами говорили: потрібно застосовувати зовсім інші процедури, щоб заохочувати до вакцинавання. Вони полягають у тому, щоб такі люди отримали саме рекомендації лікаря щодо можливості вакцинуватися, а люди похилого віку взагалі отримали медичне обстеження. Чому ви не чуєте лікарів, які вам пропонують, яким чином досягти більшого відсотка провакцинованих людей в Україні? Тому що знову цей законопроект містить виключно політичний аспект. Це саме таке фінансове рабство через «єПідтримку». Тому що, якщо ви хочете отримувати, будь ласка, реєструйся, і будете потенційними кандидатами на майбутнє електронне голосування. Не робіть цього, тому що у нас велика кількість населення, а це понад 10 мільйонів людей, які саме потребують підтримки, бо вони в переважній більшості не вакциновані. Це ті люди, які точно не зареєстровані в Дії.

Тому ви зараз обмежуєте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, хто ще наполягатиме на своїх поправках? Поправка 62. Дмитро Олександрович Разумков (*Шум у залі*).

Я дійду до вас і одразу надам слово.

Поправка 62. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Руслане Олексійовичу. У мене поправки 62, 63, 65, 66. Дайте, будь ласка, 2 хвилини, а потім поставимо їх на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте 2 хвилини, а далі чотири поправки поставимо на голосування. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. Шановні колеги, поправка 62 стосується такого. Це добре, коли ми відвідуємо музеї, подорожуємо країною, але на сьогодні питання щодо соціального забезпечення, щодо оплати житлово-комунальних послуг є набагато важливішими для пенсіонерів, особливо в глибинці, ніж відвідування музею в місті Києві, а також кінотеатру, до якого ще треба доїхати 50, 60, 70 кілометрів, а іноді навіть і не побачити цей кінофільм.

У другій поправці йдеться про те, щоб давати змогу витрачати кошти на медичне обслуговування. Це допоможе нам вирішити питання щодо заробітної плати для наших медиків. Перша поправка уможливить зменшити кризу неплатежів, яка також на сьогодні є щодо житлово-комунальним послуг. Це важливі питання, які, дійсно, турбують людей. Тому давайте не будемо займатися популізмом, не витрачатимемо кошти туди, де це не потрібно людям, а потрібно окремим галузям для зняття фільмів тощо. Тому пропоную все-таки підтримати поправки, про які я щойно сказав. Давайте реально допоможемо людям і заохотимо їх йти вакцинуватися, а не просто говорити про це і створювати піар. А також, як говорили сьогодні наші колеги, тестити так зване електронне голосування, через яке потім можна прийти до втрати демократії і верховенства права в нашій державі.

Прошу підтримати поправки 62, 63.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, ви просите поставити на голосування лише дві поправки?

РАЗУМКОВ Д.О. Так. Поправки 62 і 63.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 62 народного депутата Разумкова. Вона комітетом відхилена. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 169.

Рішення не прийнято.

Поправка 63 Дмитра Олександровича Разумкова та колег. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 116.

Рішення не прийнято.

Рухаємося далі. Ми повернемося. Поправка 52 народного депутата Яценка. Будь ласка.

ЯЦЕНКО А.В. Шановні колеги, я знову-таки використаю право поставити цю поправку на голосування. На сьогодні дуже дивно постійно слухати в сесійному залі, як на мене, істерію проти будівництва доріг. Насамперед народні депутати представляють інтереси людей. Згідно з соціологічними дослідженнями, проблемні дороги – це одне із головних питань в країні. Я хотів би звернути увагу тих, хто виступає проти будівництва доріг: давайте подивимося, скільки людей гине через поганий стан доріг, скільки травмується, скільки збитків через це ми зазнаємо, і взагалі, скільки втрачає Україна через нерозвинену інфраструктуру. Тому хотілося б, щоб ми професійно підходили до обговорення питання, а не знаходили тему щодо якої постійно воюємо. Колеги, перепрошую, але дороги – це не невістка. Давайте підтримувати будівництво доріг.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви не наполягаєте на голосуванні поправки? Не наполягаєте.

Рухаємося далі. Хтось ще наполягатиме? Я це знаю.

Несторе Івановичу, у вас буде багато поправок? Дві. Будь ласка, Несторе Івановичу, назвіть номери поправок.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний пане Голово.
Я прошу поправку 66 поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 66.

ШУФРИЧ Н.І. Вибачте, поправка 67.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перепрошую, поправка 67. Шуфрич Нестор Іванович.
Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановні колеги, я пропоную зараз об'єднатися і допомогти нашим громадянам отримати ці кошти, яких і так не вистачає: 3 мільярди замість 9 мільярдів, що обмежено Дією. Даною поправкою уможливується отримання грошей як в готівковій, так і в безготівковій формі в порядку, який визначить уряд. Тобто, ми фактично даємо можливість отримати ці кошти в будь-який спосіб, щоб не прив'язуватися, чи є у людей Дія, чи її немає. Якщо ми рівно ставимося до всіх громадян, то не маємо робити привілеї для тих, хто встановив чи не встановив Дію у смартфоні. Згідно із Конституцією всі громадяни є рівними. Я не хотів би, щоб зараз хтось говорив про корупційну складову або якісь інші зловживання щодо можливості отримання допомоги. Давайте об'єднаємося навколо цього і дамо можливість людям отримати гроші...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

Поправка 67 народного депутата Шуфрича Нестора Івановича. Вона відхилена комітетом. Автор наполягає на її врахуванні. Шановні колеги, комітет все-таки наполягає, щоб вона була відхилена. Тому, прошу визначитися та голосувати.

«За» – 48.

Рішення не прийнято.

Поправка 68. Ключко піднімав руку. Так? Поправка 68 Ключка.

Андрій Ключко. Будь ласка.

КЛЮЧКО А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Я прошу

поставити на голосування поправку 68 до законопроекту № 6297 в редакції, запропонованій комітетом стосовно статті 39. Установити, що в 2021 році, як виняток з положення статті 97 Бюджетного кодексу України, розподіл додаткової дотації з джерел бюджету місцевим бюджетам на проведення розрахунків за комунальні послуги та енергоносії протягом опалювального періоду, які споживаються установами, організаціями, підприємствами, що утримуються за рахунок відповідних місцевих бюджетів, здійснюється обласними державними адміністраціями між місцевими бюджетами, значення індексу податкової спроможності яких менше 0,9 та затверджується рішенням про обласний бюджет.

Шановні колеги, прошу підтримати поправку в такій редакції, в іншому разі місцеві бюджети не матимуть можливості сплатити рахунки за комунальні послуги та енергоносії закладам охорони здоров'я та освіти. Дуже прошу об'єднатися і підтримати цю важливу поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрію Андрійовичу, йдеться про поправку 68? Я перепрошую, вона в другій редакції відхилена. Друзі, вибачте, але я з голосу редакції не ставлю. Рухаємося далі. Я можу поставити на голосування поправку 68 лише в тій редакції, яка є. Ви прочитали іншу редакцію. Ставити?

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 68 народного депутата Клочка. Вона комітетом відхилена. Тому, прошу визначатися та голосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

У тій редакції, яка тут. Ви зрозуміли, так? Не в тій редакції, в якій ви зачитали.

Рухаємося далі. Шановні колеги...

Несторе Івановичу, яка наступна ваша поправка?

ШУФРИЧ Н.І. Поправка 205.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 205. Нестор Іванович. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Шановні колеги, маючи певний досвід роботи у Верховній Раді і в уряді, я хочу запропонувати відповідну програму, щоб вона була більш гнучкою і, можливо, можна було б її використати ефективніше, щоб розпорядником цих коштів було не Міністерство економіки, а Міністерство фінансів, тому що ця програма більше підходить саме для цього міністерства. У мене таке враження, що хтось хоче вибірково надавати кошти якимось окремим категоріям, хоча у нас зараз вакцинованих набагато більше, ніж 3 мільйони громадян, а Міністерство фінансів має більше механізмів врегулювання і відпрацювання справедливого механізму розподілу цих коштів.

Прочу підтримати запропоновану пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 205 народного депутата Нестора Шуфрича. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Несторе Івановичу, ми проголосували всі ваші поправки. Я вам дякую. Ми завершили розгляд ваших поправок (*Шум у залі*). Який номер? Зараз поправка 155. У вас більше, ніж... Який номер?

Поправка 54. Коваль. Будь ласка (*Шум у залі*). Поправка 64. Коваль.

КОВАЛЬ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Звісно, спортивний, культурний розвиток людини є надзвичайно важливим. Усі ми навчалися в школі, тому давайте згадаємо про піраміду Маслоу. Що є першочерговим для людини? Це задоволення її основних потреб. А основною потребою у нас є харчування.

Саме цією поправкою пропонується дозволити використати цю 1 тисячу гривень на продукти і послуги, які передбачені постановою Кабміну і визначені як соціальні. Це хліб, молоко та інші продукти. А спорт уже після того, коли люди нормально харчуватимуться.

Колеги, будь ласка, підтримайте цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я дуже дякую, що ви про цю поправку сказали, але про неї говорив Дмитро Олександрович. Ні, він мені сказав: поправки 62, 63, 64, 65 (*Шум у залі*). Про поправку 64 не говорив? Добре, тоді поправка 64. Все, ми почули аргументацію.

Шановні колеги, поправка 64 народної депутатки Коваль і колег. Вона комітетом відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 130.

Рішення не прийнято.

Яка наступна? У вас все, так? У вас йдуть двохсоті поправки.

Народний депутат Трухін. Будь ласка.

ТРУХІН О.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 40, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Є дуже велике прохання підтримати Апарат Верховної Ради і додати кошти на висвітлення діяльності Верховної Ради. Треба максимально підтримати поправку, тому що це необхідна поправка, котру ми не врахували під час базового розгляду таблиці.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійовичу, що ви хотіли?

КОРНІЄНКО О.С. Шановні колеги, є пропозиція комплексно розглянути цю поправку. Водночас сьогодні нам потрібно спробувати домовитися і проголосувати проект постанови № 6315 про збільшення фонду оплати праці для помічників... (*Оплески*). Давайте, спробуємо проголосувати процедуру *ad hoc*, відразу після розгляду законопроекту № 6297, якщо є згода керівників фракцій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я поговорив з керівниками фракцій, така згода є. Тому, враховуючи це, я ставлю на голосування поправку 155 народного Трухіна. Вона комітетом відхилена.

Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 191.

Рішення не прийнято.

Рухаємося далі. Ще чотири поправки. Народний депутат Бондар, правильно? Народний депутат Гончаренко – 2 хвилини, а після цього можемо переходити до голосування. Я правильно розумію?

Бондар. Ваші поправки: 227, 295, 415, 441. Можливо, я вам дам 2 хвилини?

Зараз, замість розгляду цих поправок, слово має народний депутат Бондар. На виступ відводиться 2 хвилини. Після цього ще 2 хвилини відводиться на виступ народного депутата Гончаренко, а далі ми голосуватимемо. Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні колеги, щодо поправки 227. Я не раз виступав з трибуни Верховної Ради і на брифінгу. Ця поправка стосується збільшення заробітної плати військовим авіаторам, вертолітникам ЗСУ. Ви пам'ятаєте 24 серпня, коли над Хрещатиком пролітали вертолітники. Із чотирьох бродівських вертолітників троє звільнилося у зв'язку з тим, що їхня заробітна плата вдвічі менша, ніж в їхніх колег з поліції і з ДСНС. У мене до вас прохання: підтримати цю поправку.

Поправка 295 стосується освітньої субвенції у моєму виборчому окрузі: я пропоную збільшити фінансування від 3 до 5 мільйонів, тому що в територіальних громадах не вистачає освітньої субвенції.

Щодо поправки 415. У сесійному залі ми неодноразово говорили про підвищення заробітної плати медикам, які зараз борються з COVID-19.

Щодо поправки 441. Як голова підкомітету з питань вугільної промисловості я маю до вас дуже велике прохання. З Давидом Арахамією я щойно розмовляю: фракція «Слуга народу» готова підтримати цю поправку. У нас фактично більше не буде можливості збільшити бюджетну програму і забезпечити нашим шахтарям заробітну плату. Тому, колеги, у мене до вас дуже велике прохання: підтримати поправку 441. Шахтарі не винні, що зараз вугільну продукцію закупають у світі: 1 тонна вугілля – понад 200 доларів. А у них

заробітна плата – 2 тисячі гривень. Вони не в змозі видобутком своєї вугільної продукції забезпечити собі заробітну плату. Тому ми зобов'язані з державного бюджету компенсувати різницю в ціні щодо вугільної продукції.

Прошу підтримати поправку 441.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми домовилися, що ці поправки голосуватимемо підряд. Це поправки народного депутата Бондаря.

Поправка 227 народного депутата Бондаря. Комітет її відхилив. Тому прошу визначатися та голосувати.

«За» – 99.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 295 народного депутата Бондаря. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 92.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 415 народного депутата Бондаря. Комітет її відхилив. Тому, шановні колеги, прошу визначатися та голосувати.

«За» – 85.

Рішення не прийнято.

І завершальна поправка 441 народного депутата Бондаря. Комітет також її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 96.

Рішення не прийнято.

Наскільки я розумію, сьогодні завершальні дві поправки народного депутата Гончаренка: перша – поправка 460, а номер другої поправки я не почув. Усі завершили розгляд поправок до законопроекту, тому ми можемо переходити до голосування. Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця.

Народний депутат Олексій Олексійович Гончаренко, 2 хвилини. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Шановні друзі, я ставлю на голосування лише єдину поправку 460. Я хочу, щоб ви всі почули: у кожного з вас зараз є можливість проголосувати так, щоб коли ви приїдете додому, на свої виборчі округи, вам не було соромно дивитися людям в очі. Про що у ній йдеться. Вона дуже проста. Цією поправкою передбачається: щоб гроші, ця 1 тисяча гривень, як стимулювання і підтримка тих, хто вакцинувався, могли піти не лише на йогу, пілатес, спортцентр, чи на те, що бабуся полетить до Одеси послухати оперу, чи відвідати музей у Львові, чи взяти квиток на «Квартал-95», на що 1 тисячі, до речі, не вистачить, а щоб люди змогли заплатити за комунальні послуги. Це те, що турбує багатьох людей. Хто захоче витратити їх на спортивний зал – будь ласка, хто захоче надбати квитки – будь ласка. А тим людям, які захочуть витратити ці гроші, щоб оплатити за газ, за дрова, за вугілля, за житлово-комунальні послуги – давайте дамо цю підтримку. Кого ми маємо стимулювати

до вакцинування? Насамперед літніх людей. Що важливо для цих людей? Ну, ви ж чудово це знаєте. Навіщо давати людям таку допомогу, яка у них викликає лише спротив? Це як знущання над ними. Давайте дамо можливість людям витратити ці гроші на те, чого вони реально потребують.

Я дуже прошу всіх вас підтримати мою поправку, яка дозволить це зробити. Я обіцяю, що результати цього голосування будуть висвітлені в усіх соціальних мережах: усі побачать як проголосував кожен народний депутат. Друзі, будь ласка, давайте разом зробимо добру справу для всіх громадян України. І щоб фраза про Вовину тисячу, була не знущанням, а реальною допомогою для тих, хто цього потребує. Я всім бажаю здоров'я і закликаю вакцинуватися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, Олексій Олексійович сказав, що ставитиме на голосування лише поправку 460. Тому я ставлю на голосування поправку 460 народного депутата Гончаренка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 120.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ми завершили обговорення законопроекту і переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця.

Шановні колеги, я ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до додатків № 1 та № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» (щодо надання допомоги застрахованим особам на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2)» ([№ 6297](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий (*Шум у залі*).

Шановні колеги! Дивіться, ми з вами проголосували ці два законопроекти, але вилетіли деякі поправки, які вирішують питання, підняті в проекті Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про фінансове забезпечення діяльності народних депутатів України» ([№ 6315](#)). Щодо цього я поговорив з керівниками фракцій: немає заперечень поставити на голосування даний проект постанови.

Шановні колеги, я ставлю на голосування пропозицію, викладену у висновку комітету, про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про фінансове забезпечення діяльності народних депутатів України» (№ 6315) у цілому.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 294.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Завтра ми продовжимо роботу о 10 годині. Вітаю, колеги.